

Tupakkatilasto 2013

Tobaksstatistik 2013

Tobacco statistics 2013

Tuomo Varis
+358 29 524 7654
tuomo.varis@thl.fi

Sirpa Virtanen
+358 29 524 7495
sirpa.virtanen@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: +358 29 524 6000
www.thl.fi

Tupakkatilasto 2013

14.10.2014

15–64-vuotiaista suomalaisista noin 16 prosenttia tupakoi päivittäin vuonna 2013. Miehistä päivittäin tupakoi 19 prosenttia ja naisista 13 prosenttia. Eläkeikäisessä väestössä miehistä tupakoi päivittäin 8 prosenttia ja naisista 7 prosenttia vuonna 2013. Eläkeikäisten naisten päivittäinen tupakointi lähti kasvuun 2000-luvun puolivälissä. Vuodesta 2005 naisten päivittäinen tupakointi on kasvanut kolme prosenttiyksikköä, kun samaan aikaan miesten tupakointi on laskenut prosenttiyksikön.

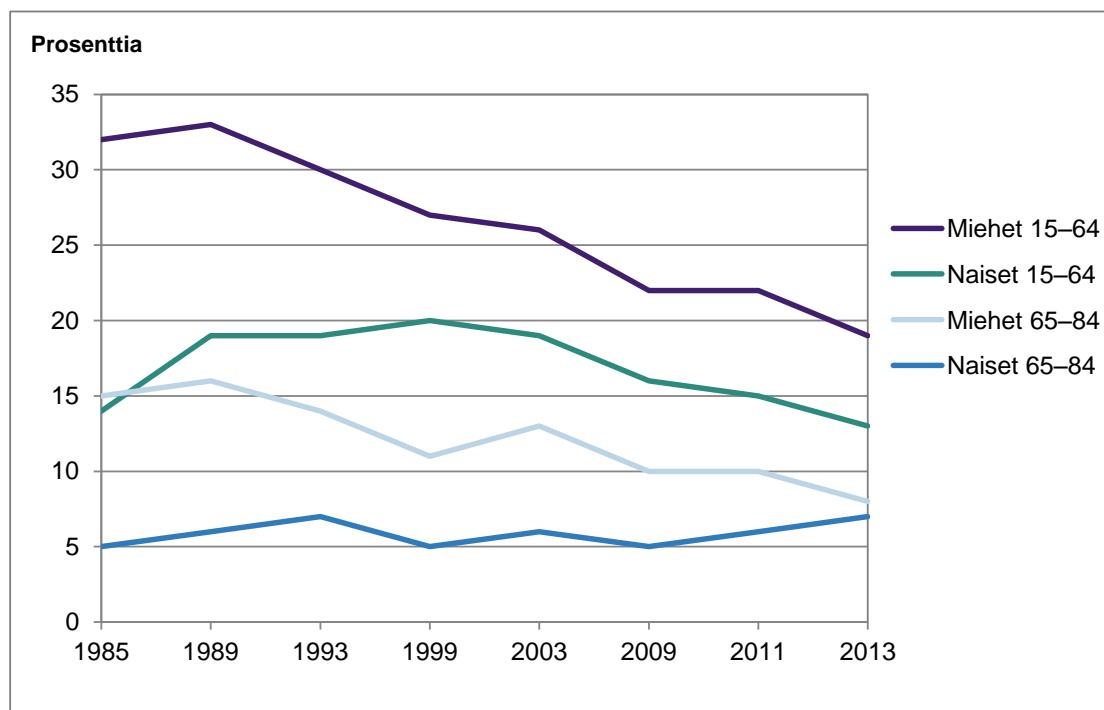
Peruskoulun 8. ja 9. -luokkalaisista 13 prosenttia kertoii tupakoivansa päivittäin vuonna 2013. Peruskoululaisten päivittäinen tupakointi on vähentynyt 2000-luvun alusta alkaen lähes puoleen.

Tupakoimattomien työntekijöiden päivittäinen altistuminen työpaikan tupakansavulle väheni vuosina 1985–2013 miehillä 48 prosentista viiteen prosenttiin ja naisilla 28 prosentista kolmeen prosenttiin.

Tullin tupakkaveron veronkantotilaston mukaan vuonna 2013 (joulukuu 2012–marraskuu 2013) Suomessa kulutettiin hieman enemmän verollisia tupakkatuotteita kuin edellisenä vuotena.

Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 583 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2013 (joulukuu 2012–marraskuu 2013). Verottomien savukkeiden kulutus väheni noin neljä prosenttia vuonna 2013 edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuva 1. Päivittäin tupakoivien miesten ja naisten osuudet (%) ikäryhmittäin 1985–2013

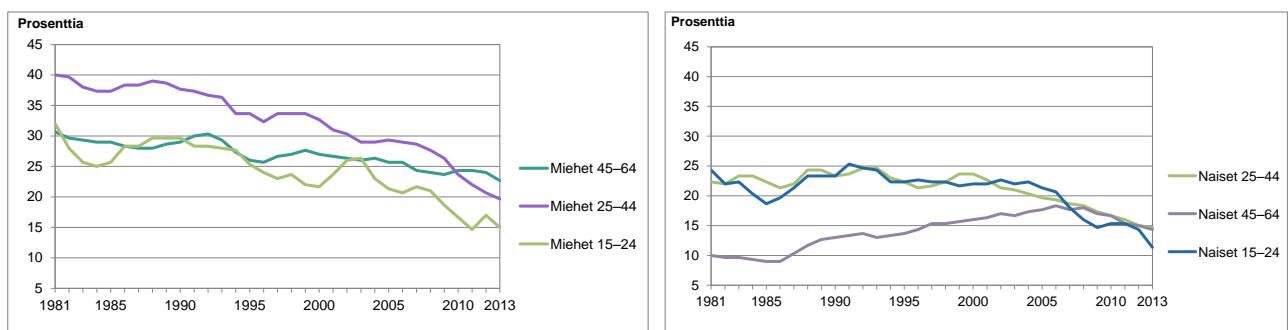

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.
Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Väestön tupakointi

Vuonna 2013 suomalaisista 15–64-vuotiaista miehistä päivittäin tupakoi¹ 19 prosenttia ja naisista 13 prosenttia, ja noin 6 prosenttia tupakoi satunnaisesti. Nuorista, 15–24-vuotiaista miehistä poltti päivittäin 12 prosenttia, satunnaisesti 8 prosenttia ja vastaavasti naisista 9 prosenttia ja 10 prosenttia. Eläkeikäisessä väestössä miehistä tupakoi päivittäin 8 prosenttia ja naisista 7 prosenttia vuonna 2013 (Kuvio 5).² Eläkeikäisten naisten päivittäinen tupakointi lähti kasvuun 2000-luvun puolivälissä. Vuodesta 2005 naisten päivittäinen tupakointi on kasvanut kolme prosenttiyksikköä, kun samaan aikaan miesten tupakointi on laskenut prosenttiyksikkön.

Kuvio 2. Päivittäin tupakoivien 15–64-vuotiaiden miesten ja naisten osuudet (%) ikäryhmittäin 1981–2013, kolmen vuoden liukuva keskiarvo¹

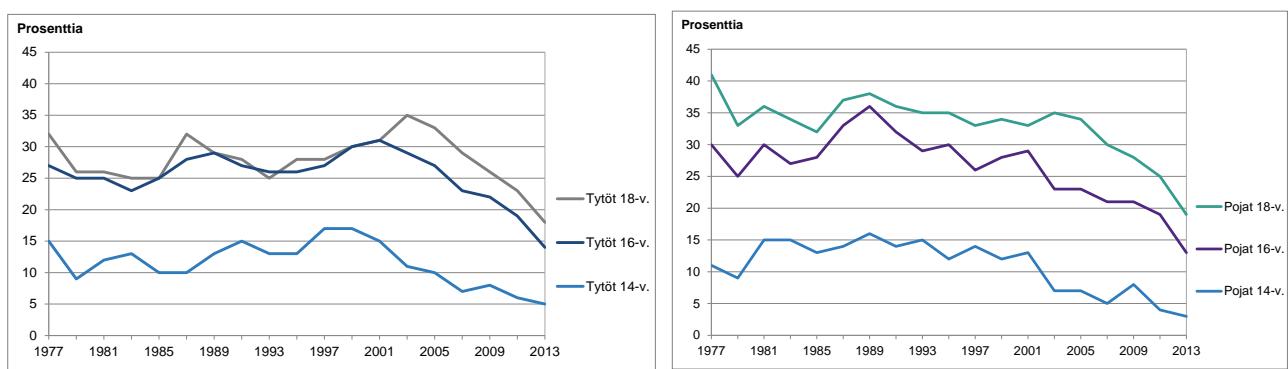

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimus (AVTK). THL.

1) Kolmen vuoden liukuva keskiarvo saadaan laskemalla yhteen tilastovuosi ja kaksi edellistä vuotta ja jakamalla summa kolmella.

Miesten tupakointi on vähentynyt pitkällä aikavälillä. Naisten tupakointi on pysynyt samalla tasolla 1980-luvun puolivälistä lähtien, mutta on 2000-luvun puolivälin jälkeen käännytynyt laskuun. Vuonna 2013 päivittäin tupakoi 16-vuotiaista pojista 13 prosenttia ja tytöistä 14 prosenttia.³ (Liitetaulukot 1 ja 4; kuviot 1–3.)

Kuvio 3. Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden tyttöjen ja pojien osuudet (%) 1977–2013

Lähde: Nuorten terveystapaturkimus (NTTT). Tampereen yliopisto.

¹ 15–64-vuotiaiden suomalaisien tupakointitiedot saadaan vuosittain toteutettavasta THL:n Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksesta (AVTK).

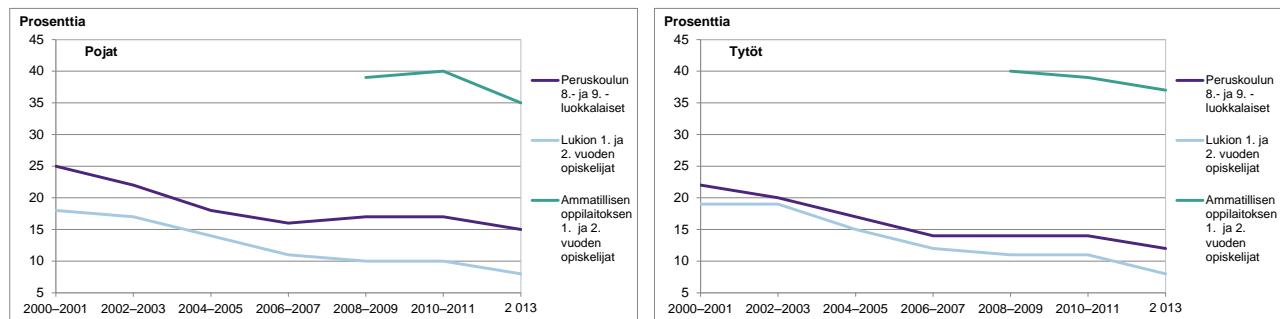
² Eläkeikäisten (65–84-vuotiaiden) tupakointitiedot saadaan joka toinen vuosi toteutettavasta THL:n Eläkeikäisten väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksesta (EVTK).

³ 14-, 16- ja 18-vuotiaiden tupakointitiedot saadaan joka toinen vuosi toteutettavasta Tampereen yliopiston terveystieteen yksikön Nuorten terveystapaturkimuksesta (NTTT).

Peruskoulun 8. ja 9. -luokkalaisista kertoii polttavansa tupakkaa päivittäin 13 prosenttia, pojista 15 prosenttia ja tytöistä 12 prosenttia vuonna 2013 (Kuvio 4). Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista sekä tytöistä että pojista poltti 8 prosenttia. Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista poltti päivittäin 36 prosenttia, pojista 35 prosenttia ja tytöistä 37 prosenttia.

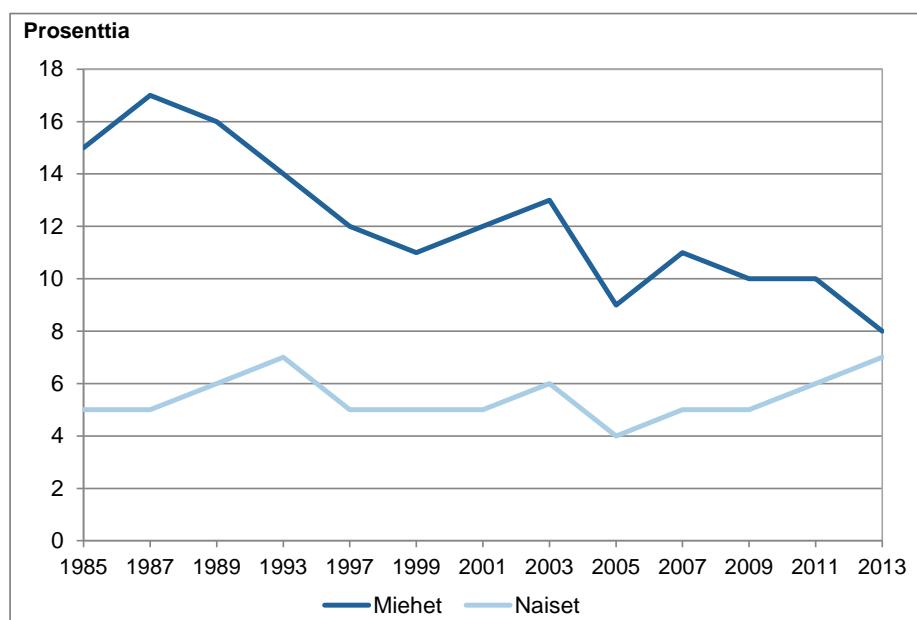
Peruskoululaisten ja lukiolaisten osalta päivittäinen tupakointi on vähentynyt vuosituhannen alusta lähtien lähes puoleen. Ammattiin opiskelevien osalta tietoja on saatavilla vuodesta 2008 alkaen. Heistä tytöillä tupakointi on vähentynyt hieman koko ajan. Pojilla tupakointi on vähentynyt edellisestä kyselykerrasta 2011.

Kuvio 4. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden pojien ja tyttöjen osuudet 2000–2013

Lähde: Kouluterveyskysely. THL.

Kuvio 5. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten (65–84-vuotiaat) miesten ja naisten osuudet (%) 1985–2013

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäytätyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Tupakoinnin haluaisi lopettaa 56 prosenttia 15–64-vuotiaista tupakoitsijoista. Tupakoivista miehistä 13 prosenttia ja naisista 10 prosenttia ilmoitti, ettei halua lopettaa tupakointia. Päivittäin tupakoivista miehistä 39 prosenttia ja naisista 43 prosenttia oli yritynyt lopettaa tupakoinnin olemalla tupakoimatta vähintään vuorokauden viimeisen 12 kuukauden aikana. (Liitetaulukot 7–8.) Nikotiinikorvaushoittoa ilmoitti käyttäneensä tupakoinnin lopettamiseksi viimeisen 12 kuukauden aikana 17 prosenttia miehistä ja naisista.

Nuuskaa käytti vuonna 2013 päivittäin 2,9 prosenttia 15–64-vuotiaista miehistä. Nuuskaaminen oli yleisintä 35–44-vuotiailla miehillä, joista 6,3 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa päivittäin. Satunnaisesti nuuskaa käytti 3,8 prosenttia miehistä. Satunnaisesti eniten nuuskasivat 25–34-vuotiaat miehet, joista 9,3 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa satunnaisesti. Miehistä 83 prosenttia ja naisista 97 prosenttia ei ole koskaan nuuskannut. Naisilla päivittäinen nuuskan käyttö on erittäin vähäistä (0,2 %). Noin kolme prosenttia 15–24-vuotiaista naisista nuuskasi satunnaisesti. (Liitetaulukko 11.) Nuorten terveystapaturkumuksen mukaan 16-vuotiaista pojista nuuskasi vuonna 2013 päivittäin 3,7 prosenttia ja 18-vuotiaista pojista 2,9 prosenttia.

Sähkötupakan käyttö on hyvin harvinaista. Vuonna 2013 vain alle prosentti miehistä ja naisista käytti sitä päivittäin. Sähkötupakkaa käyttivät satunnaisesti eniten 15–24-vuotiaat miehet, joiden joukossa satunnaisesti käyttäviä oli 5 prosenttia. Myös naisista nuorimmassa ikäryhmässä oli eniten satunnaiskäyttäjiä (3 %). Miehistä 93 prosenttia ja naisista 97 prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt sähkötupakkaa.

Nuorten terveystapaturkumussa kysyttiin vuonna 2013 ensimmäistä kertaa nuorten sähkösavukkeiden käytöstä. Tulosten mukaan vähintään kerran sähkösavukkeita olivat kokeilleet 18- ja 16-vuotiaista pojista 29 prosenttia, 18-vuotiaista tytöistä 27 prosenttia ja 16-vuotiaista tytöistä 21 prosenttia. Useammat käyttökerrat olivat harvinaisia. Yleisimmin sähkösavukkeissa oli käytetty nikotiinipitoisia nesteitä.

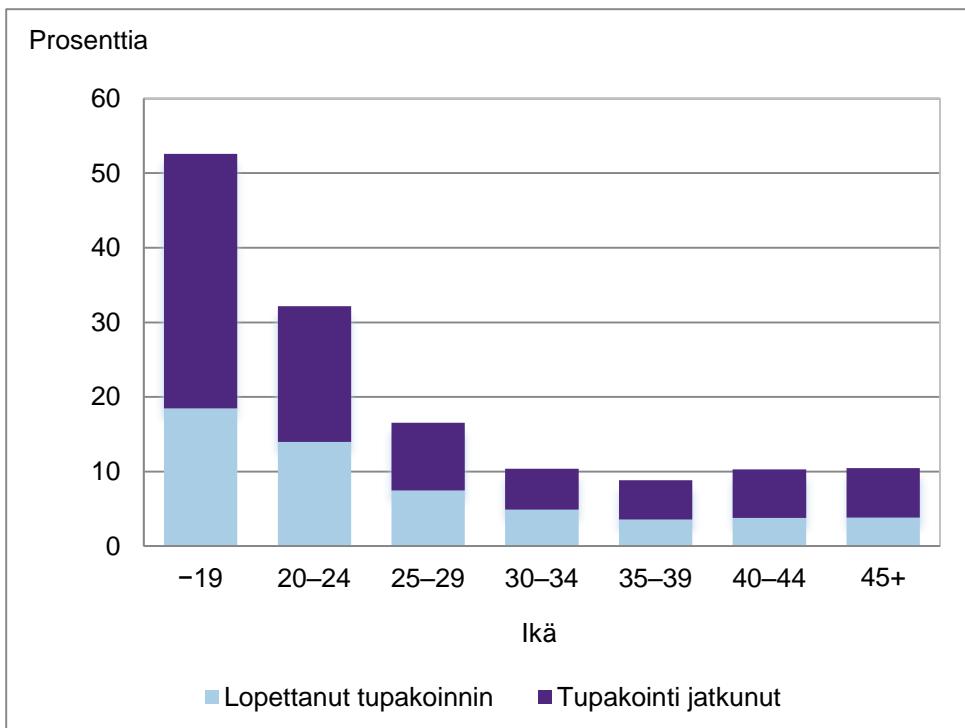
Raskauden aikainen tupakointi

Vuonna 2013 raskauden aikana tupakoi 16,0 prosenttia kaikista synnyttäjistä. 2000-luvun alkuvuosina vastaava luku oli noin 15 prosenttia. THL:n Perinataalitilaston⁴ mukaan viime vuosina tupakoivista yhä useampi on ilmoittanut lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Vuonna 2013 tupakoinnin ilmoitti lopettaneensa 43,8 prosenttia tupakoineista, mikä on noin 2 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuotena.

Raskauden aikainen tupakointi on yleisempää nuoremmissa ikäryhmissä. Vuonna 2013 alle 20-vuotiaista synnyttäjistä 52,6 prosenttia tupakoi raskauden aikana, ja heistä 35,1 prosenttia ilmoitti lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Yli 35-vuotiaista synnyttäjistä 9,1 prosenttia tupakoi raskauden aikana, ja heistä 39,7 prosenttia lopetti tupakoinnin raskauden alkuaikana. (Kuvio 6.)

⁴ Synnyttäjistä, synnytyksistä ja vastasyntyneistä julkaistaan vuosittain erillinen tilastoraportti (<http://www.thl.fi/tilastot/synnyttajat>), jossa on tietoja muun muassa raskauden aikaisesta tupakoinnista.

Kuvio 6. Synnyttäjien tupakointi ja tupakoinnin lopettaminen raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana ikäryhmittäin 2013, %

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL.

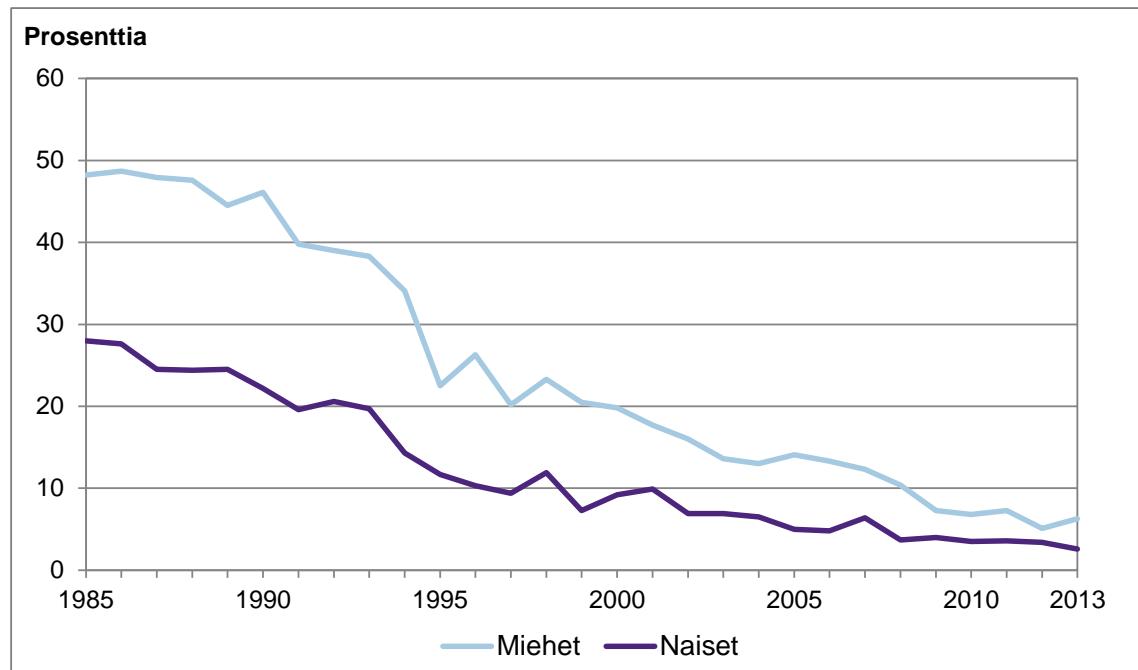
Väestön tupakoinnista ja raskauden aikaisesta tupakoinnista löytyy tietoja myös Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKAnetistä osoitteesta <http://www.sotkanet.fi>. Tiedot löytyvät muun muassa hakusanalla tupakointi.

Tupakansavulle altistuminen työpaikoilla

Tupakkalain vuonna 1995 voimaan tullut muutos rajoitti tupakointia työpaikoilla. Tupakointi on sallittu ainoastaan erillisessä tupakointitilassa, josta tupakansavu ei saa levitä työpaikan muihin tiloihin. Ravintoloita koskeva tupakkalaki tuli osittaisena voimaan kahdessa vaiheessa vuosina 2000 ja 2004. Täysimääräisesti tupakointikelto toteutui ravintoloissa vuonna 2007. Edelleenkin ravintolat voivat sallia tupakoinnin erillisissä tupakointitiloissa, joista tupakansavu ei saa levitä ravintolan muihin osiin. Tupakkalaki asettaa ravintoloiden tupakointitiloille tiukemmat vaatimukset kuin muiden työpaikkojen tupakointitiloille.

Tupakoimattomien työntekijöiden päivittäinen altistuminen työpaikan tupakansavulle väheni vuosina 1985–2013 miehillä 48 prosentista viiteen prosenttiin ja naisilla 28 prosentista kolmeen prosenttiin THL:n Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimuksen mukaan. Vuosittainen väheneminen oli selvästi suurinta vuosien 1994 ja 1995 välillä, jolloin tupakkalain muutos tuli voimaan. (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle päivittäin työpaikalla sukupuolen mukaan (%) 1985–2013

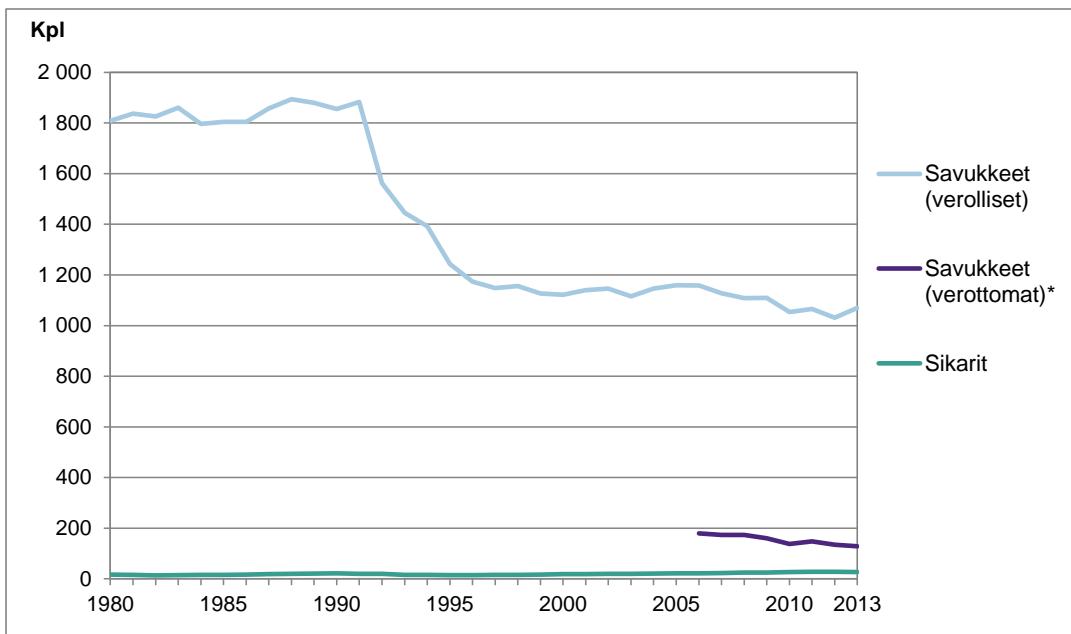

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Tupakkatuotteiden kulutus 2013

Suomessa kulutettiin vuonna 2013 (joulukuun 2012–marraskuun 2013 tietojen mukaan) hieman enemmän verollisia tupakkatuotteita (pois lukien irtotupakka) edellisvuoteen verrattuna, jolloin kulutus oli vähäisintä 30 vuoteen. Vuonna 2013 verollisia savukkeita kulutettiin 4 865 miljoonaa kappaletta ja sikareita 124 miljoonaa kappaletta. Savukkeiden kulutus lisääntyi noin neljä prosenttia ja sikarien kulutus väheni noin prosentin vuoteen 2012 verrattuna. Verottomien savukkeiden kulutus väheni neljä prosenttia edellisestä vuodesta; suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 583 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2013. (Liitetaulukko 14.)

Kuvio 8. Verollisten ja verovapaiden savukkeiden sekä sikareiden kulutus (joulumarraskuu) kappaletta 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1980–2013

Lähde: Tulli; THL.

*Savukkeiden verotonta matkustajatuontia on tutkittu vuodesta 2006 alkaen.

Vuonna 2013 (joulukuu 2012–marraskuu 2013) savukkeita kulutettiin 1 198 kappaletta 15 vuotta täyttänyttä henkilöä kohden, eli päivässä suomalaiset polttivat keskimäärin 3 savuketta. Vuoden 2005 jälkeen savukkeiden kulutuksen trendi on ollut laskeva. Sikarien keskimääräinen kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohden oli 1980-luvun alussa 17 kappaletta vuodessa. Vuoden 2005 jälkeen kulutus on ohittanut 1990-luvun alun tason ollen 27 kappaletta vuonna 2013. Irtotupakan kulutus väheni vuodesta 2002 vuoteen 2010, mutta oli vuonna 2011 edellisvuotta suurempaa. Kulutustietoja vuosien 2012 ja 2013 osalta ei ole saatavilla. (Liitetaulukko 15; kuvio 8.)

Tupakkatuotteiden keskimääräinen henkilöä kohden laskettu kulutus oli suurimmillaan 1950-luvun puolivälistä tupakkalain säätämiseen, vuoteen 1976 asti. Kulutus lisääntyi uudelleen 1980-luvun jälkipuoliskolla, mutta väheni huomattavasti 1990-luvulla. Suurin väheneminen sijoittuu 1990-luvun alun lamavuoisiin. Kulutus ei enää laman jälkeen palautunut sitä edeltävälle tasolle, vaan jää pysyvästi matalammaksi. Vuonna 2013 savukkeita kulutettiin 1 654 kappaletta 15 vuotta täyttänyttä henkilöä kohden, kun vuonna 2012 vastaava määrä oli 757 kappaletta. Suuri muutos edellisvuoteen verrattuna selittyy vuoden 2014 tupakkaveron korotuksella, jonka johdosta savukkeita ostettiin runsaasti varastoon vuoden 2013 lopussa. TNS Gallupin matkustajatuontiseurannan mukaan matkustajatuonti ei ole veronkorotuksista huolimatta viime vuosina lisääntynyt. (Liitetaulukko 18.)

Tullin haltuun ottamien savukkeiden määrä kasvoi merkittävästi vuodesta 1995 vuoteen 2000, jolloin se saavutti huippunsa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä on laskenut vuodesta 2006 vuoteen 2011, mutta nousi selvästi vuonna 2012. Vuonna 2013 haltuun otettujen savukkeiden määrä laski jälleen huomattavasti. Vuonna 2012 tulli takavarikoi 28,0 miljoonaa savuketta, kun se vuonna 2013 otti haltuun 3,8 miljoonaa savuketta⁵. (Liitetaulukko 17.)

⁵ Vuonna 2012 Tulli paljasti yhteensä 42,5 miljoonaa savuketta, jotka oli tuotu laittomasti Suomeen. Näistä savukkeista Tulli sai haltuunsa 28 miljoonaa ja 14,5 miljoonan savukkeen salakuljetus ja edelleenvälittäminen pystyttiin selvittämään esitutkinnoissa. Haltuunottettujen savukkeiden määrä oli jopa kaksinkertainen verrattuna edellisen viiden vuoden ajan keskiarvoon. Määrään vaikuttaa kaksi suurempaa savuketakavarikkoa. Vuonna 2013 ei tehty yhtään suurempaa savuketakavarikkoa.

Sähkösavuke

Tupakkalain mukaan sähkösavuke ei ole tupakkatuote, vaan tupakkajäljitelma, sillä se muistuttaa muodoltaan läheisesti tupakkatuotetta tai tupakointivälinettä. Sähkösavukkeessa käytettävä nikotiiniton neste on puolestaan tupakkalaissa tarkoitettua tupakan vastiketta. Jos nesteessä on nikotiinia, se luokitellaan lääkkeeksi ja siihen sovelletaan lääkelakia. Nikotiinillisen nesteen myynti vaatii lääkelain mukaisen luvan. Vain vähän nikotiinia sisältävät tuotteet katsotaan Suomessa itsehoitotuotteiksi. EU:n uuden tupakkatuotedirektiivin kansallinen implementointi saattaa muuttaa sähkösavukkeen tuoteluokittelua.

Nyt voimassa oleva tupakkalaki ei ota kantaa tupakkajäljitelmiin ja tupakan vastikkeiden maahantuontiin tai myyntiin. Nämä ollen esimerkiksi tupakkalain 18-vuoden ikäraaja tai myyntilupaa koskeva säädely ei koske sähkösavukelaitteen ja nikotiinittoman nesteen ostoa. Tupakkalain mukaan tupakkajäljitelmän ja tupakan vastikkeen mainonta, epäsuora mainonta ja muu myynninedistäminen on kuitenkin kielletty. Sähkösavukkeen mainontakielto on näin yhtä laaja kuin tupakkatuotteilla ja tupakointivälineillä, joten sähkösavuketta ei saa mainostaa millään tavalla.

Tupakkalaissa olevat tupakointikiellot eivät koske sähkösavukkeen käyttöä. Sähkösavukkeen käyttö muistuttaa huomattavasti tupakointia, minkä vuoksi sen käytön salliminen sisätiloissa voi aiheuttaa hämmennystä tiloissa oleskelevien keskuudessa. Monet yritykset ja työpaikat sallivatkin sähkötupakoinnin ainoastaan tupakointiin varatussa tilassa.

Sähkösavukkeiden käytön turvallisuudesta ja vaikutuksista terveyteen ei ole tarkkaa tutkimustietoa. Sähkösavuketta markkinoidaan tupakan korvikkeena helpottamaan tupakkariippuvuudesta irti pääsyssä, mutta laitteen toimivuudesta tässä suhteessa ei ole riittävää tutkimustietoa. Laitteen turvallisuutta ei tällä hetkellä säädellä muuten kuin yleisten kuluttajaturvallisuusnormien tasolla.

Tupakkatuotteiden hintakehitys

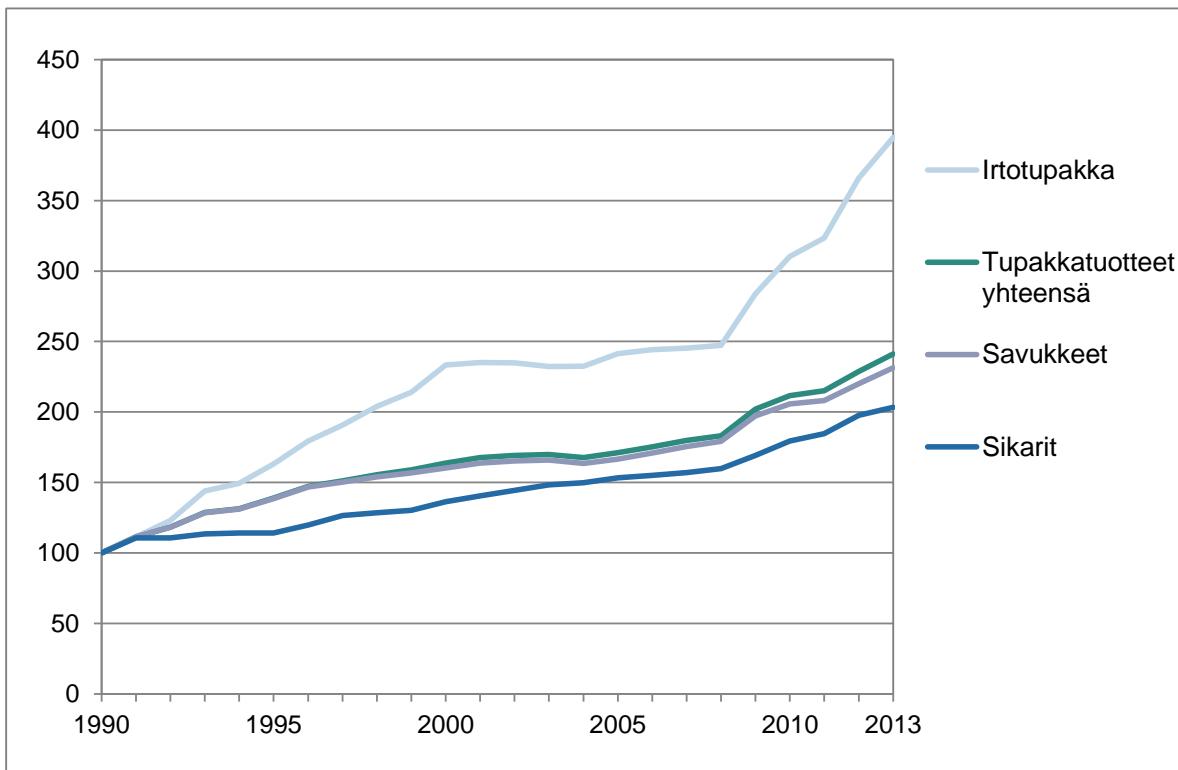
Vuonna 2013 tupakkatuotteiden nimellishinnat nousivat keskimäärin 5,4 prosenttia. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat nousivat 5,2 prosenttia, sikareiden hinnat 2,8 prosenttia ja irtotupakan hinta 7,8 prosenttia. (Liitetaulukko 19; kuvio 9.)

Tupakkaveroa korotettiin vuosina 2009, 2010, 2012 ja 2014. Lisäksi yleistä arvonlisäveroprosenttia korotettiin heinäkuussa 2010 ja tammikuussa 2013. Tupakkatuotteiden nimellishinnat ovatkin nousseet vuodesta 2008 noin 32 prosenttia. Savukkeiden hinnat ovat nousseet noin 29 prosenttia ja sikareiden hinnat noin 27 prosenttia vuoteen 2008 verrattuna. Suhteellisesti eniten, noin 60 prosenttia, on noussut irtotupakan hinta. (Liitetaulukko 19.)

Tupakkatuotteiden nimellishinnat ovat nousseet noin 47 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2013. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat ovat nousseet noin 44 prosenttia, sikareiden hinnat noin 49 prosenttia ja irtotupakan hinta noin 69 prosenttia vuoteen 2000 verrattuna. (Liitetaulukko 19.)

Ennen vuotta 2009 tupakkaveroa korotettiin kaikkien tupakkatuotteiden osalta edellisen kerran vuonna 1996. Lisäksi vuosina 1998 ja 2000 korotettiin irtotupakan veroa. Merkittävä osa tupakkatuotteiden hinnasta on tupakkaveroa, josta osa määräytyy arvoperusteisesti. Näin myös tupakkatuotteesta kannettavan tupakkaveron määrä kasvaa muun hinnanosan kasvaessa. Tästä johtuen niin tupakkatuotteiden hinnat kuin tupakkaveron määräkin kasvavat yleisen hintatason nousun mukana. Koska veronkorotuksia tehtiin vasta vuosina 2009–2012, veronkorotukset ovat vaikuttaneet vain osin hintojen nousuun. Osa hintojen noususta selittyy yleisen hintatason nousulla.

Kuvio 9. Tupakkatuotteiden nimellishintaindeksit 1990–2013 (1990=100)

Lähde: Tilastokeskus.

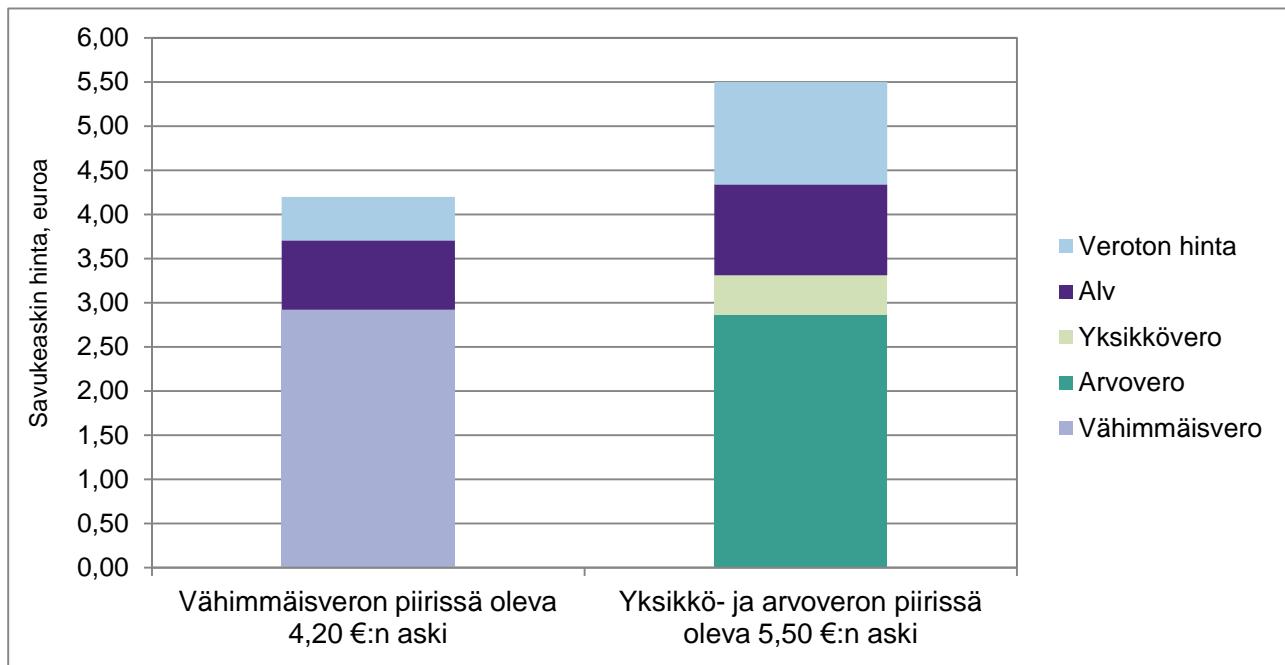
Tupakkaverotus Suomessa vuonna 2013

Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä irtotupakasta. Irtotupakka on jaettu verotuksellisesti kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka ja muu piippu- ja savuketupakka. Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka muodostaa valtaosan verotetusta irtotupakasta. Edellä mainittujen tupakkatuotteiden lisäksi tupakkaveroa kannetaan savukepapereista sekä muista tupakkaa sisältävistä tuotteista.

Savukkeiden osalta verorakenteessa on kolme elementtiä: yksikkövero, arvovero ja vähimmäisvero. Yksikkövero on kappalemäärään perustuva vero, joka on sama kaikenhintaisille savukkeille. Arvovero on tuotteen kaikki verot sisältävästä hinnasta laskettava vero, jonka euromäärä siten kasvaa hinnan kasvaessa. Yksikköveron määrä oli 22,50 euroa/1 000 kpl ja arvoeron 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuonna 2013. (Liitetaulukko 22a.)

Savukeverotuksen kolmas elementti, vähimmäisvero, perustuu yksikköveron tapaan kappalemäärään, ja sitä peritään vain halpahintaisilta savukkeilta. Vähimmäisverolla turvataan se, että kaikista savukkeista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa. Vähimmäisvero oli 2,92 euroa 20 kappaleelta vuonna 2013 ja sitä perittiin alle 4,75 euron hintaisista 20 kappaleen savukeaskeista.

Kuvio 10. Savukeaskin hinnan muodostuminen vuonna 2013

Lähde: Valtiоварайнминистрію.

Savukkeiksi käärittäväällä hienoksi leikatulla tupakalla on samanlainen kolmen elementin verorakenne kuin savukkeilla. Yksikkövero oli 10 euroa/kg ja arvovero 52 prosenttia vähittäismyntihinnasta vuonna 2013. Hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero oli 68,50 euroa/kg. Vähimmäisveroa perittiin käytännössä alle 4,10 euron hintaisista 30 gramman irtotupakkapussseista.

Muiden tupakkatuotteiden verorakenne on yksinkertaisempi. Piippu- ja savuketupakan, joka on hyvin pieni irtotupakan tuoteryhmä, vero oli 13,50 euroa/kg ja 48 prosenttia vähittäismyntihinnasta. Sikareilla ja pikkusikareilla on vain arvovero, joka oli 27 prosenttia vähittäismyntihinnasta. Sikariksi luetaan hyvin erilaisia tuotteita, joten yksikköperustaiseen veron määrittely sikareille on katsottu vaikeaksi. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero oli 60 prosenttia vähittäismyntihinnasta. (Liitetaulukot 22b–c.)

Vuoden 2012 alusta savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien sekä piippu- ja savuketupakan veroa korotettiin keskimäärin 10 prosenttia ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa keskimäärin 25 prosenttia. Korotus kohdistettiin yksikköveroon. Tupakkaveroon tehtiin myös prosentuaalisesti samansuuruiset korotukset vuonna 2009 sekä noin puolta pienemmät korotukset vuonna 2010. Lisäksi vuonna 2011 poistettiin vähimmäisveron sidonnaisuus kysytyimmän hintaluokan käsitteseen ja muutettiin vähimmäisvero yksikköperustiseksi. Samalla lakiin sisällytettiin painotetun keskihinnan käsite. Kaikkien tupakkatuotteiden tupakkaveroa korotettiin noin 10 prosentilla vuoden 2014 alusta.

EU-lainsäädäntö

Tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu EU:ssa niin sanotulla tupakkaverodirektiivillä (2011/64/EU). Direktiivi määrittelee verotettavat tupakkatuotteet, tupakkaveron rakenteen reunaehdot ja vähimmäisverotasot.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava savukkeiden verotuksessa sekä yksikkö- että arvoeroa. Yksikköveron määrää on rajoitettu siten, että yksikkövero ei saa olla

pienempi kuin viisi, vuodesta 2014 lähtien 7,5, eikä suurempi kuin 76,5 prosenttia siitä keskihintaisen savukkeiden kokonaisverosta, joka syntyy yhdistämällä yksikkö- ja arvoero sekä arvonlisävero. Lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa savukkeista kansallista vähimmäisveroa, jonka suuruuden ja rakenteen ne voivat määräätä vapaasti, kunhan noudattavat savukkeiden verotuksen normaalirakenteessa yksikkö- ja arvoeron yhdistelmää.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden soveltamien yksikkö- ja arvoerojen yhteismäärän on ylitettävä sekä euromääräinen että prosentuaalinen vähimmäisverotaso. Euromääräinen vähimmäisvero koskee kaikenhintaisia tuotteita, mutta prosentuaalisen vähimmäisveron ylityminen tarkistetaan vain keskihintaisen savukkeiden osalta. Euromääräinen vähimmäisvero on näistä kahdesta tärkeämpi, sillä se turvaa tietyn euromääräisen verorasituksen kaikille EU-alueella myytäville savukkeille. Prosentuaalinen vähimmäisvero sitoo puolestaan verotasoa suhteessa hintatasoon kussakin jäsenvaltiossa.

Savukkeiden euromääräinen vähimmäisverotaso on 64 euroa, vuodesta 2014 kuitenkin 90 euroa, 1 000 savukkeelta. Prosentuaalinen vähimmäisverotaso on puolestaan 57 prosenttia, vuodesta 2014 kuitenkin 60 prosenttia, keskihintaisen savukkeiden hinnasta. Jäsenvaltioiden, jotka kantavat tupakkaveroa vähintään 101 euroa, vuodesta 2014 lähtien 115 euroa, 1000 keskihintaiselta savukkeelta, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa prosentuaalista vähimmäisvaatimusta.

Muiden direktiivissä määriteltyjen tupakkatuotteiden kuin savukkeiden osalta jäsenvaltioilla on enemmän liikkumavaraa tupakkaveron rakenteen suhteen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yksikkö- tai arvoeroa tai näiden yhdistelmää. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus määräätä näille tuotteille kansallinen vähimmäisvero, jos ne soveltavat arvoeroa tai arvoeron ja yksikköveron yhdistelmää.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on oltava vähintään 43 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 47 euroa kilogrammalta. Muun piippu- ja savuketupakan kuin savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on puolestaan oltava vähintään 20 prosenttia vähittäismyntihinnasta tai 22 euroa kilogrammaa kohti. Sikarien tai pikkusikarien veron on oltava vähintään viisi prosenttia vähittäismyntihinnasta taikka 12 euroa 1000 kappaletta tai kilogrammaa kohti.

Tupakkatuotteiden verotukseen ja valvontaan sovelletaan yhtenäistettyä järjestelmää, ja näistä menettelyistä säädetään valmisteeverotusdirektiivissä (2008/118/EY). Direktiivin perusperiaatteen mukaisesti valmisteero kannetaan tupakkatuotteiden lopullisessa kulutusmaassa. Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityisten henkilöiden omaan käyttöön hankkimat ja mukanaan tuomat tupakkatuotteet verotetaan kuitenkin siinä jäsenvaltiossa, josta ne on hankittu.

Suomen tupakkapolitiikka

Suomi on ollut tupakkapolitiikan edelläkävijämaa jo 1970-luvulta lähtien. Lainsäädäntö on ollut tupakkapolitiikan keskeinen osa. Tupakkalaissa (693/1976) kiellettiin tupakkatuotteiden mainonta ja myynti alle 16-vuotiaille sekä rajoitettiin tupakointia julkisissa ja yleisissä tiloissa. Työpaikkatupakointi kiellettiin vuonna 1995 ja ravintolatupakointi vuonna 2007. Tupakkatuotteiden vähittäismynti on ollut luvanvaraista huhtikuusta 2009 alkaen. Huhtikuusta 2010 lähtien savukkeiden on oltava itsestään sammuvia.

Tupakkalain laaja uudistus tuli voimaan lokakuussa 2010. Lain uudeksi tavoitteeksi asetettiin tupakkatuotteiden käytön loppuminen. Tähtäimessä on savuton Suomi vuonna 2040. Suomi on ensimmäinen maa, jossa tupakkatuotteiden käytön loppuminen on kirjattu lain päämääräksi. Uudistuksen yhteydessä tupakkatuotteiden myyminen ja luovuttaminen alle 18-vuotiaille kiellettiin kauppojen lisäksi myös yksityishenkilöiltä. Alle 18-vuotiailtä kiellettiin tupakkatuotteiden maahantuonti ja hallussapito. Nuuskaa saa tuoda ainoastaan henkilökohtaiseen käyttöön

rajoitetusti. Tupakointikieltoja muun muassa lasten ja nuorten käytössä olevissa tiloissa, ulkona järjestettävissä tilaisuuksissa ja hotelliuhoneissa laajennettiin. Tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpitokielto myyntipaikoissa tuli voimaan vuoden 2012 alussa.

EU:ssa tupakkaa on säädelty vuodesta 2001 lähtien tupakkatuotedirektiivi (2001/37/EY), jonka uudistuksesta neuvoteltiin vuoden 2013 aikana Euroopan komission antaman esityksen pohjalta. Uudesta tupakkatuotedirektiivistä (2014/40/EU) päästiin sopuun ja se hyväksyttiin toukokuussa 2014. Direktiivi sääteli muun muassa tupakkatuotteiden ainesosia, tupakkapakkausia ja sähkösavukkeita. Suomen on muiden jäsenvaltioiden tavoin sisällytettävä säädökset kansalliseen lainsäädäntöön 20.5.2016 mennessä. Tupakkamainontadirektiivi (2003/33/EY) kielää tupakkamainonnan painetuissa tiedotusvälineissä, radiossa ja Internetissä. Lisäksi EU:n neuvosto on antanut kaksoisuositusta: suositus tupakoinnin ehkäisemisestä ja aloitteista tupakoinnin torjunnan tehostamiseksi (2002) sekä suositus savuttomista ympäristöistä (2009).

Vuodesta 2003 lähtien kansainvälistä tupakkapolitiikkaa on ohjannut ensimmäinen kansanterveyteen keskittyvä valtiosopimus, Maailman terveysjärjestön (WHO) tupakoinnin torjuntaa koskeva puitesopimus FCTC (Framework Convention on Tobacco Control). Sopimuksen tavoitteena on vähentää tupakointia pysyvästi ja ehkäistä tupakan aiheuttamia terveyshaittoja. Sopimus on kehyssopimus, jota täydennetään lisäpöytäkirjoilla ja toimeenpano-ohjeilla. Puitesopimus tuli Suomea sitovaksi vuonna 2005 eduskunnan ratifioinnin jälkeen. Suomi allekirjoitti 25.9.2013 lisäpöytäkirjan tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi. Lisäpöytäkirja tätyy lisäksi ratifioida.

Kokonaisuutena suomalainen tupakkapolitiikka on onnistunut hyvin. Tupakointi ja ympäristön tupakansavulle altistuminen ovat vähentyneet. Sen sijaan sosioekonomiset erot tupakoinnissa ovat edelleen suuret. Lainsäädäntöä ja sen toimeenpanoa on edelleen tarpeen kehittää. Hallitusohjelman mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut toimintasuunnitelman tupakkalain tavoitteen saavuttamiseksi eli tupakkatuotteiden käytön loppumiseksi. Kesäkuussa 2014 julkaistiin Tupakkapoliittinen toimenpideohjelma "Tie savuttomaan Suomeen" (http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9882186&name=DLFE-30913.pdf). Ohjelmassa esitetään keinot nuorten tupakoinnin ehkäisemiseksi, tupakoinnin lopettamisen tukemiseksi sekä savuttomien ympäristöjen vahvistamiseksi.

Tupakkatilasto 2013 -tilastoraportin kirjoittajat

Tilastoraportin teksti on tuottettu usean asiantuntijan yhteistyönä. Väestön tupakoinnista ovat kirjoittaneet tutkijat Anni Helldán ja Hanne Kivimäki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL). Tupakansavulle altistumisesta työpaikoilla ja tupakkatuotteiden kulutuksesta ovat kirjoittaneet ylilääkäri Antero Heloma ja tutkija Otto Ruokolainen THL:sta. Raskauden aikaisesta tupakoinnista ja tupakan hintakehityksestä on kirjoittanut erikoissuunnittelija Tuomo Varis THL:sta. Sähkösavukkeesta on kirjoittanut ylitarkastaja Reetta Honkanen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta. Tupakkatuotteiden verotuksesta on kirjoittanut finanssisihteeri Veli Auvinen valtiovarainministeriöstä. Suomen tupakkapolitiikasta on kirjoittanut neuvotteleva virkamies Meri Paavola sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Käsitteet ja määritelmät

Indeksi: kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Nimellishintaindeksi: mittaa suoraan hinnissa tapahtuvia muutoksia eli inflaation vaikutusta ei ole poistettu.

Tupakka: tupakkakasvista valmistettu tai sitä sisältävä nautintoaine.

Tupakkatuote: tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Tässä tilastossa määritelmään ei sisälly savukepaperia.

Savuke: poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin käärity tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päälikseen sijoitettu tupakkakääro, joka ei ole sikari tai pikkusikari.

Sikari: poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakääro, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehdeä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa.

Pikkusikari: sikari, joka painaa enintään kolme grammaa.

Irtotupakka: sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan.

Nuuska- ja purutupakka: suussa käytettävä tupakkatuote.

Sähkösavuke: sähkösavuke on ulkomuodoltaan ja käyttötavaltaan tavallista savuketta muistuttava laite, joka ei sisällä ollenkaan tupakkaa. Laitteessa on yleensä sähköllä toimiva höyrystäjä, akku ja nestepatrunga. Sähkösavuke höyrystää laitteeseen ladattua nestettä, jota käyttäjä hengittää tupakointia vastaan vallalla tavalla.

Tupakan verollinen kulutus: tupakan kulutus tilastoidaan kahdella tavalla Tullin veronkantilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, joka kuvailee paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammijoulukuu), jolla tavalla kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen.

Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täytänyttä kohti: laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täytäneiden keskiväkilukua tilastovuonna.

Verottomat savukkeet: matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Tupakointi raskauden aikana: tieto perustuu synnyttäjän omaan ilmoitukseen tupakoinnista. Prosenttiluku on laskettu synnyttäjistä, jotka ovat vastanneet tupakointia koskevaan kysymykseen. Puuttuvan tiedon osuus oli 2 % vuonna 2013.

Tupakansavulle altistuminen töissä: kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin.

Taulukoissa käytetyt symbolit

0	Luku on liian pieni esittääväksi
-	Ei yhtään havaintoa
*	Ennakkotieto
.	Tieto on epälooginen esittääväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esittääväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Laatuseloste (SVT)

Tupakkatilasto

Tilastotietojen relevanssi

Tupakkatilasto sisältää tietoja tupakan kulutuksesta, tupakan hintakehityksestä ja verotuksesta, Suomen tupakkapolitiikasta, väestön tupakoinnista, tupakoinnin lopettaneista sekä tupakansavulle altistuneista.

Tupakkatilasto käytetään muun muassa tupakkapoliittiseen päätöksentekoon, tupakan kulutuksen seurantaan kotimaassa ja kansainvälisiin vertailuihin.

Tupakkatilaston tietojen keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004) ja Tervyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestön tupakointi

Tiedot aikuisväestön (15–64-vuotiaat) tupakoinnista perustuvat Tervyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain toteuttamaan tutkimukseen "Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys" (AVTK). Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601; 2013: N=2545.

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana olleet keskimäärin 70 %, mutta vaihdelleet välillä 51–84 %. Vastausaktiivisuus on ollut viime vuosina laskussa, ja matalin vastausprosentti (51 %) oli vuonna 2013. Naiset (vastausprosentti 58 %) vastasivat vuonna 2013 tutkimukseen miehiä (vastausprosentti 44 %) aktiivisemmin. Verrattaessa vuosien 2009–2013 tietoja edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen.

Eläkeikäisen (65–84-vuotiaat) väestön tupakointitiedot perustuvat Tervyden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttamaan tutkimukseen "Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys" (EVTK). Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; N=2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 72–88 % välillä. Vuoden 2011 vastausprosentti oli matalin, 72 %. Miesten ja naisten vastausaktiivisuuden välillä ei ole ollut merkittäviä eroja.

Tiedot nuorten (14–20-vuotiaat) pääittäisestä tupakoinnista perustuvat THL:n Kouluterveyskyselyyn (www.thl.fi/kouluterveyskysely), joka tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaille sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Ammatilliset oppilaitokset ovat olleet kyselyssä mukana vuodesta 2008 lähtien. Kysely on tehty vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Manner-Suomessa sekä Ahvenanmaalla. Kyselyä ei tehty lainkaan vuonna 2012. Vuodesta 2013 alkaen kysely tehdään samaan aikaan koko maassa. Uusin aineisto kerättiin peruskouluissa ja lukioissa 2–30.4.2013 ja ammatillisissa oppilaitoksissa 4.3–30.4.2013. Seuraava kysely tehdään vuonna 2015.

Kouluterveyskyselyn kattavuus on vuosina 2000–2013 peruskoulujen 8. ja 9. luokan osalta vaihdellut 72–84 prosentin välillä ja lukioiden 1. ja 2. vuosikurssin osalta 64–75 prosentin välillä. Selkeää laskevaa tai nousevaa trendiä kattavuudessa ei ole havaittavissa. Vuonna 2013 peruskoulujen kattavuus oli 84 ja lukioiden 70 prosenttia kaikista ao. luokkien oppilaista Suomessa. Ammatillisista oppilaitoksista ei ole saatavissa vuosittaisia kattavuustietoja. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–

2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

Tiedot nuorten (14–18-vuotiaiden) tupakoinnista sekä tupakan ostopaikoista perustuvat Tampereen yliopiston terveystieteiden yksikön joka toinen vuosi toteuttamaan Nuorten terveystapaturkemuksen. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 44–88 % välillä. Vastausaktiivisuus on viime vuosina ollut laskussa, ja vuonna 2013 vastausprosentti oli matalin (44 %). Vuonna 2013 vastausprosentti oli pojilla 35 ja tytöillä 53.

Ympäristön tupakansavulle altistuminen

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen "Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytäytyminen ja terveys" (AVTK).

Raskauden aikainen tupakointi

Tiedot raskaudenaikeisesta tupakoinnista saadaan THL:n perinataalilastosta (www.thl.fi/tilastot/synnytajat).

Tupakan verollinen ja veroton kulutus

Tupakan kulutustiedot muodostuvat verolliseen kulutukseen vähittäismyyntiliikkeille toimitetuista tupakkatuotteista sekä tutkimukseen perustuvasta arviosta verovapaiden savukkeiden tuontimäärästä.

Tiedot verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista perustuvat tullin tulli- ja valmisteeristolain mukaan. Tiedot tullin rikosasioissa haltuun ottamista savukkeista on saatu tullin tutkintatoimistosta.

Tupakan kulutuksen estimoinnissa on käytetty kahta tapaa. Ensinnäkin kulutukseksi on katsottu edellisen vuoden joulukuun alusta tilastovuoden marraskuun loppuun kohdistuvat verolliset tupakkatoimitukset. Menettely perustuu arvioon tupakan keskimääräisestä noin vajaan kuukauden mittaisesta varastointiajasta tukku- ja vähittäiskaupassa sekä joulukuun ns. tilinpäätösostojen ajoittumisesta oikeaan vuoteen. Toiseksi vuosittaisista verollista kulutusta kuvataan kunkin vuoden tammi-joulukuun tupakkatoimituksilla. Tiedonantajien tietosuojan takaamiseksi savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka on yhdistetty piippuja savuketupakkaan.

Tiedot verovapaiden savukkeiden kulutuksesta perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimukseen "Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta".

Tupakkatuotteiden hinnat ja verotus

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvot ja verotusarvot, tupakkaveron tuotto sekä tupakkaveron prosentiosuudet on saatu Tullin veroyksiköstä. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot on saatu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpäätöslain mukaan. Tupakkatuotteiden indeksitiedot on saatu Tilastokeskuksen hinnat ja palkat -tilastosta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tupakkatilaston tietojen oikeellisuus riippuu viime kädessä tiedonantajilta eli Tullilta, Tilastokeskukselta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempiaan ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan tiedontuottajien kanssa.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tupakkatilasto ilmestyy vuosittain, ja tiedot ovat lopullisia. Ennakkotietoja ei julkaista. Tupakkatilasto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan vuoden lokakuun aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tupakkatilasto julkaistaan kerran vuodessa tilastoraporttina THL:n verkkosivulla www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto. Eräitä tupakkatilaston tietoja voi poimia myös Tilasto- ja indikaattori pankki SOTKAnetistä osoitteesta www.sotkanet.fi. Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla "tupakointi".

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tupakkatilaston tiedot ovat pääosin saatavissa vuodesta 1980 lähtien. Vastaavia sarjoja tupakkatuotteiden kulutuksesta vuodesta 1970 lähtien on julkaistu tutkimuksessa "Tupakka tupakkalain jälkeen" (Tilastokeskus, tutkimuksia no 135). Vuosien 1980–2009 tupakkatilastot on laadittu Tilastokeskuksessa. Vuodesta 2010 alkaen Tupakkatilasto on tehty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tupakkatilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia tietoja.

Vuoden 2013 tilastoa koskevat erityiskysymykset

Vuonna 2013 koko vuoden tiedot savukkeiden ja sikareiden toimituksista verolliseen kulutukseen olivat julkisia. Irtotupakan (piippu- ja savuketupakka ja savukkeiksi käärittävä tupakka) tiedot eivät ole olleet julkisia vuosina 2003–2009 ja 2012–2013, mikä aiheuttaa katkoksen aikasarjassa.

Tilastossa aiemmin käytetyn käsitteen piippu- ja savuketupakka sijaan käytetään käsitettä irtotupakka, joka sisältää sekä piippu- ja savuketupakan että savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. Myös aiemmin piippu- ja savuketupakka sisälsi savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan, mutta käsiteellisten epäselvyyskseen vuoden 2010 tilastosta alkaen käyttöön on otettu käsite irtotupakka.

Tobaksstatistik 2013

14.10.2014

Cirka 16 procent av finländarna i åldern 15–64 år rökte dagligen 2013. Av männen rökte 19 procent dagligen och av kvinnorna 13 procent. År 2013 rökte 8 procent av männen och 7 procent av kvinnorna i pensionsåldern dagligen. Andelen pensionerade kvinnor som röker dagligen började öka i mitten av 00-talet. Sedan 2005 har daglig rökning bland kvinnorna ökat med tre procentenheter, medan rökning bland männen har minskat med en procentenhets under samma period.

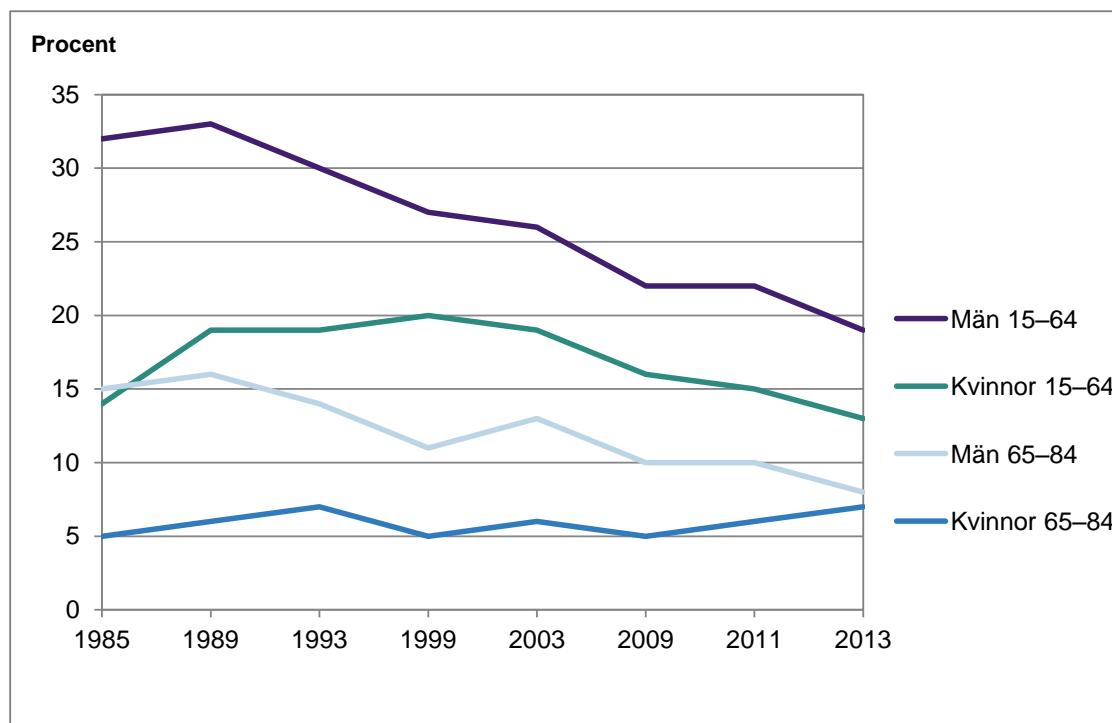
Av grundskolans åtonde- och nionde- klassister uppgav 13 procent att de rökte dagligen 2013. Daglig rökning bland grundskoleleverna har minskat till nästan hälften sedan 2000-talets början.

Den dagliga exponeringen för tobaksrök på arbetsplatsen minskade från 48 till fem procent bland icke rökande män och från 28 till tre procent bland icke rökande kvinnor under perioden 1985–2013.

Enligt tullens skatteuppböärdsstatistik över tobaksskatten konsumrade finländarna något mer skattebelagda tobaksprodukter 2013 (december 2012–november 2013) än under året innan.

År 2013 (december 2012–november 2013) förde finländarna in 583 miljoner skattefria cigaretter från utlandet. Konsumtionen av skattefria cigaretter minskade med cirka fyra procent 2013 jämfört med året innan.

Figur 1. Andelen (%) dagligen rökande män och kvinnor efter åldersgrupp under perioden 1985–2013

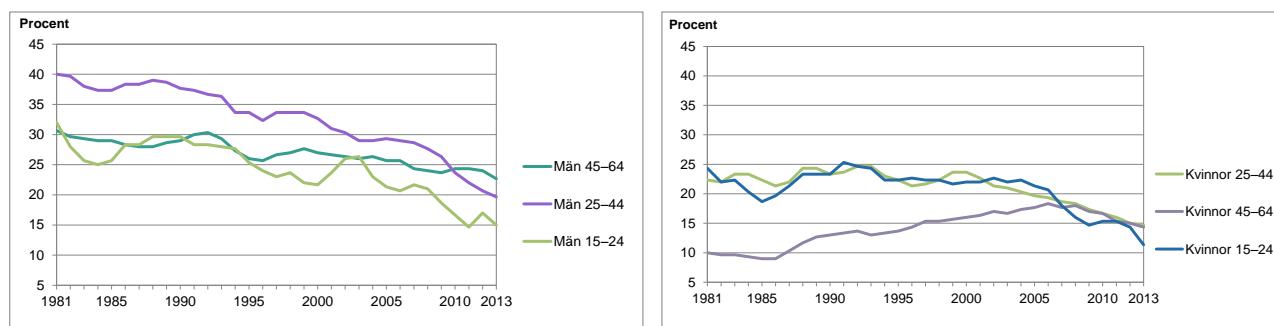

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolknings hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.
Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Finländarnas rökvanor

År 2013 rökte dagligen⁵ 19 procent av de finländska männen i åldern 15–64 år och av kvinnorna 13 procent, och cirka 6 procent rökte sporadiskt. I åldersgruppen 15–24 år rökte 12 procent av männen dagligen och 8 procent sporadiskt, medan motsvarande siffror för kvinnorna var 9 procent och 10 procent. År 2013 rökte 8 procent av männen och 7 procent av kvinnorna i pensionsåldern dagligen (figur 5).⁶ Andelen pensionerade kvinnor som röker dagligen började öka i mitten av 00-talet. Sedan 2005 har daglig rökning bland kvinnorna ökat med tre procentenheter, medan rökning bland männen har minskat med en procentenhets under samma period.

Figur 2. Andelen dagligen rökande män och kvinnor (15–64 år) efter åldersgrupp (%) 1981–2013 som tre års glidande medelvärde¹

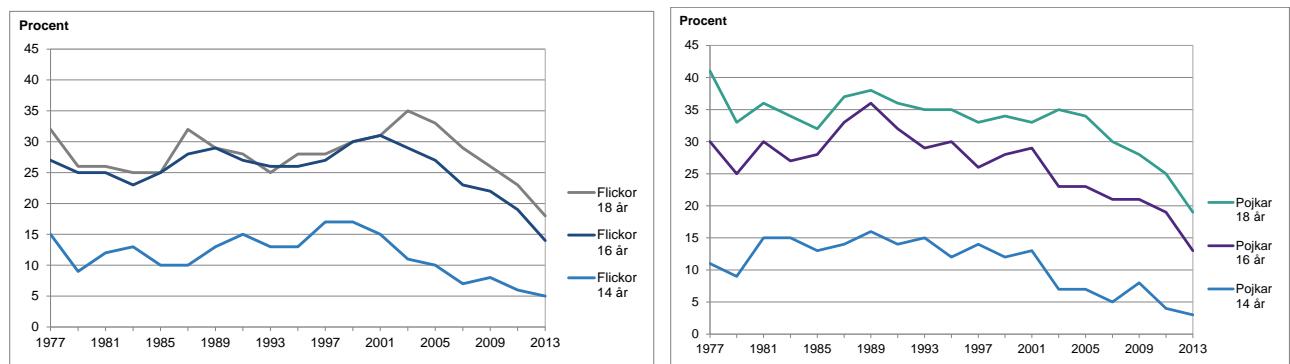

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

1) Det glidande medelvärdet för tre år fås genom att addera observationsåret och de två föregående åren och därefter dela summan med tre.

Andelen rökande män har minskat under en längre tid. Andelen rökande kvinnor, som länge låg på samma nivå som i mitten av 1980-talet, har minskat sedan mitten av 00-talet. År 2013 rökte dagligen 13 procent av de 16-åriga pojken och 14 procent av flickorna.⁷ (Tabellbilagorna 1 och 4; figurerna 1–3.)

Figur 3. Andelen dagligen rökande 14-, 16- och 18-åriga flickor och pojkar (%) 1977–2013

Källa: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT). Tammerfors universitet.

⁵ Uppgifterna om rökvanorna i åldersgruppen 15–64 år är hämtade ur THL:s årliga undersökning Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK).

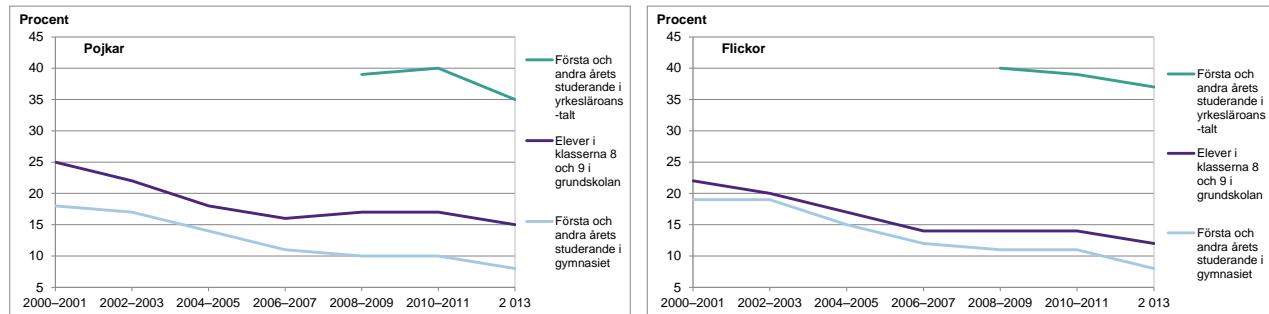
⁶ Uppgifterna om rökvanorna bland finländare i pensionsåldern (65–84 år) är hämtade ur THL:s undersökning Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), som görs varannat år.

⁷ Uppgifterna om rökvanorna bland 14-, 16- och 18-åringar är hämtade ur undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT), som görs varannat år av institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet.

År 2013 uppgav 13 procent av grundskolans åttonde- och nionde- klassister att de rökte dagligen, 15 procent av pojkarna och 12 procent av flickorna (figur 4). Totalt 8 procent av första och andra årets studerande i gymnasien, både flickor och pojkar, rökte. Totalt 36 procent av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalterna rökte dagligen, 35 procent av pojkarna och 37 procent av flickorna.

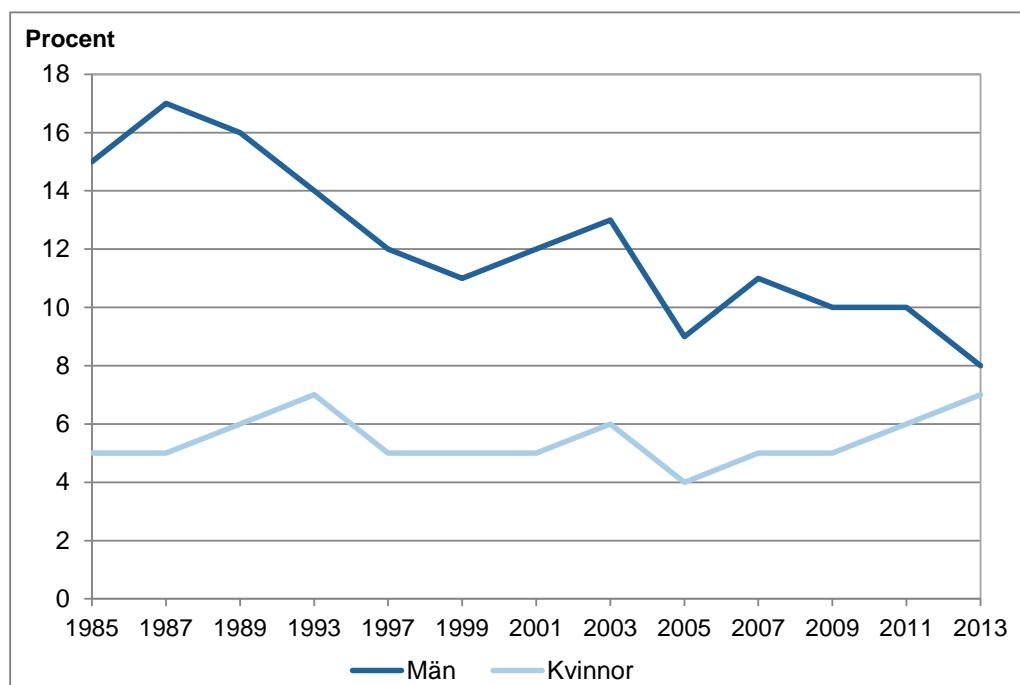
Daglig rökning bland grundskole- och gymnasieeleverna har minskat till nästan hälften sedan början av millenniet. Uppgifter som gäller yrkesstuderande finns från och med 2008. För dessa har rökningen bland flickor minskat något hela tiden. Bland pojkarna har rökningen minskat jämfört med föregående enkät som genomfördes 2011.

Figur 4. Andelen dagligen rökande 14–20-åriga pojkar och flickor 2000–2013

Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Figur 5. Andelen dagligen rökande män och kvinnor i pensionsåldern (65–84 år) (%) 1985–2013

Källa: Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Totalt 56 procent av rökarna i åldern 15–64 år vill sluta röka. Tretton procent av de rökande männen och tio procent av de rökande kvinnorna uppgav att de inte vill sluta röka. Av de dagligen rökande männen hade 39 procent försökt sluta röka genom att vara rökfria under minst ett dygn

under de senaste 12 månaderna. Motsvarande andel av kvinnorna var 43 procent. (Tabellbilagorna 7–8.) Sjutton procent av männen och kvinnorna uppgav att de hade använt nikotinersättande medel i syfte att sluta röka under de senaste 12 månaderna.

År 2013 använde 2,9 procent av männen i åldersgruppen 15–64 år snus dagligen. Användningen av snus var vanligast bland män i åldersgruppen 35–44 år, varav 6,3 procent uppgav att de använder snus dagligen. Sporadisk användning av snus förekom bland 3,8 procent av männen. Det sporadiska snusatet var vanligast i åldersgruppen 25–34 år, varav 9,3 procent uppgav att de snusar då och då. Andelen män som aldrig snusat var 83 procent och andelen kvinnor 97 procent. Daglig användning av snus är mycket ovanligt bland kvinnor (0,2 %). Cirka tre procent av kvinnorna i åldersgruppen 15–24 år snusade sporadiskt. (Tabellbilaga 11.) Enligt undersökningen om ungdomars hälsobeteende snusade 3,7 procent av de 16-åriga pojkena dagligen år 2013. Motsvarande andel av de 18-åriga pojkena var 2,9 procent.

Användningen av e-cigaretter är mycket sällsynt. År 2013 använde endast under en procent av männen och kvinnorna dem dagligen. Män i åldern 15–24 år var den åldersgrupp som hade flest sporadiska användare; andelen uppgick till 5 procent. Även bland kvinnorna fanns det flest sporadiska användare i den yngsta åldergruppen (3 %). Av männen hade 93 procent och av kvinnorna 97 procent aldrig använt e-cigaretter.

Undersökningen om ungdomars hälsobeteende innehöll 2013 för första gången frågor om användningen av e-cigaretter bland unga. Resultaten visar att 29 procent av de 18- och 16-åriga pojkena hade prövat e-cigaretter minst en gång. För flickorna var motsvarande siffror 27 procent för 18-åringarna och 21 procent för 16-åringarna. Fler gånger var sällsynta. Oftast användes nikotinhaltiga vätskor i e-cigaretterna.

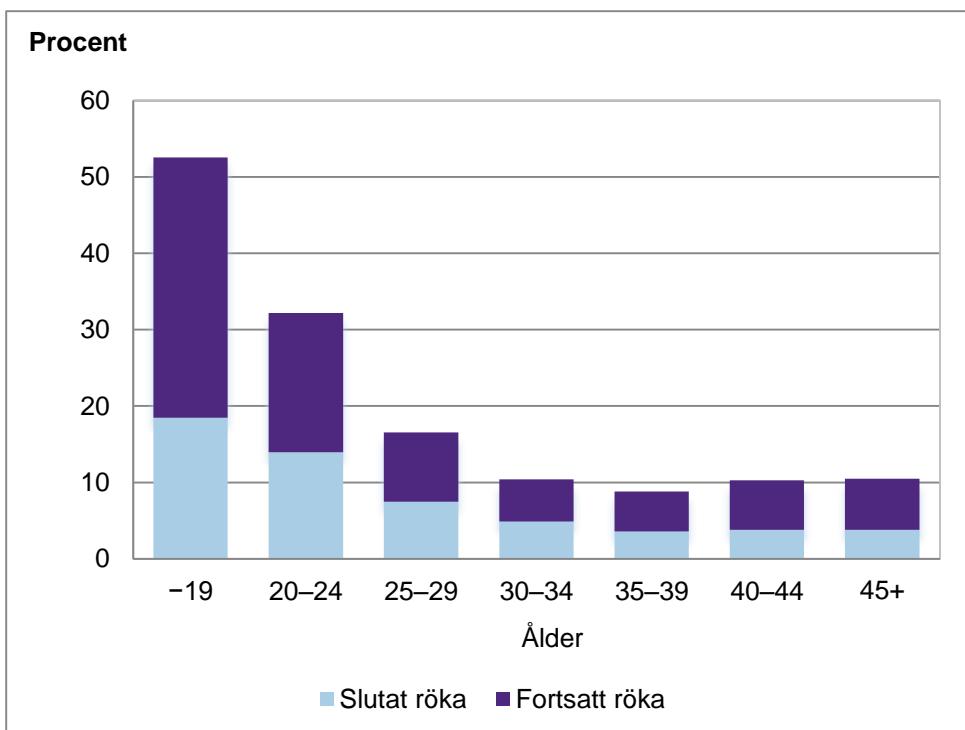
Rökning under graviditeten

År 2013 rökte 16,0 procent av alla föderskor under graviditeten. Under de första åren av 2000-talet var motsvarande siffra cirka 15 procent. Enligt THL:s perinatalstatistik⁸ har allt fler kvinnor de senaste åren uppgott att de slutat röka under den första trimestern. År 2013 uppgav 43,8 procent att de hade slutat röka, vilket är 2 procentenheter fler än året innan.

Rökning under graviditeten är vanligast i de yngre åldersklasserna. År 2013 hade cirka 52,6 procent av föderskorna under 20 år rökt under graviditeten; 35,1 procent av dessa uppgav att de hade slutat röka under den första trimestern. Bland föderskorna över 35 år hade 9,1 procent rökt under graviditeten; 39,7 procent av dessa slutade röka i början av graviditeten. (Figur 6).

⁸ THL publicerar årligen en separat statistikrapport om föderskor, förlossningar och nyfödda (<http://www.thl.fi/tilastot/synnyttajat>). Rapporten innehåller information om bland annat rökning under graviditeten.

Diagram 6. Andelen rökande föderskor och föderskor som slutat röka under den första trimestern av graviditeten efter åldersgrupp 2013, %

Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL.

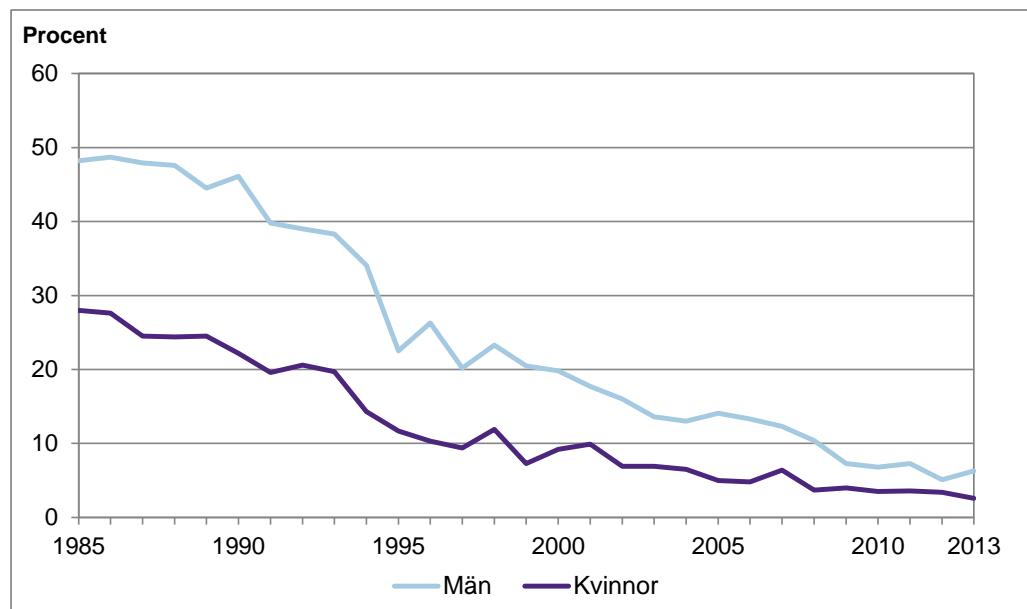
Uppgifter om finländarnas rökvanor och om rökvanorna under graviditeten finns även i Statistik- och indikatorbanken SOTKAnet på webbplatsen <http://www.sotkanet.fi>. Uppifterna hittas till exempel med sökordet Rökning.

Exponering för tobaksrök på arbetsplatsen

Revideringen av tobakslagen år 1995 begränsade rökningen på arbetsplatserna. Rökning är tillåten endast i särskilda utrymmen, varifrån tobaksröken inte får nå arbetsplatsens övriga utrymmen. För restauranger trädde tobakslagen delvis i kraft i två faser, år 2000 och år 2004. Rökförbudet på restauranger infördes i full utsträckning år 2007. Restaurangerna kan fortfarande tillåta rökning i särskilda utrymmen, varifrån tobaksröken inte får nå restaurangens övriga utrymmen. Tobakslagen ställer strängare krav på restaurangernas rökutrymmen än på rökutrymmena på andra arbetsplatser.

Enligt THL:s undersökning Den finländska vuxenbefolkingens hälsobeteende och hälsa (AVTK) minskade den dagliga exponeringen för tobaksrök på arbetsplatsen från 48 till 5 procent bland icke rökande män och från 28 till 3 procent bland icke rökande kvinnor under perioden 1985–2013. Den största minskningen skedde mellan åren 1994 och 1995, när den reviderade tobakslagen trädde i kraft. (Figur 7).

Figur 7. Icke-rökares dagliga exponering för tobaksrök på arbetsplatsen efter kön (%) 1985–2013

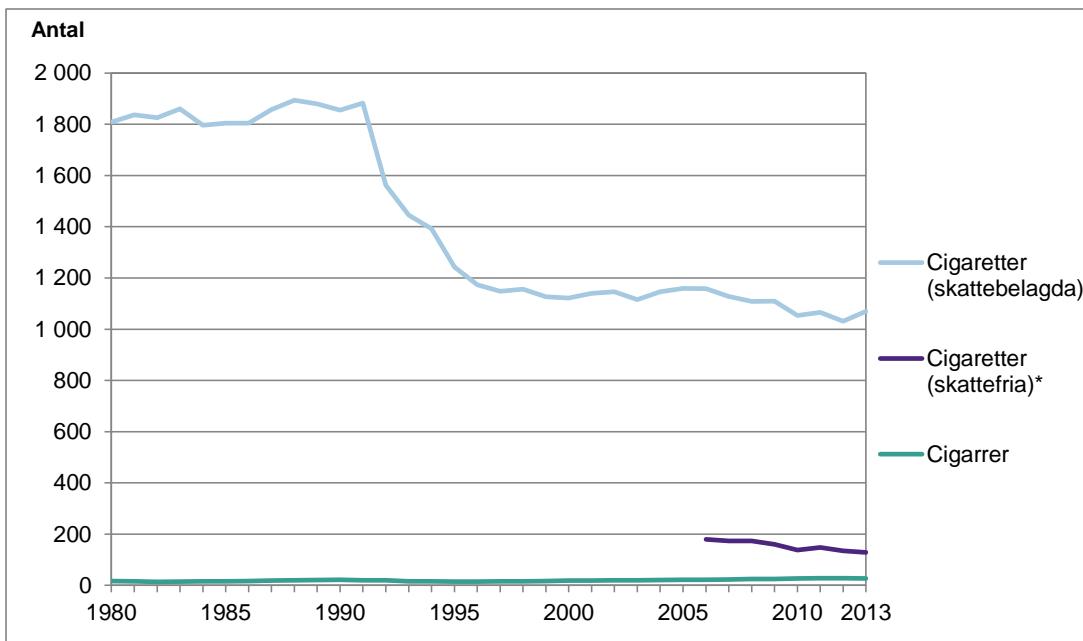

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolkingens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Konsumtion av tobaksprodukter 2013

Under 2013 (enligt uppgifterna för december 2012–november 2013) konsumerade finländarna något mer skattebelagda tobaksprodukter (exklusive löstobak) än året innan, då konsumtionen var lägst på 30 år. År 2013 konsumerades 4 865 miljoner skattebelagda cigaretter och 124 miljoner skattebelagda cigarrer. Konsumtionen av cigaretter ökade med cirka fyra procent jämfört med 2012 medan minskningen för cigarrer var cirka en procent. Konsumtionen av skatlefria cigaretter minskade med fyra procent från året innan; 2013 förde finländarna in 583 miljoner skatlefria cigaretter från utlandet. (Tabellbilaga 14.)

Figur 8. Konsumtionen av skattebelagda och skatlefria cigaretter och cigarrer (december–november) som antal per 15 år fyllt invånare 1980–2013

Källa: Tullen; THL.

*Den skatlefria införseln av cigaretter har undersökts sedan 2006.

År 2013 (december 2012–november 2013) konsumerades 1 198 cigaretter per 15 år fyllt invånare, vilket innebär att finländarna statistiskt sett rökte tre cigaretter per person och dag. Efter 2005 har trenden inom cigarettkonsumtion varit sjunkande. I början av 1980-talet var den genomsnittliga konsumtionen av cigarrer bland 15 år fyllda finländare 17 st. per år. Efter år 2005 har konsumtionen överstigit nivån i början av 1990-talet och år 2013 var den 27 st. per 15 år fyllt invånare. Konsumtionen av löstobak minskade mellan 2002 och 2010, men 2011 var den högre än året innan. Konsumtionsuppgifter för 2012 och 2013 finns inte att tillgå. (Tabellbilaga 15 och figur 8).

Konsumtionen av tobaksprodukter per capita var störst från mitten av 1950-talet fram till år 1976, när tobakslagen stiftades. Konsumtionen ökade i slutet av 1980-talet, men minskade avsevärt på 1990-talet. Den största minskningen skedde under den ekonomiska recessionen i början av 1990-talet. Konsumtionen återgick inte till nivån före recessionen utan förblev lägre. År 2013 konsumerade finländarna 1 654 cigaretter per 15 år fyllt invånare, medan motsvarande mängd 2012 var 757 cigaretter. Den stora förändringen jämfört med året innan förklaras genom höjningen av tobaksskatten 2014, vilket ledde till att stora mängder köptes i lager i slutet av 2013. Enligt TNS Gallups undersökning av resenärinförsel har införseln trots skatthöjningarna inte ökat de senaste åren. (Tabellbilaga 18.)

Antalet cigaretter som beslagtagits av tullen ökade betydligt mellan 1995 och 2000, då toppen nåddes. Antalet beslagtagna cigaretter sjönk mellan 2006 och 2011, men ökade klart 2012. År 2013 sjönk antalet beslagtagna cigaretter igen avsevärt. År 2012 beslagtog tullen 28,0 miljoner cigaretter, medan motsvarande siffra för 2013 var 3,8 miljoner cigaretter⁵. (Tabellbilaga 17.)

⁵ År 2012 avslöjade tullen totalt 42,5 miljoner illegalt införda cigaretter. Av dessa kunde tullen beslagta 28 miljoner och i förundersökningar klarlägga smugglingen och vidareförmedlingen av 14,5 miljoner cigaretter. Antalet beslagtagna cigaretter var upp till dubbelt så stort som genomsnittet för de föregående fem åren. Mängden påverkades av två större beslag. År 2013 gjordes inget större beslag av cigaretter.

Elektroniska cigaretter

Enligt tobakslagen är e-cigaretten inte en tobaksprodukt, utan en tobaksimitation, eftersom dess form påminner om en tobaksprodukt eller ett rökdon. E-cigaretterns nikotinfria vätska är enligt tobakslagen ett tobakssurrogat. Om vätskan innehåller nikotin klassificeras den som läkemedel underkastat läkemedelslagen. Försäljning av en vätska innehållande nikotin kräver tillstånd enligt läkemedelslagen. Produkter som endast innehåller lite nikotin anses i Finland vara egenvårdsprodukter. Den nationella implementeringen av EU:s nya tobaksproduktdirektiv kan eventuellt ändra produktklassificeringen av e-cigarettar.

Den nu gällande tobakslagen tar inte ställning till import eller försäljning av tobaksimitationer eller tobakssurrogat. Åldersgränsen på 18 år och bestämmelserna gällande försäljningstillstånd i tobakslagen gäller således inte e-cigarettar eller nikotinfria vätskor. Tobakslagen förbjuder dock reklam, indirekt reklam och annan försäljningsfrämjande verksamhet gällande tobaksimitationer och tobakssurrogat. Reklamförbudet gällande e-cigarettar är lika omfattande som för tobaksprodukter och rökdon, vilket innebär att det är förbjudet att göra reklam för e-cigarettar.

Tobakslagens röksförbud gäller inte e-cigarettar. Användningen av e-cigarettar påminner i hög grad om rökning, vilket innebär att ett tillstånd att använda e-cigarettar inomhus kan upplevas som förbryllande bland dem som vistas i dessa lokaler. Många företag och arbetsplatser tillåter därför användning av e-cigarettar endast i rökutrymmena.

E-cigarettarnas säkerhet och inverkan på hälsan är inte vetenskapligt dokumenterade. E-cigarettarna marknadsförs som ett rökningsavvänjande tobakssurrogat, men det finns inte tillräcklig vetenskaplig dokumentation om effekten. Anordningen är i nuläget endast underställd de allmänna konsumentssäkerhetsbestämmelserna.

Tobaksprodukternas prisutveckling

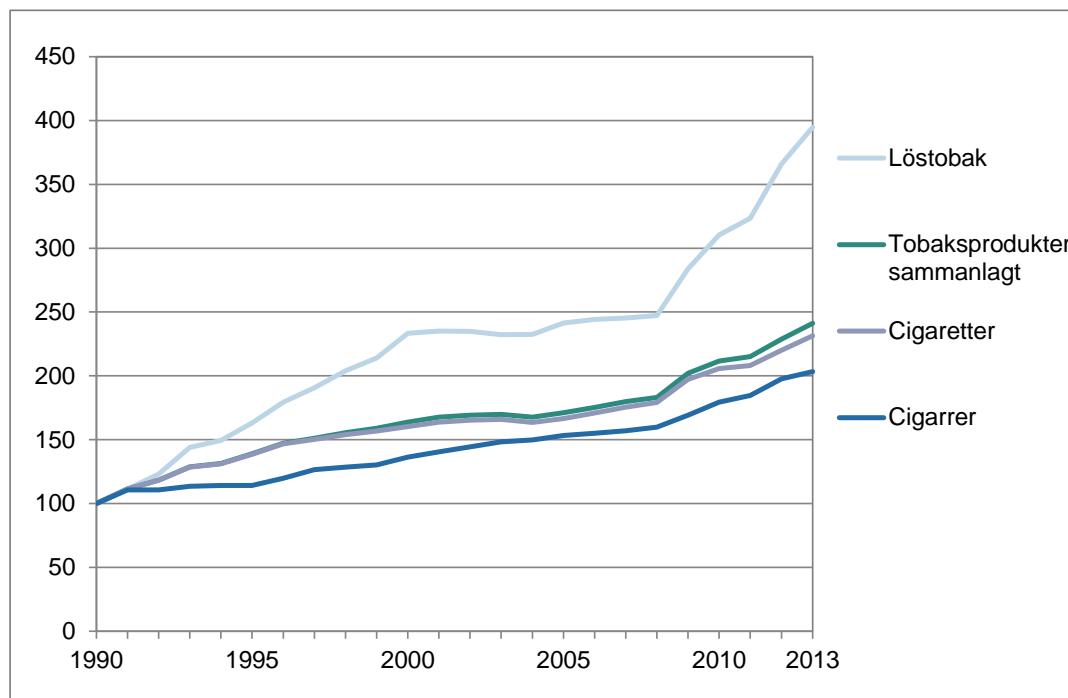
År 2013 steg tobaksprodukternas nominella priser med i genomsnitt 5,4 procent. Priset på cigaretter steg med 5,2 procent, på cigarrer med 2,8 procent och på löstobak med 7,8 procent. (Tabellbilaga 19 och figur 9.)

Tobaksskatten höjdes 2009, 2010, 2012 och 2014. Därtill höjdes den allmänna mervärdesskatten i juli 2010 och i januari 2013. Sedan 2008 har de nominella priserna på tobaksprodukter stigit med cirka 32 procent. Priset på cigaretter har stigit med 29 procent och på cigarrer med cirka 27 procent från 2008. Priset på löstobak – som relativt sett har stigit mest – har stigit med cirka 60 procent. (Tabellbilaga 19.)

De nominella priserna på tobaksprodukter har stigit med cirka 47 procent mellan åren 2000 och 2013. Priset på cigaretter har stigit med cirka 44 procent, på cigarrer med cirka 49 procent och på löstobak med cirka 69 procent från år 2000. (Tabellbilaga 19.)

Före skattehöjningen 2009 höjdes skatten på samtliga tobaksprodukter senast 1996. Åren 1998 och 2000 höjdes dessutom skatten på löstobak. En betydande del av tobakspriset utgörs av tobaksskatt, varav en del är värdebaserad. Detta innebär att tobaksskattebeloppet ökar när priset på tobaksprodukter stiger. Både priset på tobaksprodukter och skattebeloppet följer den allmänna prisstegringen. Eftersom skattehöjningarna gjordes först 2009–2012, har dessa påverkat prishöjningen på tobaksprodukter i begränsad omfattning. En del av prishöjningen beror på den allmänna prisstegringen.

Figur 9. Tobaksprodukternas nominella prisindex 1990–2013 (1990=100)

Källa: Statistikcentralen.

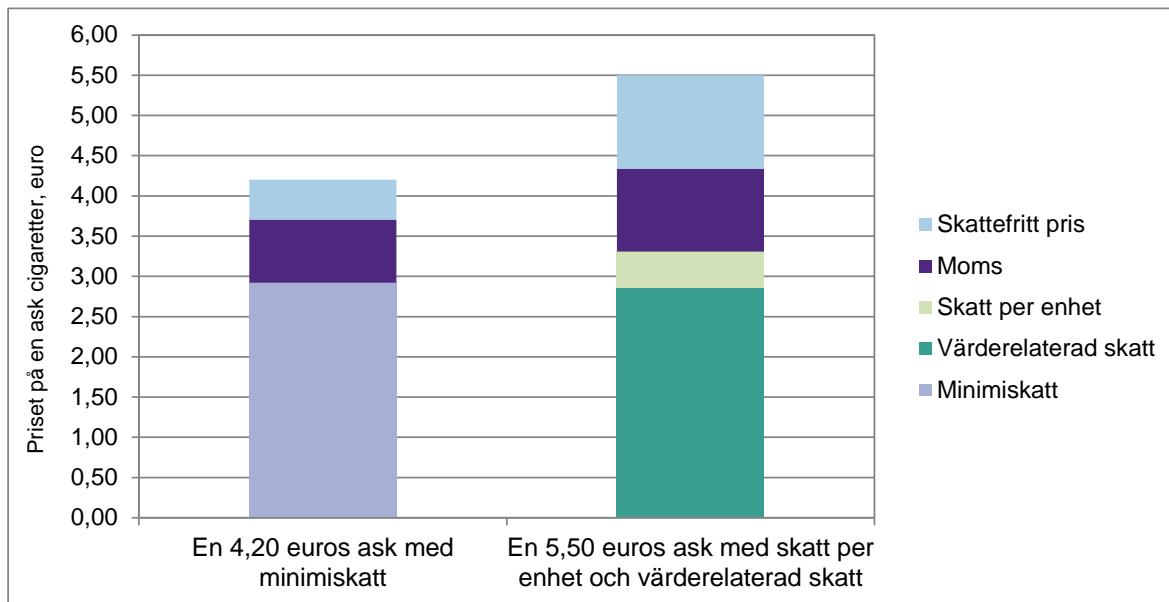
Tobaksbeskattningen i Finland år 2013

Tobaksskatt uppbärs på cigaretter, cigarrer, cigariller och löstabak. Löstabak har skattemässigt indelats i två produktgrupper; finskuren tobak för rullning av cigaretter och annan pip- och cigarettobak. Finskuren tobak för rullning av cigaretter utgör merparten av den beskattade löstabaken. Utöver på ovan nämnda tobaksprodukter uppbärs tobaksskatt på andra produkter som innehåller tobak och på cigarettpapper.

För cigaretter innehåller skattestrukturen tre element: skatt per enhet, värderelaterad skatt och minimiskatt. Skatten per enhet grundar sig på antalet cigaretter och är den samma oberoende av cigaretternas pris. Den värderelaterade skatten beräknas utifrån produktens pris, inklusive alla skatter, så när priset stiger så ökar också skattebeloppet i euro. År 2013 var enhetsskattebeloppet 22,50 euro/1 000 st. och den värderelaterade skatten 52 procent av detaljhandelspriset. (Tabellbilaga 22a.)

Det tredje elementet i cigarettbeskattningen, minimiskatten, grundar sig – liksom skatten per enhet – på antalet, och den uppbärs endast på billiga cigaretter. Syftet med minimiskatten är att det på alla cigaretter, oberoende av pris, ska uppbäras ett visst skattebelopp i euro. År 2013 var minimiskatten 2,92 euro per 20 stycken och uppbars på cigaretpaketet som innehöll 20 cigaretter och kostade mindre än 4,75 euro.

Figur 10. Hur priset på ett cigarettpaket är uppbyggt år 2013

Källa: Finansministeriet.

Beskattningen av finskuren tobak för rullning av cigaretter innehåller samma tre element som beskattningen av cigaretter. År 2013 var skatten per enhet 10 euro/kg och den värderelaterade skatten 52 procent av detaljhandelspriset. Minimiskatten för finskuren tobak var 68,50 euro/kg. Minimiskatten uppbars i praktiken när priset på ett paket löstobak på 30 gram var lägre än 4,10 euro.

Skattestrukturen på andra tobaksprodukter är enklare. Skatten för pip- och cigarettobak – en mycket liten produktgrupp inom löstobak – var 13,50 euro/kg och 48 procent av detaljhandelspriset. För cigarrer och cigariller uppbärs endast värderelaterad skatt, som är 27 procent av detaljhandelspriset. Produkter av mycket olika slag räknas som cigarrer, varför det har ansetts vara svårt att fastställa en beskattning per enhet för cigarrer. På andra produkter som innehåller tobak och på cigarettpapper var skatten 60 procent av detaljhandelspriset. (Tabellbilagorna 22b–c.)

I början av år 2012 höjdes skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller och pip- och cigarettobak med i genomsnitt 10 procent. Skatten på finskuren tobak för rullning av cigaretter höjdes med i genomsnitt 25 procent. Höjningen riktades mot skatten per enhet. Tobaksskattehöjningar av procentuellt sett samma storlek genomfördes år 2009 samt ungefär hälften så stora år 2010. År 2011 avskaffades dessutom bindningen mellan minimiskatten och begreppet den mest efterfrågade prisklassen, och minimiskatten omvandlades till en enhetsbaserad skatt. Samtidigt infördes begreppet vägt genomsnittspris i lagen. Skattehöjningen på samtliga tobaksprodukter höjdes med cirka 10 procent i början av 2014.

EU-lagstiftning

Tobaksbeskattningen har harmoniseringats i EU genom det så kallade tobaksskattedirektivet (2011/64/EU). Direktivet fastställer vilka tobaksprodukter som ska beskattas, villkoren som följer av tobaksskattens struktur samt minimiskattenivåerna.

Enligt tobaksskattedirektivet ska medlemsstaterna tillämpa både skatt per enhet och värderelaterad skatt i beskattningen av cigaretter. Skatten per enhet har begränsats så att den inte

får vara mindre än fem, 7,5 procent sedan 2014, och inte större än 76,5 procent av den totala skatt på cigaretter i genomsnittsprisklassen som fås genom att skatten per enhet, den värderelaterade skatten och mervärdesskatten summeras. Dessutom kan medlemsstaterna ta ut en nationell minimiskatt på cigaretter vars storlek och struktur de får fastställa fritt, bara de likväld iakttar kombinationen av skatt per enhet och värderelaterad skatt enligt den normala strukturen på beskattningen av cigaretter.

Enligt tobaksskattedirektivet ska det totala värdet av skatt per enhet och värderelaterad skatt som medlemsstaterna tillämpar överstiga miniminivån i fråga om såväl eurobelopp som minimiskattenivån i procent. Minimiskatten i eurobelopp gäller varor i alla prisklasser men att minimiskatten i procent överstigs granskas endast för cigaretter i genomsnittsprisklassen. Minimiskatten i euro är den viktigare av de två eftersom den i realiteten tryggar en bestämd skattebelastning i euro på alla cigaretter som säljs i EU-området. Den procentuella minimiskatten binder skattenivån i förhållande till prisnivån i varje medlemsstat.

Minimiskattenivån på cigaretter är 64 euro per 1 000 cigaretter, sedan 2014 dock minst 90 euro. Den procentuella minimiskattenivån är 57 procent av priset på cigaretter i genomsnittsprisklassen, sedan 2014 dock 60 procent. De medlemsstater som tar ut en punktskatt på minst 101 euro, 115 euro sedan 2014, per 1 000 cigaretter i genomsnittsprisklassen behöver dock inte följa det procentuella minimikravet.

För andra tobaksprodukters del än cigaretter ger direktivet medlemsstaterna större rörelsefrihet när det gäller strukturen på tobaksskatten. Medlemsstaterna kan tillämpa antingen skatt per enhet, värderelaterad skatt eller en kombination av dem. Dessutom kan medlemsstaterna påföra dessa produkter en nationell minimiskatt om de tillämpar värderelaterad skatt eller en kombination av värderelaterad skatt och skatt per enhet.

Skatten på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter ska vara minst 43 procent av genomsnittspriset eller minst 47 euro per kilogram. Skatten på annan pip- och cigarettbok än finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter ska vara minst 20 procent av detaljhandelspriset eller 22 euro per kilogram. Skatten på cigarrer eller cigariller ska vara minst fem procent av detaljhandelspriset eller 12 euro per 1 000 stycken eller per kilogram.

På beskattningen och övervakningen av tobaksprodukter tillämpas ett harmoniserat system, och förfarandet i beskattningen och övervakningen regleras i punktskattedirektivet (2008/118/EG). Enligt den grundläggande principen i direktivet uppbärs punktskatten i det land där tobaksprodukterna konsumeras. Enligt inremarknadsprincipen betalar privatpersoner dock skatt på tobaksprodukter för eget bruk i den medlemsstat där de inköpts.

Finlands tobakspolitik

Finland har varit ett föregångsländ inom tobakspolitiken sedan 1970-talet. Lagstiftningen är en central del av tobakspolitiken. I tobakslagen (693/1976) förbjöds marknadsföring och försäljning av tobaksprodukter till personer under 16 år. Dessutom begränsades rökningen i offentliga och allmänna lokaler. Rökning på arbetsplatserna förbjöds år 1995 och på restaurangerna år 2007. Minutförsäljningen av tobaksprodukter är licensbelagd sedan april 2009. Sedan april 2010 ska alla cigaretter vara självslocknande.

I oktober 2010 trädde en omfattande revidering av tobakslagen i kraft. Lagens nya syfte är att användningen av tobaksprodukter ska upphöra. Målet är ett rökfritt Finland år 2040. Finland är det första landet där målsättningen att användningen av tobaksprodukter ska upphöra skrevs in i lagen. Efter revideringen får tobaksprodukter inte säljas eller överlätas till personer under 18 år. Förbudet gäller både försäljningsställen och privatpersoner. Personer under 18 år får inte föra in eller inneha tobaksprodukter. Snus får föras in endast för eget bruk och i begränsad mängd.

Förbudet mot rökning i bland annat lokaler som används av barn och ungdomar, vid utomhusevenemang och i hotellrum utvidgades. Förbudet att ha tobaksprodukter och deras varumärken synliga på försäljningsställena trädde i kraft i början av år 2012.

Inom EU har tobaken reglerats av tobaksproduktdirektivet (2001/37/EG) sedan 2001. Utifrån ett förslag från Europeiska kommissionen förhandlade man om en reform av direktivet 2013. Man uppnådde enighet om ett nytt tobaksproduktdirektiv (2014/40/EU) och det godkändes i maj 2014. Direktivet reglerar bland annat beståndsdelarna i tobaksprodukter, tobaksförpackningar och e-cigaretter. Finland ska på samma sätt som de övriga medlemsstaterna inkludera bestämmelserna i den nationella lagstiftningen före den 20 maj 2016. Tobaksreklamdirektivet (2003/33/EG) förbjuder tobaksreklam i tryckta medier, radio och på internet. Dessutom har Europarådet utfärdat två rekommendationer: en rekommendation om förebyggande av rökning och om initiativ för en effektivare bekämpning av rökning och annat tobaksbruk (2002) och en rekommendation om rökfria miljöer (2009).

Den internationella tobakspolitiken styrs sedan 2003 av det första statsförfattningsfördraget gällande folkhälsan, nämligen WHO:s ramkonvention om bekämpning av tobaksmisbruk, FCTC (Framework Convention on Tobacco Control). Konventionens syfte är att minska rökningen permanent och att förebygga tobaksrelaterade skador. Ramkonventionen kompletteras med tilläggsprotokoll och anvisningar om hur konventionen ska genomföras. Ramavtalet blev bindande för Finlands del år 2005 när det ratificerades av riksdagen. Ett tilläggsprotokoll för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror undertecknades av Finland den 25 september 2013. Tilläggsprotokollet måste dessutom ratificeras.

Som helhet har den finländska tobakspolitiken lyckats väl. Rökningen har minskat och omgivningens exponering för tobaksrök har minskat. Däremot är de socioekonomiska skillnaderna i fråga om rökning fortfarande stora. Lagstiftningen och dess verkställighet behöver fortfarande utvecklas. I enlighet med regeringsprogrammet har social- och hälsovårdsministeriet berett handlingsplanen för att nå tobakslagens målsättning, dvs. att användningen av tobaksprodukter ska upphöra. I juni 2014 presenterades det tobakspolitiska åtgärdsprogrammet "Vägen till ett rökfritt Finland" (http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9882186&name=DLFE-30913.pdf). I programmet presenteras medel för att förebygga rökning bland unga, medel till stöd för att sluta röka samt medel för att stöda de rökfria miljöerna.

Författarna till rapporten Tobaksstatistik 2013

Statistikrapporten är författad i samarbete mellan flera experter. Avsnittet om finländarnas rökvanor är skrivet av forskarna Anni Helldán och Hanne Kivimäki från Institutet för hälsa och välfärd (THL). Avsnitten om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och konsumtionen av tobaksprodukter är skrivna av överläkare Antero Heloma och forskare Otto Ruokolainen från THL. Avsnitten om rökning under graviditeten och prisutvecklingen på tobaksprodukter är skrivna av specialplanerare Tuomo Varis från THL. Avsnittet om elektroniska cigaretter är skrivet av överinspektör Reetta Honkanen från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Avsnittet om beskattringen av tobaksprodukter är skrivet av finanssekreterare Veli Auvinen från finansministeriet. Avsnittet om Finlands tobakspolitik är skrivet av konsultativa tjänstemannen Meri Paavola från social- och hälsovårdsministeriet.

Begrepp och definitioner

Index: beskriver den genomsnittliga relativa förändringen. Indexet anger den procentuella förändringen i förhållande till ett valt basvärde, som i regel är hundra (100). Oftast beskriver index förändringen i prisnivå eller värden.

Nominellt prisindex: anger prisförändringen utan inflationskorrigering.

Tobak: njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta.

Tobaksprodukt: produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I denna rapport omfattar definitionen inte cigarettpapper.

Cigaret: tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill.

Cigarr: av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak.

Cigarill: cigarr som väger högst tre gram.

Löstobak: pip- och cigarettabak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter.

Snus och tuggtobak: tobaksprodukt som avnjuts i munnen.

Elektroniska cigaretter: Den elektroniska cigaretten är en anordning som till sitt utseende och användningssätt påminner om en vanlig cigarett. Den innehåller dock ingen tobak. Anordningen har i allmänhet en eldriven förångare, ett batteri och en vätskepatron. E-cigaretten förångar vätskan, som användaren inhalerar på motsvarande sätt som röken från en cigarett.

Skattebelagd konsumtionen av tobak: tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från tullens skattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket bättre avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som används sedan år 1940.

Tobakskonsumtion per 15 år fyllt invånare: vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret.

Skattefria cigaretter: cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införsele av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Rökning under graviditeten: uppgiften är baserad på moderns egen utsaga om rökning. Procenten har räknats utifrån det antal föderskor som svarat på frågan om rökning. Andelen saknad information var 2 % år 2013.

Exponering för tobaksrök på arbetsplatsen: utanför hemmet arbetande icke-rökares dagliga exponering för tobaksrök på arbetsplatsen.

Teckenförklaring

- 0 Talet är för litet för att presenteras
- Ingen iakttagelse
- * Förhandsuppgift
- . Informationen är ologisk och har därför utelämnats
- .. Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller underställd sekretessbestämmelse

Kvalitetsbeskrivning (FOS)

Tobaksstatistik

Statistikuppgifternas relevans

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om konsumtionen av tobaksprodukter, prisutvecklingen på och beskattningen av tobaksprodukter, Finlands tobakspolitik, befolkningens rökning, de som slutat röka samt exponering för tobaksrök.

Tobaksstatistiken används bland annat för tobakspolitiskt beslutsfattande, uppföljning av tobakskonsumtionen i Finland och för internationella jämförelser.

Insamlingen av statistikuppgifterna om tobak grundar sig på statistiklagen (280/2004) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008).

Metodbeskrivning av den statistiska forskningen

Finländarnas rökvanor

Uppgifterna om den vuxna befolkningens (15–64-åringar) rökning bygger på Institutet för hälsa och välfärds (THL) årliga undersökning "Den finländska vuxnenbefolkningens hälsobeteende och hälsa" (AVTK). Antal svarande i enkäten under enkätåren: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601; 2013: N=2545.

Svarsprocenten har varit i genomsnitt 70, men den har varierat mellan 51 och 84 procent. Svarsaktiviteten har minskat under de senaste åren och lägst var svarsprocenten 2013, (51 %). Kvinnorna (svarsprocent 58) svarade aktivare än männen 2013, (männens svarsprocent 44). När uppgifterna för 2009–2013 jämförs med tidigare år måste man beakta nedgången i svarsprocent.

Uppgifterna om den pensionerade befolkningens (65–84-åringar) rökning bygger på Institutet för hälsa och välfärds undersökning "Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa" (EVTK) som genomförs vartannat år. Antal svarande i enkäten under enkätåren: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; N=2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863; 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Svarsprocenten har varierat under tiden som enkäten genomförts och den har varit mellan 72 och 88 procent. År 2011 var svarsprocenten den hittills lägsta, 72 procent. Det fanns inga signifikanta skillnader mellan männen och kvinnornas svarsaktivitet.

Uppgifterna om de ungas (14–20-åringar) dagliga rökning bygger på THL:s enkät Hälsa i skolan (www.thl.fi/kouluterveyskysely), som görs i form av en lärarledd klassförfrågan bland åttonde- och niondeklassisterna i grundskolan samt bland första och andra årets studerande i gymnasierna och yrkesläroanstalterna. Yrkesläroanstalterna har varit med i enkäten sedan 2008. Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lappland och udda år i övriga Fastlandsfinland samt på Åland. År 2012 genomfördes enkäten inte alls. Från och med 2013 utförs enkäten samtidigt i hela landet. Det senaste materialet samlades in i grundskolorna och gymnasierna 2–30.4.2013 och i yrkesläroanstalterna 4.3–30.4.2013. Nästa enkät genomförs 2015.

Åren 2000–2013 har täckningen för enkäten Hälsa i skolan bland åttonde- och niondeklassisterna i grundskolan varierat mellan 72 och 84 procent och bland första och andra årskurserna i gymnasierna mellan 64 och 75 procent. Någon tydlig sjunkande eller stigande trend vad gäller täckningen kan inte märkas. År 2013 var täckningen för grundskolorna 84 och för gymnasierna 70 procent av eleverna i alla dessa klasser i Finland. För yrkesläroanstalterna finns inte årliga data om täckningen tillgängliga. Antal svarande i enkäten under enkätåren: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

Uppgifterna om rökning bland unga (14–18-åringar) samt inköpsställen för tobak baserar sig på undersökningen om ungdomars hälsobeteende som görs vartannat år av institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet. Antal svarande i enkäten under enkätåren: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

Svarsprocenten har varierat under tiden som enkäten genomförts och den har varit mellan 44 och 88 procent. Svarsaktiviteten har minskat under de senaste åren och lägst var den 2013, (44 %). År 2013 var svarsprocenten för pojkar 35 och för flickor 53.

Omgivningens exponering för tobaksrök

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen samt ordnande av rökutrymmen på arbetsplatsen bygger på Institutet för hälsa och välfärds undersökning "Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa" (AVTK).

Rökning under graviditeten

Uppgifterna om rökning under graviditeten fås från THL:s perinatalstatistik (www.thl.fi/sv/statistik/foderskor).

Konsumtionen av skattebelagd och skattefri tobak

Uppgifterna om konsumtionen av tobak utgörs av de tobaksprodukter som levererats till detaljhandeln för skattepliktig konsumtion samt en uppskattning av mängden importerade skattefria cigaretter som bygger på forskning.

Uppgifterna om leveranserna av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion baserar sig på tullens tull- och accisstatistik. Uppgifterna om cigaretter som tullen tagit i beslag i samband med brottmål kommer från tullens undersökningsbyrå.

Vid uppskattning av tobakskonsumtionen har två metoder använts. För det första har de skattepliktiga leveranserna av tobak från början av december året innan till slutet av november statistikåret ansetts som konsumtion. Metoden bygger på uppskattningen att tobak hålls i lager i genomsnitt ungefär en knapp månad i parti- och detaljhandeln samt på att de s.k. bokslutsköpen i december ska infalla rätt år. För det andra beskrivs den årliga skattepliktiga konsumtionen för respektive år med tobaksleveranserna under perioden januari–december. För att säkerställa uppgiftslämnarnas sekretessskydd har finskuren tobak för rullning av cigaretter slagits samman med pip- och cigarettbokslut.

Uppgifterna om konsumtionen av skattefria cigaretter baserar sig på TNS Gallups intervjuenkät "Undersökning av resenärinförsel av tobaksprodukter".

Tobaksprodukternas priser och beskattning

Tobaksprodukternas detaljhandelspriser och beskattningsvärdet, intäkterna av tobaksskatten samt tobaksskattens procentandelar har fåtts från Tullens skatteenhet. Hushållens tillgängliga inkomster har fåtts från Nationalekonomiska enhetens bokföring vid Statistikcentralen. Indexuppgifterna för tobaksprodukter har fåtts från Statistikcentralens statistik över priser och löner.

Uppgifternas riktighet och noggrannhet

Riktigheten för uppgifterna i tobaksstatistiken beror i sista hand på riktighet och exakthet i den information som fås av uppgiftslämnarna, dvs. av Tullen, Statistikcentralen och Institutet för hälsa och välfärd. Uppgifternas földräktighet jämförs i beräkningsskedet med uppgifter från tidigare år och om man misstänker ett fel, kontrolleras saken med uppgiftslämnarna.

Uppgifternas aktualitet och punktlighet

Tobaksstatistiken utkommer årligen, och uppgifterna är slutgiltiga. Förhandsuppgifter publiceras inte. Tobaksstatistik publiceras i oktober året efter statistikförföringsåret.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens

Tobaksstatistiken publiceras en gång om året som en statistikrapport på THL:s webbplats www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto. Viss information om tobaksstatistik kan även hämtas i Statistik- och indikatorbanken SOTKAnet på webbplatsen www.sotkanet.fi. Indikatorerna hittas med hjälp av till exempel referensordet "rökning".

Statistikens jämförbarhet

Uppgifterna om tobaksstatistik finns huvudsakligen att tillgå från och med 1980. Motsvarande serier om konsumtionen av tobaksprodukter från och med 1970 har publicerats i undersökningen "Tupakka tupakkalain jälkeen" (Tobaken efter tobakslagen) (Statistikcentralen, undersökningar nr 135). Åren 1980–2009 gjordes tobaksstatistiken av Statistikcentralen. Från och med 2010 har Tobaksstatistiken gjorts av Institutet för hälsa och välfärd.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Tobaksstatistiken är en del av den etablerade statistikföringen. Statistikrapporten innehåller uppgifter från hela landet.

Kommentarer gällande statistiken för år 2013

År 2013 är hela årets uppgifter om leveranserna av cigaretter och cigarrer för skattepliktig konsumtion offentliga. Uppgifterna om löstobak (pip- och cigarettobak och tobak för rullning av cigaretter) var inte offentliga 2003–2009 och 2012–2013, vilket orsakar ett avbrott i tidsserien.

I statistiken har man i stället för det tidigare använda begreppet pip- och cigarettobak gått över till begreppet löstobak, som omfattar både pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. Även tidigare innehöll pip- och cigarettobak finskuren tobak för rullning av cigaretter, men för undvikande av begreppsmässiga oklarheter har begreppet löstobak använts i statistiken sedan 2010.

Tobacco statistics 2013

14.10.2014

Some 16 per cent of Finns smoked daily in 2013. Daily smokers accounted for 19 per cent of men and 13 per cent of women. In the retirement-age population, 8 per cent of men and 7 per cent of women smoked daily in 2013. Daily smoking among women of retirement age started to increase in the mid-2000s. Since 2005, daily smoking among women has increased by three percentage points, while for men there has been a decrease of one percentage point.

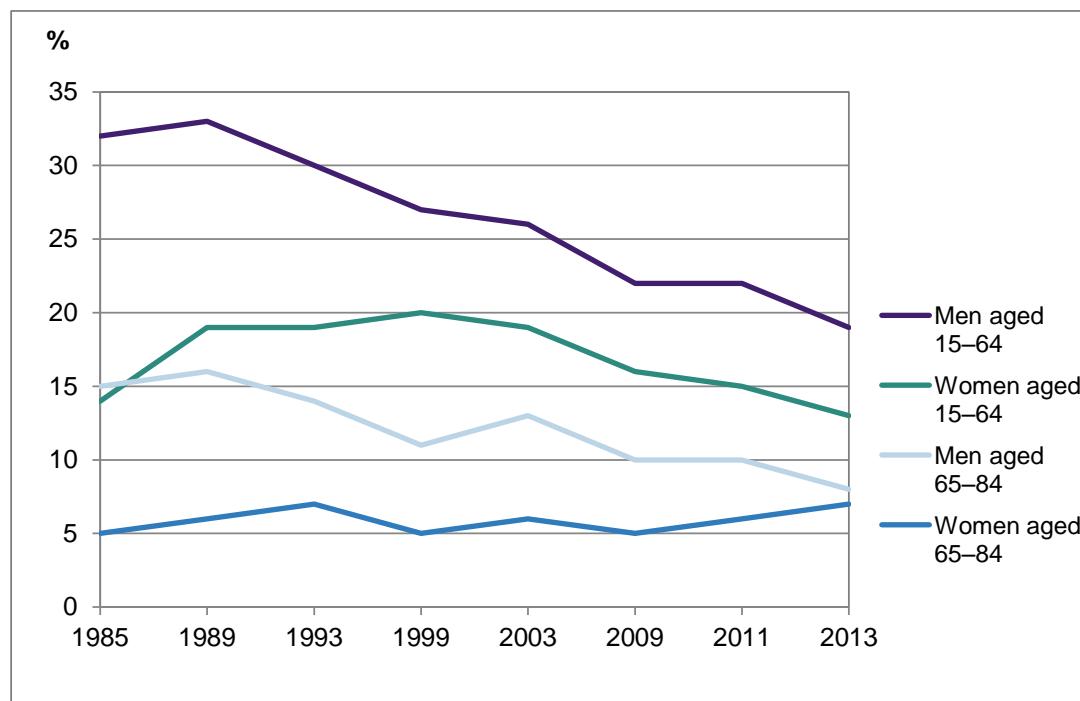
In 2013, 13 per cent of pupils in the 8th and 9th year of comprehensive school reported having smoked daily. Daily smoking in comprehensive school has nearly halved since the early 2000s.

Exposure of non-smoking employees to tobacco smoke at work dropped from 48 per cent to 5 per cent for men and from 28 per cent to 3 per cent for women in the period between 1985 and 2013.

In 2013 (i.e. December 2012–November 2013), a slightly smaller number of taxable tobacco products were consumed in Finland than in 2012, according to the Excise Duty Statistics of the Finnish Customs.

Finns brought into Finland a total of 583 million tax free cigarettes from trips abroad in 2013 (i.e. December 2012–November 2013). The consumption of tax free cigarettes fell by some 4 per cent on the previous year.

Figure 1. Men and women who smoke daily by age group in 1985–2013, %

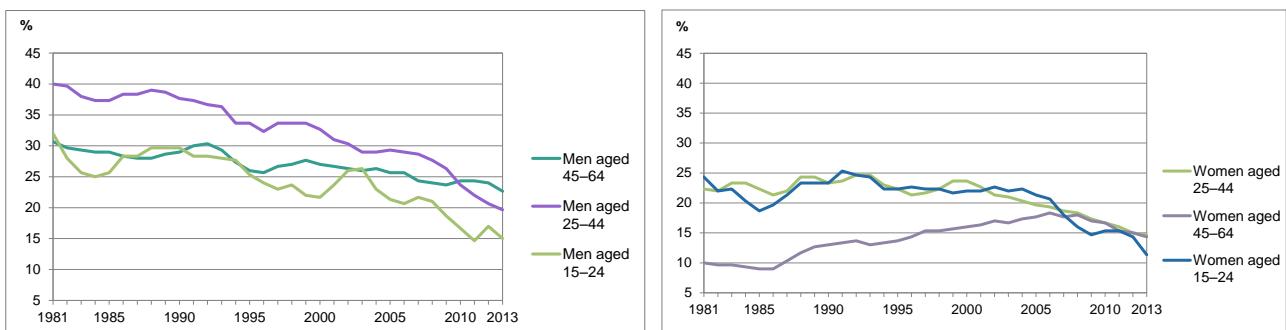

Source: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL. Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK). THL.

Smoking habits of the population

In 2013, 19 per cent of Finnish men and 13 per cent of Finnish women aged 15–64 smoked daily⁹ and around 6 per cent occasionally. In the age group 15–24, 12 per cent of men smoked daily and 8 per cent occasionally, with 9 per cent and 10 per cent of women, respectively. In the retirement-age population, 8 per cent of men and 7 per cent of women smoked daily in 2013 (Figure 5).¹⁰ Daily smoking among women of retirement age started to increase in the mid-2000s. Since 2005, daily smoking among women has increased by three percentage points, while for men there has been a decrease of one percentage point.

Figure 2. Daily smokers among men and women aged 15–64 by age group in 1981–2013, %, a three-year moving average¹

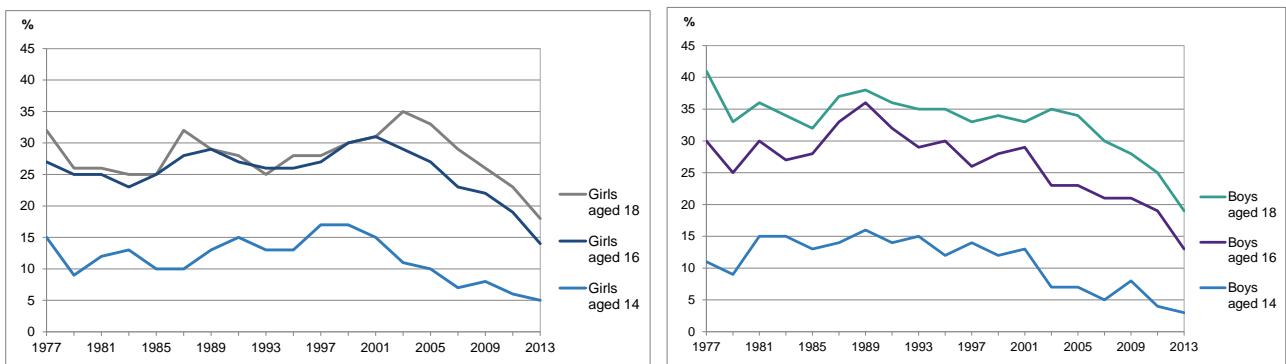

Source: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL.

1) A three-year moving average is calculated by adding the figures for the year under review and two preceding years and, then, dividing this by three.

The prevalence of smoking among men has declined in the long term. Smoking among women has remained at the same level since the mid-1980s but started to decline after the mid-2000s. In 2013, daily smoking prevalence was 13 per cent among 16-year-old boys and 14 per cent among girls of the same age¹¹ (Appendix tables 1 and 4; Figures 1–3.)

Figure 3. Daily smokers among girls and boys aged 14, 16 and 18 in 1977–2013, %

Source: Adolescent Health and Lifestyle Survey (NTTT). Tampere University.

⁹ Data on smoking among the Finnish adult population aged 15–64 are obtained from the annual Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK) conducted by THL.

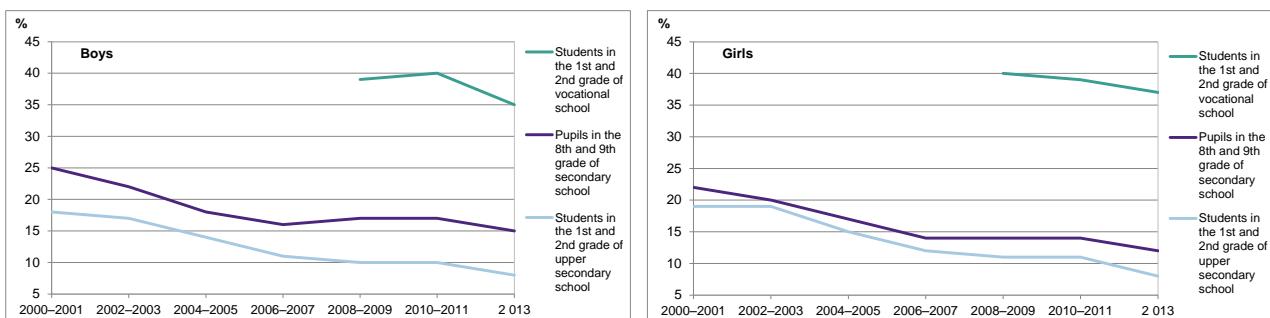
¹⁰ Data on smoking among the retirement-age population aged 65–84 are obtained from the Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK) conducted by THL every other year.

¹¹ Data on smoking among young people aged 14, 16 and 18 are obtained from the Adolescent Health and Lifestyle Survey carried out by the School of Health Sciences at the University of Tampere every other year.

Thirteen per cent of pupils in the 8th and 9th year of comprehensive school, and 15 per cent of boys and 12 per cent of 12 girls, reported having smoked daily in 2013 (Figure 4). The percentage of daily smokers in the 1st and 2nd year of upper secondary school was 8 per cent among all students as well as among boys and girls. Daily smoking was reported by 36 per cent of students in the 1st and 2nd year of vocational school, and the percentage was 35 per cent for boys and 37 per cent for girls.

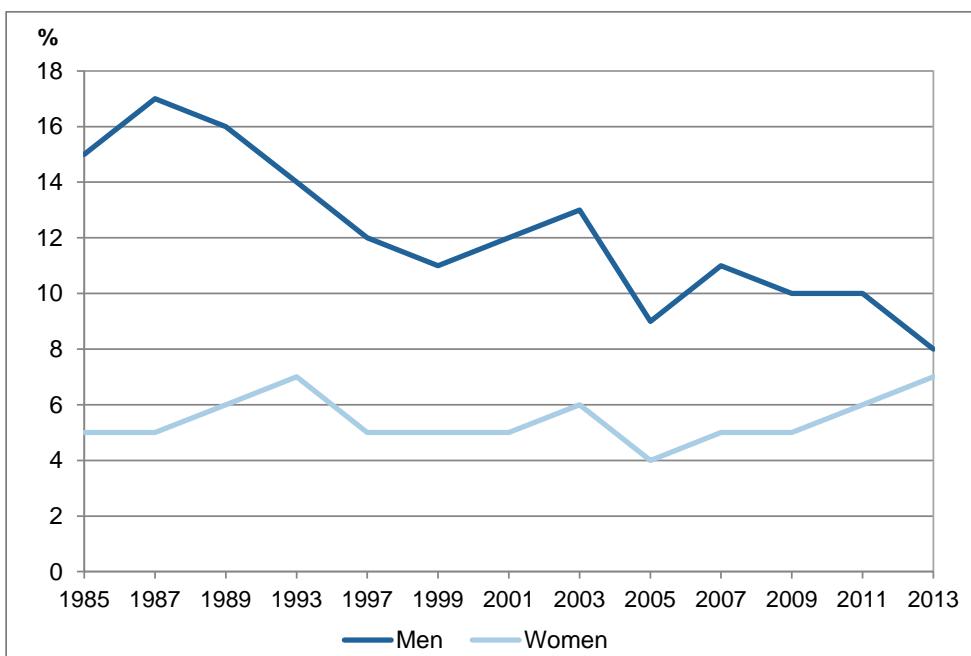
Daily smoking in comprehensive school and upper secondary school has nearly halved since the early 2000s. Data on students in vocational school are available as of 2008. Smoking among girls has decreased a little every year, while smoking among boys has decreased since the previous survey in 2011.

Figure 4. Daily smokers among boys and girls aged 14–20 in 2000–2013, %

Source: School Health Promotion Study. THL.

Figure 5. Daily smokers among men and women in the retirement-age population (aged 65–84) in 1985–2013, %

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK). THL.

Fifty-six per cent of smokers aged 15–64 would like to quit smoking, while in contrast, 13 per cent of male smokers and 10 per cent of female smokers responded that they have no desire to quit smoking. Of those who smoked daily, 39 per cent of the men and 43 per cent of the women had tried to quit by not smoking for at least 24 hours during the last 12 months (Appendix Tables 7–8). Nicotine replacement products were reportedly used by 17 per cent of men and women in order to quit smoking in the past 12 months.

In 2013, snuff was used daily by 2.9 per cent of men in the age group 15–64. Use of snuff was most common among men in the age group 35–44 where 6.3 per cent snuffed daily, while 3.8 per cent of men used snuff occasionally. Occasional use of snuff was most common among men in the age group 25–34 where 9.3 per cent snuffed occasionally. In total, 83 per cent of men and 97 per cent of women have never used snuff. Daily use of snuff is very rare among women (0.2%). Around three per cent of all women aged 15–24 reported using snuff occasionally (Appendix Table 11). According to the Adolescent Health and Lifestyle Survey, 3.7 per cent of boys aged 16 and 2.9 per cent of boys aged 18 used snuff daily in 2013.

Use of the electronic cigarette is very rare. In 2013, only less than one per cent of men and women used the electronic cigarette on a daily basis. Occasional use of the electronic cigarette was most common among men aged 15–24 years (5%). Even among women the highest percentage (3%) of occasional users was in the youngest age group. In total, 93 per cent of men and 97 per cent of women had never used the electronic cigarette.

Use of the electronic cigarette was included in the Adolescent Health and Lifestyle Survey for the first time in 2013. The survey results show that 29 per cent of boys aged 16 and 18 years, 27 per cent of girls aged 18 years, and 21 per cent of girls aged 16 had used the electronic cigarette at least once. Using the electronic cigarette more than once was rare. Usually the electronic cigarettes used contained liquid nicotine.

Smoking during pregnancy

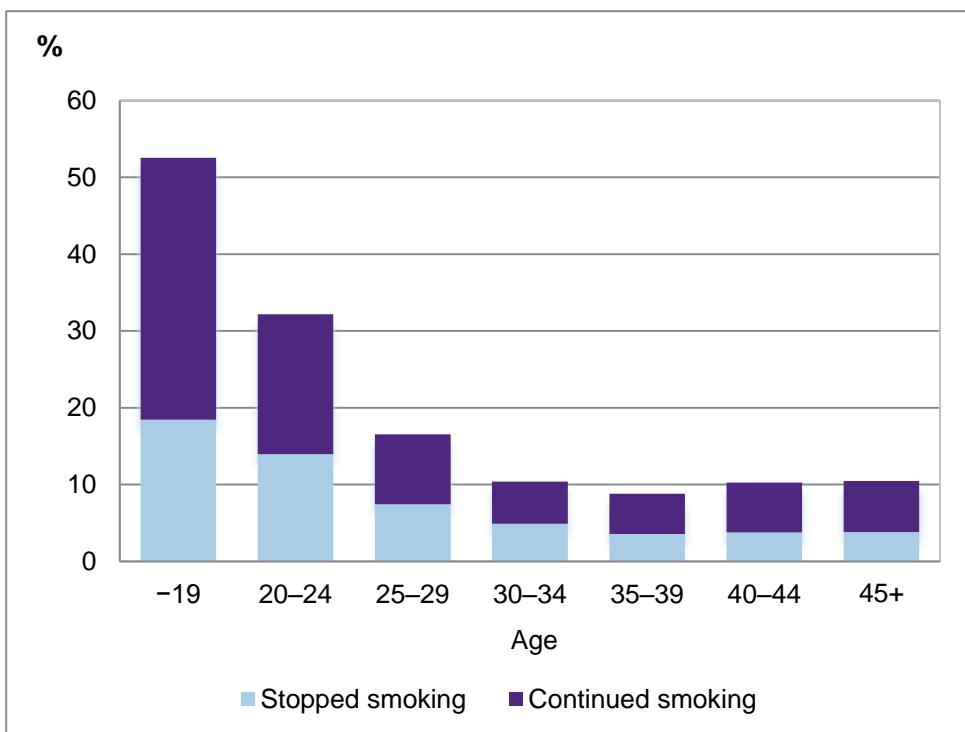
In 2013, 16.0 per cent of all parturients smoked during pregnancy, compared to some 15 per cent in the early 2000s. THL's perinatal statistics¹² show that in recent years the number of smokers who stopped smoking during the first trimester has increased. In 2013, 43.8 per cent of smoking parturients reported having quit smoking, which was some 2 percentage points up on the previous year.

Smoking during pregnancy was more common in the younger age groups. In 2013, 52.6 per cent of all expectant mothers under 20 smoked at the start of pregnancy, and 35.1 per cent of them stopped smoking during the first trimester. Of parturients aged 35 and over, 9.1 per cent smoked during pregnancy and 39.7 per cent of them quit smoking during the early stages of pregnancy (Figure 6).

---

¹² A separate statistical report is published annually on parturients, deliveries and newborns with data on smoking during pregnancy, among other data (<http://www.thl.fi/tilastot/synnytajat>).

Figure 6. Parturients who smoke and stop smoking during the first trimester of pregnancy by age group, 2013, %

Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

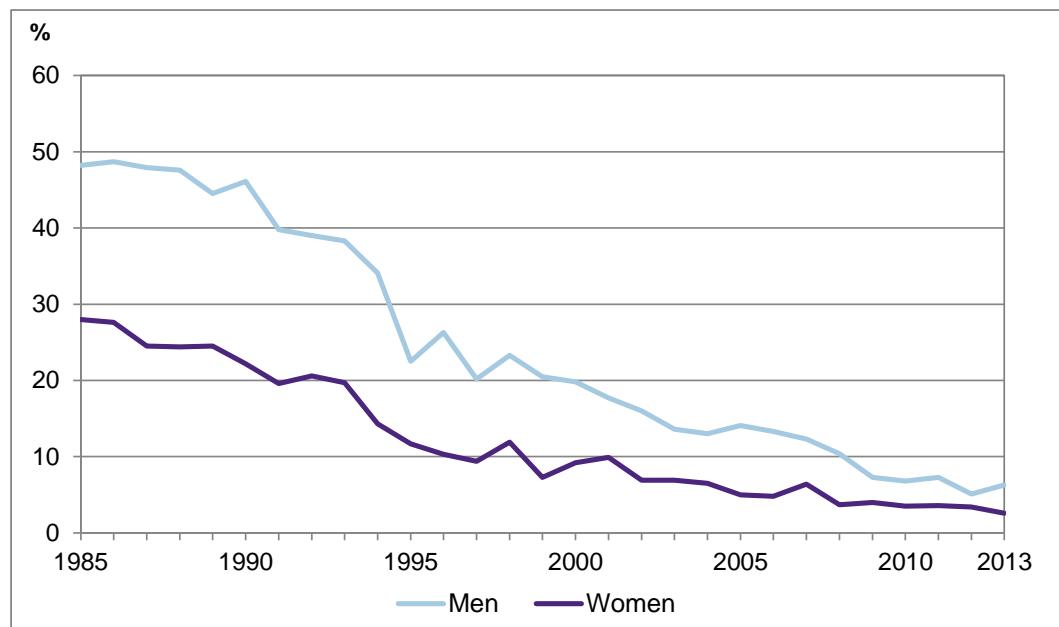
Data on the smoking habits of the population and smoking during pregnancy are also available in the SOTKAnet Statistics and Indicator Bank at <http://www.sotkanet.fi>. Data can be found using keywords such as 'smoking'.

Exposure to environmental tobacco smoke at work

A 1995 amendment to the Tobacco Act imposed limits on smoking in the workplace. Smoking is allowed only in separate smoking areas from which tobacco smoke must not spread to other areas in the workplace. Provisions prohibiting smoking in restaurants entered into force in two stages in 2000 and 2004. A full ban on smoking in restaurants and bars was enforced in 2007. However, restaurants and bars can still permit smoking in separate smoking areas from which tobacco smoke must not spread to other areas of the restaurant. The Tobacco Act imposes stricter requirements for smoking areas in restaurants and bars than it does for smoking areas in other workplaces.

Exposure of non-smoking employees to tobacco smoke at work dropped from 48 per cent to 5 per cent for men and from 28 per cent to 3 per cent for women in the period 1985–2013 according to THL's Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). The annual decrease was clearly most pronounced between 1994 and 1995 when the amendment to the Tobacco Act took effect (Figure 7).

Figure 7. Exposure of non-smoking employees to tobacco smoke at work by gender in 1985–2013, %

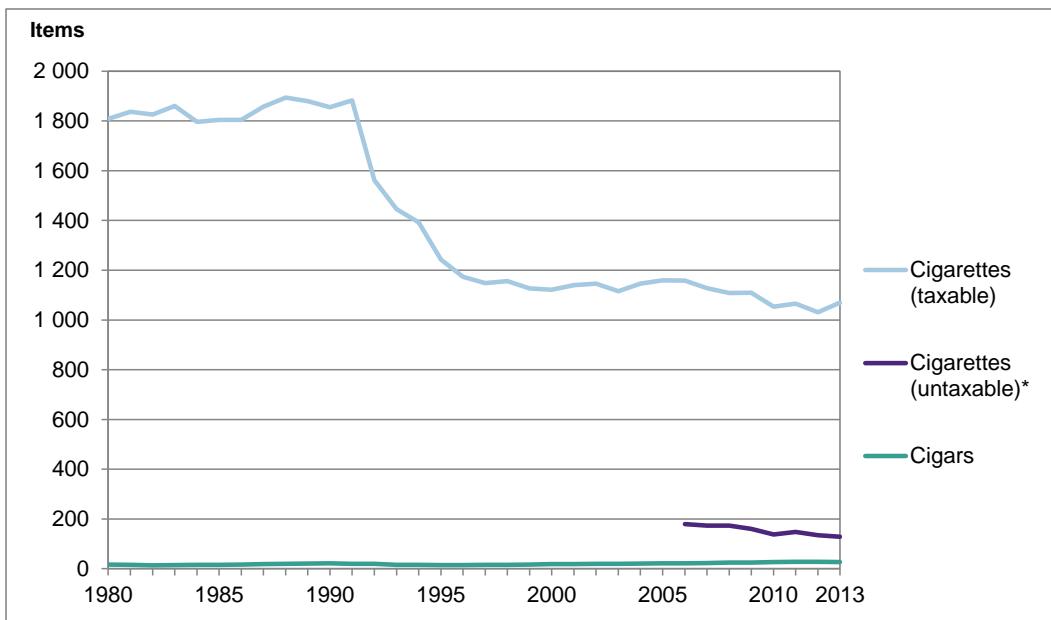

Source: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL.

Consumption of tobacco products in 2013

The consumption of taxable tobacco products, excluding loose tobacco, was in 2013 (December 2012–November 2013) slightly up on the previous year, when the consumption was at its lowest level in 30 years. A total of 4 865 million taxable cigarettes and 124 million taxable cigars were consumed in Finland in 2013. The consumption of cigarettes increased about four per cent, while the consumption of cigars decreased about one per cent compared with 2012. The consumption of untaxed cigarettes fell by 4 per cent on the previous year; private imports amounted to 583 million tax free cigarettes in 2013 (Appendix Table 14).

Figure 8. Consumption of taxable and tax free cigarettes and cigars (December–November) per persons aged 15 and over, 1980–2013

Source: Finnish Customs; THL.

*Private imports of tax-free cigarettes have been studied since 2006.

In 2013 (December 2012–November 2013), 1 198 cigarettes per person aged 15 and over were consumed in Finland, i.e., Finns smoked on average three cigarettes a day. The cigarette consumption trend has been declining since 2005. On average 17 cigars per persons aged 15 and over were smoked a year in the early 1980s. However, since 2005 the consumption has surpassed even the level in the early 1990s and amounted to 27 cigars in 2013. The consumption of loose tobacco decreased between 2002 and 2010 but increased in 2011 on the previous year. No data on the consumption of loose tobacco are available for 2012 and 2013 (Appendix Table 15, Figure 8).

The average consumption of tobacco products per person was highest in the period extending from the mid-1950s to 1976 when the Tobacco Act entered into force. The consumption saw a new rise in the late 1980s but decreased considerably in the 1990s. The greatest decline in the consumption of tobacco products was seen during the recession in the early 1990s. The consumption has never regained the pre-recession level and has remained permanently at a lower level. In 2013, 1 654 cigarettes were consumed per persons aged 15 and over, compared to 757 cigarettes in 2012. The significant change is due to a rise in the excise duty on tobacco products in 2014 which meant that large amounts of cigarettes were bought in and stocked up at the end of 2013. According to the TNS Gallup survey on the private import of tobacco products, private import has not increased in recent years despite tax rises (Appendix Table 18).

The number of cigarettes confiscated by the Finnish Customs increased significantly from 1995 to the peak year of 2000. The number of confiscated cigarettes fell from 2006 to 2011 but took an upward swing again in 2012. In 2013 the number of confiscated cigarettes decreased again considerably. The Customs confiscated a total of 28.0 million cigarettes in 2012 compared to 3.8 million cigarettes in 2013¹³ (Appendix Table 17).

¹³ In 2012, the Finnish Customs discovered a total of 42.5 million cigarettes imported illicitly into Finland. Confiscation by the Customs accounted for 28 million cigarettes, while the smuggling and distribution of 14.5 million cigarettes went through preliminary investigation. The number of confiscated cigarettes was more than twofold the five-year average. This is partly due to two large seizures of illicit cigarettes. In 2013 there were no larger seizures of illicit cigarettes.

Electronic cigarette

Electronic cigarettes are not tobacco products under the Tobacco Act. They are, instead, tobacco imitation products because in their form they closely resemble tobacco products or smoking accessories. The non-nicotine-containing liquid used in electronic cigarettes is substitute tobacco under the Tobacco Act. If the liquid contains nicotine it is classified as a medicine and falls under the Medicines Act. Sales of liquids containing nicotine require authorisation under the Medicines Act. Products containing only small amounts of nicotine are self-care products in Finland. The national implementation of the new EU tobacco product directive may affect the product classification of the electronic cigarette.

The current Tobacco Act has no provisions on the imports or sales of tobacco imitations and substitute tobacco. Therefore, the provisions on the age limit of 18 or on the marketing authorisation do not apply to electronic cigarette devices and liquids that contain no nicotine. However, the Tobacco Act does include provisions banning the marketing, indirect advertising and other sales promotion of tobacco imitations and substitute tobacco. In consequence, the advertising ban on electronic cigarettes is as extensive as on tobacco products and smoking accessories, and it is, therefore, prohibited to advertise electronic cigarettes.

The smoking bans under the Tobacco Act do not apply to the electronic cigarette. However, as the use of electronic cigarettes closely resembles smoking, it may create confusion if the use of electronic cigarettes is permitted indoors. Many companies and workplaces allow the use of electronic cigarettes only in areas reserved for smoking.

As of yet there is no accurate research evidence on the safety and health effects of the use of electronic cigarettes. Electronic cigarettes are marketed as tobacco substitutes that help people to recover from tobacco addiction, but there is no sufficient research evidence of how well the device works in this respect. Except for general consumer safety norms, there are no current regulations on the safety of electronic cigarettes.

Price trends in tobacco products

In 2013, the nominal prices of tobacco products rose on average by 5.4 per cent. By product groups, the prices rose by 5.2 per cent for cigarettes, by 2.8 per cent for cigars and by 7.8 per cent for loose tobacco (Appendix Table 19, Figure 9).

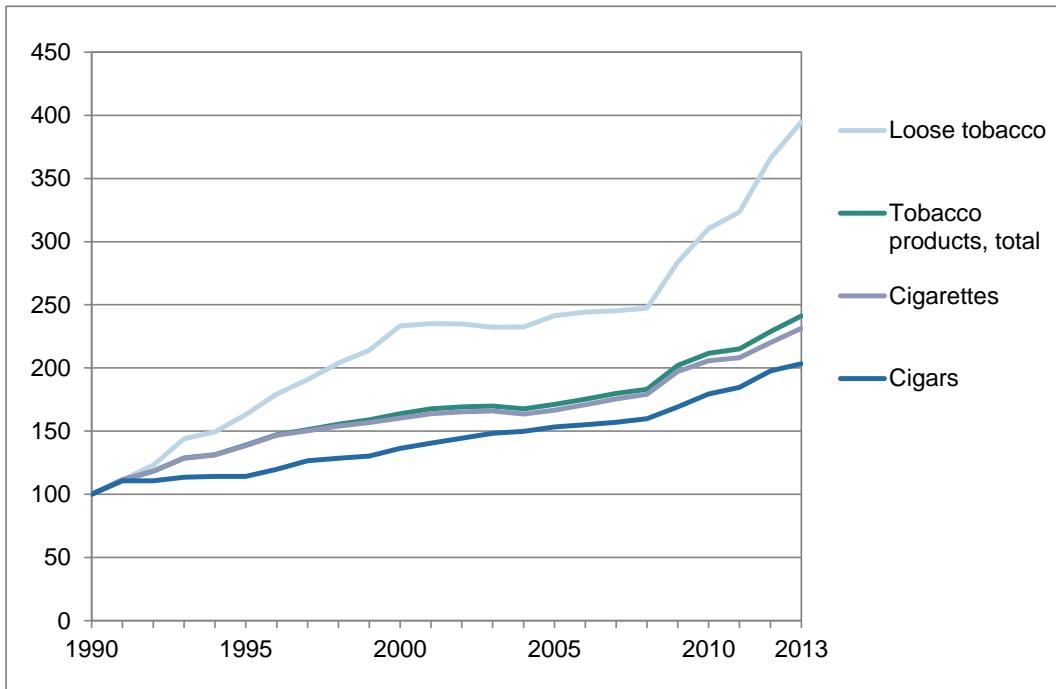
The excise duty on tobacco products was raised in 2009, 2010, 2012 and 2014. Also, the general value added tax was raised in July 2010 and January 2013. The nominal prices of tobacco products have risen by around 32 per cent since 2008. Cigarette prices have risen by some 29 per cent and cigar prices by some 27 per cent on 2008. The price of loose tobacco has increased the most, by around 60 per cent (Appendix Table 19).

However, nominal prices of tobacco products have increased by about 47 per cent between 2000 and 2013. By product groups, cigarette prices have risen by some 44 per cent, cigar prices by some 49 per cent and loose tobacco prices by some 69 per cent compared to 2000 (Appendix Table 19).

Prior to 2009, the previous time the excise duty on all tobacco products was raised was in 1996. In addition, excise duty on loose tobacco was raised in 1998 and 2000. The excise duty, part of which is based on the value of the product, forms a significant proportion of the price of tobacco products. In consequence, the amount of excise duty on tobacco products levied increases as other parts of the price increase. As a result, both the prices of tobacco products and the excise duties on tobacco products are affected by changes in the general price level. Since the excise duties were

raised in 2009–2012, the raised duties have played only a small role in the rise of prices. Part of the higher prices is explained by a higher general price level.

Figure 9. Nominal price indexes by tobacco product 1990–2013 (1990=100)

Source: Statistics Finland.

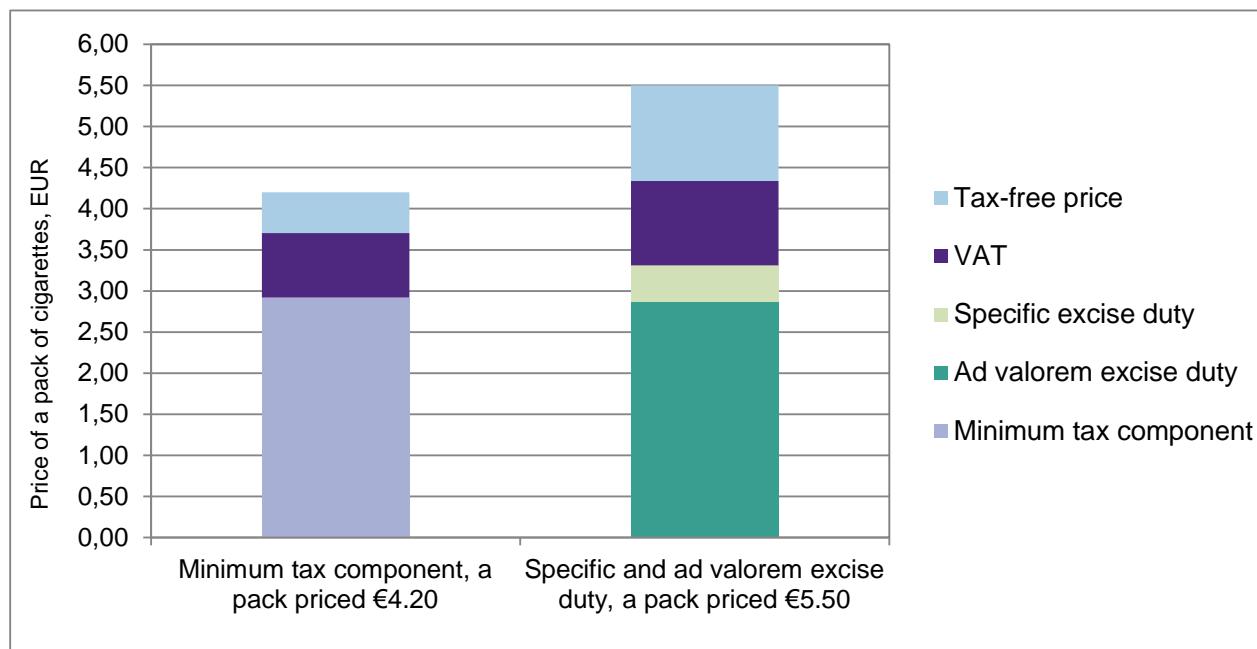
Finnish excise duty on tobacco products in 2013

Excise duty on tobacco products is levied on cigarettes, cigars, cigarillos, and loose tobacco. For taxation purposes loose tobacco is divided into two groups: fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes and other smoking tobacco. Fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes accounts for most of the taxable consumption of loose tobacco. Excise duty on tobacco products is also levied on cigarette papers as well as on other products containing tobacco.

For cigarettes the tax structure has three elements: specific excise duty, *ad valorem* excise duty, and minimum tax component. Specific excise duty calculated per unit of the product is expressed as an amount per 1 000 cigarettes and is identical for all cigarettes. *Ad valorem* excise duty is calculated on the retail selling price inclusive of all taxes and is, thus, affected by the cigarette price. The specific excise duty was EUR 22.50 per 1 000 cigarettes, and the *ad valorem* excise duty 52 per cent of the retail selling price in 2013 (Appendix Table 22a).

The third element of the cigarettes taxes, the minimum tax component, is based on the number of cigarettes, and it is only levied on low-priced cigarettes. The purpose is to ensure that a pre-determined amount of taxes is levied on all cigarettes independent of cigarette prices. The minimum tax component was EUR 2.92 per 20 cigarettes in 2013, and it was levied on all packs of cigarettes containing 20 cigarettes priced under EUR 4.75.

Figure 10. Formation of the price of a pack of cigarettes in 2013

Source: Ministry of Finance.

Fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes has a three-element tax structure similar to that of cigarettes. The specific excise duty per unit was EUR 10 per kilogram and the *ad valorem* excise duty 52 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes in 2013. The minimum tax component for fine-cut tobacco was EUR 68.50 per kilogram. In practice, the minimum tax component was levied on packs of loose tobacco containing 30 grams of tobacco priced under EUR 4.10.

The tax structure for other tobacco products is less complicated. Smoking tobacco, which accounts for a minor share of all loose tobacco, had an excise duty of EUR 13.50 per kilogram and 48 per cent of the retail selling price. Only an *ad valorem* excise duty of 27 per cent of the retail selling price is levied on cigars and cigarillos. The category of cigars includes a wide variety of products, and therefore it would be difficult to define a specific excise for cigars calculated per unit of the product. The excise duty on other products containing tobacco and on cigarette rolling paper is 60 per cent of the retail selling price (Appendix Tables 22b–c).

As of the beginning of 2012, the excise duty on cigarettes, cigars, cigarillos and smoking tobacco was raised on average by 10 per cent and the excise duty on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes on average by 25 per cent. The tax rise applied to the specific excise duty. Tax rises, which were proportionally the same for all types of tobacco products, were introduced in 2009 and another set of tax rises about a half the size in 2010. The link between the minimum tax component and the concept of price category most in demand was removed in 2011, and the structure of the minimum excise duty was revised so as to be based on unit. At the same time the concept of weighted average price was included in the Act. The excise duty on all tobacco products was raised by some 10 per cent as of the beginning of 2014.

EU legislation

Tobacco taxation has been harmonised in the EU through the so-called tobacco excise directive (2011/64/EU). The directive distinguishes between various types of tobacco products and aims to harmonise national tobacco tax structures and rates of the excise duty applied.

According to the directive, Member States' tax structures on cigarettes must contain two elements: a specific excise duty and an *ad valorem* excise duty. The specific excise duty must not be less than 5 per cent, or 7.5 per cent as of 2014, and not more than 76.5 per cent of the amount of the total tax burden of mid-priced cigarettes resulting from the sum of the specific excise duty and the *ad valorem* excise duty and the value added tax. In addition, Member States may impose a minimum excise duty on cigarettes and freely determine its level and structure, provided that the ordinary tax structure complies with the combination of a specific excise duty and an *ad valorem* excise duty.

The specific duty and *ad valorem* duty on cigarettes, levied by a Member State, must exceed the minimum duty levels both in terms of euro and percentage. The monetary minimum levels apply to all tobacco products, while the proportional minimum levels apply only to mid-priced cigarettes. The minimum excise duty expressed in euro is the more important one, because it ensures that a certain level of tax burden on all cigarettes sold in the EU. The proportional minimum excise duty, on the other hand, creates a link between the level of taxes and the level of prices in Member States.

The minimum excise duty on cigarettes is EUR 64 per 1 000 cigarettes, or EUR 90 as of 2014, and 57 per cent, or 60 per cent as of 2014, of the price of mid-priced cigarettes. If a Member State levies an excise duty on tobacco products which is at least EUR 101 per 1 000 cigarettes, or EUR 115 as of 2014, it does not have to comply with the proportional minimum level.

For other tobacco products, the directive gives Member States more leeway concerning the tax structure. Member States may apply either the specific duty or the *ad valorem* duty or a combination of these two. Moreover, Member States can impose a national minimum excise duty on these products provided that they are using the *ad valorem* excise duty or a combination of the *ad valorem* duty and the specific duty.

The excise duty on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes must be at least 43 per cent of the average price or at least EUR 47 per kilogram. The excise duty on other smoking tobaccos must be at least 20 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes or EUR 22 per kilogram. For cigars or cigarillos, the excise duty must be at least 5 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes or EUR 12 per 1 000 items or per kilogram.

The excise duty directive (2008/118/EC) defines the common procedures applying to the taxation and control of tobacco products. A fundamental principle in the directive is that excise duty is levied in the Member State where the tobacco product is released for consumption. Where tobacco products are acquired by private individuals for their own use and transported from one Member State to another by the individual, excise duty is paid in the Member State in which the products are acquired, in accordance with the principle governing the internal market.

Finnish tobacco policy

Finland has been a forerunner of tobacco policy since the 1970s. Legislation has played a key role in the Finnish tobacco policy. The Tobacco Act (693/1976) prohibited the advertising of tobacco products and the sale of tobacco products to persons aged under 16 as well as restricting smoking in public premises. Smoking was prohibited in the workplace in 1995 and in restaurants and bars in 2007, and the retail sale of tobacco products has been subject to licence since April 2009. As of April 2010, all cigarettes must be self-extinguishing.

The latest extensive Tobacco Act reform entered into force in October 2010, introducing as a new goal that the use of tobacco products ends in Finland. The goal is a smoke-free Finland by 2040. Finland is the first country to include phasing out of smoking completely as a goal in legislation. The amendment also introduced a provision prohibiting private persons from selling or supplying

persons under 18 with tobacco products. It is illegal for persons under 18 to import or possess tobacco products. Snuff can be imported only for personal use in limited quantities. The latest revision to the Tobacco Act also extended smoking bans, for example, in premises used by children and young people, in outdoor events and in hotel rooms. The ban on the display of tobacco products and brands at the place of sale entered into force on 1 January 2012.

The EU tobacco product directive 2001/37/EC entered into force in 2001, and its reform was negotiated in 2013 on the basis of a proposal of the European Commission. The new tobacco product directive 2014/40/EU was adopted in May 2014. The directive has provisions on ingredients, packages, and electronic cigarettes, among others. Finland and the other Member States must incorporate the provisions into the national legislation by 20 May 2016. The tobacco advertising directive 2003/33/EC bans the advertising of tobacco products in the press, in radio broadcasting and on the internet. The Council of the European Union has even issued two recommendations: one on the prevention of smoking and on initiatives to improve tobacco control (2002) and the other on smoke-free environments (2009).

Since 2003, international tobacco policies have been influenced by the first treaty focusing on public health, namely the World Health Organization's (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), which aims to reduce smoking permanently and prevent adverse health effects of smoking. It is a framework convention which is complemented by additional protocols and guidelines to assist with the implementation. The framework convention has been binding on Finland since 2005 after its ratification by the Finnish Parliament. Finland signed the WHO Protocol to Eliminate Illicit Trade in Tobacco Products on 25 September 2013 but has not yet ratified it.

As a whole, the Finnish tobacco policy has been successful. Both smoking and exposure to environmental tobacco smoke have decreased. Socio-economic differences in terms of smoking are, however, still considerable. Legislation and its implementation should still be developed further. In accordance with the Government Programme, the Ministry of Social Affairs and Health has drawn up an action plan for implementing the anti-smoking goal defined in the Tobacco Act. A "Roadmap to a tobacco-free Finland: Action Plan on Tobacco Control"¹⁴ was published in June 2014, proposing measures to reduce smoking among young people, to support smoking cessation as well as to promote smoke-free environments.

Authors of the statistical report Tobacco statistics 2013

Several experts have participated in the production of this statistical report. The chapter on the population's smoking was written by Anni Helldán, Researcher, and Hanne Kivimäki, Researcher, at the National Institute for Health and Welfare (THL). The chapters on exposure to tobacco smoke at work and consumption of tobacco products were written by Antero Heloma, Chief Physician, and Otto Ruokolainen, Researcher, at THL. The chapters on smoking during pregnancy and price trends of tobacco products were written by Tuomo Varis, Senior Planning Officer, at THL. The chapter on the electronic cigarette was written by Reetta Honkanen, Senior Officer, at the National Supervisory Authority for Welfare and Health. The chapter on the tax system for tobacco products was written by Veli Auvinen, Senior Financial Officer, at the Ministry of Finance. The chapter on the Finnish tobacco policy was written by Meri Paavola, Ministerial Adviser, at the Ministry of Social Affairs and Health.

---

¹⁴ http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9882186&name=DLFE-31908.pdf

Concepts and definitions

Index: describes the average relative change. The index indicates a change, given in per cent, from a selected base value, usually one hundred (100). Indexes usually describe changes in price levels or value.

Nominal price index: measures direct changes in prices, i.e., it also includes the effects of inflation.

Tobacco: means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants.

Tobacco product: means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. In these statistics the definition does not include cigarette paper.

Cigarette: means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo.

Cigar: means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco.

Cigarillo: means a cigar that weighs no more than three grams.

Loose tobacco: means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.

Snuff and chewing tobacco: means a tobacco product for oral use.

Electronic cigarette: looks like a regular cigarette and is used like one, but does not contain any tobacco. It usually contains three components: an electric 'atomiser' that vaporises the liquid, a battery and a reservoir for the liquid. The electronic cigarette vaporises the liquid, and the user inhales the vapour as if smoking a cigarette.

Taxable consumption of tobacco: the statistics on consumption of tobacco are collected in two ways based on the taxation statistics of the Finnish Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940.

Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over: this figure is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year.

Untaxable cigarettes: private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Smoking during pregnancy: the data are based on data provided by the parturients themselves concerning smoking. The percentage is calculated based on the number of parturients who have responded to the question on smoking. Missing data accounted for 2 per cent in 2013.

Exposure to environmental tobacco smoke at work: daily exposure to environmental smoke at the workplace of non-smoking persons working outside the home.

Explanation of symbols used in the tables

- 0   Magnitude too low for presentation
- Magnitude nil
- *   Preliminary data
- .   Data too inconsistent for presentation
- ..   Data unavailable, too uncertain for presentation or governed by data confidentiality

Quality description (OSF)

Tobacco statistics

Relevance of statistical data

The Tobacco statistics include data on the consumption of tobacco, the price trends and taxation of tobacco, Finnish tobacco policy, smoking habits of the population, smoking cessation, and exposure to tobacco smoke.

The statistics are used in making tobacco-policy decisions, monitoring the consumption of tobacco in Finland, and conducting international comparisons.

The data collection is based on the Statistics Act (280/2004) and the Act on the National Institute for Health and Welfare (668/2008).

Description of methods

Smoking habits of the population

The data on the smoking habits of the adult population (people aged 15–64) are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out annually by the National Institute for Health and Welfare. Number of respondents in the survey each year: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601; 2013: N=2545.

The response rate for the survey has been on average 70 per cent during the period studied but has varied between 51 and 84 per cent. In recent years the response rate has been declining, and in 2013 it was the lowest ever (51%). The response rate was higher for women (58 %) than for men (44 %) in 2013. The declining response rate should be taken into account when the years 2009–2013 are compared with preceding years.

The data on the smoking habits of the retirement-age population (aged 65–84) are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population" (EVTK) carried out every other year by the National Institute for Health and Welfare. Number of respondents in the survey each year: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

The response rate for the surveys have varied between 72 and 88 per cent during the period studied. In 2011, the response rate was the lowest ever at 72 per cent. There has been no significant difference between the response rates of men and women.

Data on the daily smoking of young people (aged 14–20) are based on THL's School Health Promotion Study (www.thl.fi/kouluterveyskysely), which is carried out in the form of surveys to entire classes, supervised by the teacher, and cover pupils in their 8th and 9th year of comprehensive school and pupils in their 1st and 2nd year of upper secondary school and vocational school. The study was extended to vocational schools in 2008. Until 2011, the survey was conducted in even-numbered years in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland and in odd-numbered years elsewhere in mainland Finland and the Åland Islands. No survey was conducted in 2012. As of 2013 the survey will be conducted at the same time nationwide. The latest survey data were collected on 2–30 April 2013 in comprehensive schools and upper-secondary schools and on 4 March–30 April 2013 in vocational education. The next survey will take place in 2015.

In 2000–2013, the response rates for the School Health Promotion Study have varied between 72 and 84 per cent for pupils in their 8th and 9th year of comprehensive school and between 64 and 75 per cent for

pupils in their 1st and 2nd year of upper secondary school. No clear downward or upward trend can be detected in the response rates. In 2013, the response rate 84 per cent for vocational schools and 70 per cent for upper secondary schools. Annual response rates are not available for vocational schools. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864.

The data on the smoking habits of the population aged 14–18 are based on the "Adolescent Health and Lifestyle Survey" carried out every other year by the Tampere School of Public Health. Number of respondents in the survey each year: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

The response rate for the surveys have varied between 44 and 88 per cent during the period studied. In recent years the response rate has been declining, and was the lowest ever in 2013 (44%). In 2013, the response rate was 35 for boys and 53 for girls.

Exposure to environmental tobacco smoke

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Smoking during pregnancy

The data on smoking during pregnancy are retrieved from THL's Perinatal statistics (www.thl.fi/tilastot/synnyttajat).

Taxable and untaxed consumption of tobacco products

The data on consumption of tobacco include tobacco products delivered to wholesalers for taxable consumption as well as research-based estimates on passenger imports of tax free cigarettes.

The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the customs and excise duty statistics produced by the Finnish Customs. The data on the cigarettes confiscated in criminal cases are received from the Investigation Division of the Finnish Customs.

Two methods have been used in estimating consumption of tobacco. First, the consumption for one year consists of taxable tobacco deliveries from the beginning of December of the previous year to the end of November of the statistical year. The method is based, on one hand, on the estimated average storage time (less than a month) for tobacco at the wholesale and retail levels, and, on the other, on the assumption that the so-called balancing purchases in December are recorded for the correct year. Secondly, the tobacco deliveries between January and December are also used to describe taxable consumption. For reasons of data protection, the statistical report combines the data on smoking tobacco and the data on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.

The data on the consumption of tax free cigarettes are based on an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Prices and taxation of tobacco products

The data on the retail values and taxable values of tobacco products, the tobacco excise revenue and the percentage of tobacco taxes were obtained from the Tax Unit of the Finnish Customs. The data on the disposable income of households were obtained from the annual national accounts published by Statistics Finland. The index data on tobacco products were provided by the Prices and wages statistics of Statistics Finland.

Correctness and accuracy of data

The correctness and accuracy of the Tobacco statistics data depend on the correctness and accuracy of the data received from the data sources, i.e., the Finnish Customs, Statistics Finland and the National Institute for Health and Welfare. Logical check-ups are carried out on the data at the calculation stage by comparing them to previous data. If an error is suspected, the data are checked with the data suppliers.

Timeliness and promptness of published data

The Tobacco statistics are published annually, and the data are final. No preliminary data are published. The Tobacco statistics are published in October following the statistical reference year.

Accessibility and transparency of data

The Tobacco statistics are published once a year in the form of a statistical report at THL's web page at <http://www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto>. Some data on tobacco statistics are also available in the SOTKAnet Statistics and Indicator Bank at www.sotkanet.fi. The indicators can be accessed by searching with the keyword 'smoking'.

Comparability of statistical data

The Tobacco statistics data are primarily available from 1980 onwards. Similar series on the consumption of tobacco products have been published since the 1970s in the report *Tupakka tupakkalain jälkeen* ("Tobacco after the Tobacco Act"; Statistics Finland, Studies 135). In 1980–2009 the Tobacco statistics were compiled by Statistics Finland. Since 2010 the Tobacco statistics have been compiled by the National Institute for Health and Welfare.

Clarity and consistency

The Tobacco statistics form part of the established production of statistics. The statistical report contains nationwide data.

Special issues concerning the 2013 statistics

The data for the whole year concerning the delivery for taxable consumption of cigarettes and cigars were public in 2013. The data on loose tobacco (smoking tobacco and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes) were not public in 2003–2009 and 2012–2013, which causes a break in the time series.

The concept of smoking tobacco previously used in the statistics is replaced by the concept of loose tobacco which includes both smoking tobacco and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. Even previously the concept of smoking tobacco included fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes, but to avoid conceptual confusion, the concept of loose tobacco was introduced in the statistics for 2010.

Liitetaulukot

Väestön tupakointitiedot

1. Päivittäin tupakoivien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013
2. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013
3. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2013
4. Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1977–2013
5. Tupakoivien 14- ja 16-vuotiaiden tupakkastot (%) 1977–2013
6. Päivittäisten poltettujen savukkeiden keskiarvo päivittäin tupakoivilla sukupuolen ja iän mukaan 1977–2013
7. Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013
8. Kuluneen vuoden aikana tupakoinnin lopettamisrytyksen tehneiden osuus päivittäin tupakoivista (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013
9. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013
10. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden eläkeikäisten osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013
11. Nuuskaavien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 2000–2005 ja 2008–2013

Altistuminen ympäristön tupakansavulle

12. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013
13. Kodin ulkopuolella työskentelevien henkilöiden tupakoinnin järjestäminen työpaikalla (%) sukupuolen mukaan 1995–2013

Tupakan kulutus vuosittain

14. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2013 (joulu-marraskuu)
15. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täytäneitä kohti 1980–2013 (joulu-marraskuu)
16. Tupakkatuotteiden kulutus 15–64 vuotta vuotta täytäneitä kohti 1981–2013 (joulu-marraskuu)
17. Tupakkatuotteiden kulutus 1940–2011 sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet 1980–2013
18. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täytäneitä kohti 1940–2013

Tupakan hintatilastot

19. Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2013
20. Kotitalouksien käytettävässä elevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2013
- 21a–b. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo ja tupakkaveron määrä 1980–2013
- 22a–d. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta 1998–2013

Tabellbilaga

Finländarnas rökvanor

1. Andelen dagliga rökare (%) enligt kön och ålder 1979–2013
2. Andelen dagliga rökare i pensionsåldern (%) enligt kön och ålder 1985–2013
3. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2000–2013
4. Andelen dagligen rökande 14-, 16- och 18-åringar (%) enligt kön och ålder 1977–2013
5. De rökande 14- och 16-åringarnas inköp av tobaksprodukter (%) 1977–2013
6. Medeltalet av dagligen rökta cigaretter hos personer som röker dagligen efter kön och ålder 1979–2013
7. De dagliga rökarnas vilja att sluta röka (%) enligt kön och ålder 1979–2013
8. Andelen dagliga rökare som har försökt sluta röka under det senaste året (%) enligt kön och ålder 1985–2013
9. Andelen personer som aldrig rött regelbundet (%) enligt kön och ålder 1979–2013
10. Andelen personer i pensionsåldern som aldrig rött regelbundet (%) enligt kön och ålder 1985–2013
11. Andelen snusanvändare (%) enligt kön och ålder 2000–2005 och 2008–2013

Exponering för tobaksrök i omgivningen

12. Icke-rökande personer som arbetar utanför hemmet och som dagligen utsätts för tobaksrök på arbetsplatsen (%) efter kön och ålder 1985–2013
13. Andelen personer med rökutrymme på sin arbetsplats utanför hemmet (%) enligt kön 1995–2013

Tobakskonsumtion per år

14. Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2013 (december-november)
15. Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fyllt invånare 1980–2013 (december-november)
16. Konsumtion av tobaksprodukter per 15–64 år fyllt invånare 1981–2013 (december-november)
17. Konsumtion av tobaksprodukter 1940–2011 samt av tullen beslagtagna cigaretter 1980–2013
18. Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fyllt invånare 1940–2013

Tobaksprisstatistik

19. Tobaksprodukternas prisindex 1990–2013
20. Hushållens disponibla inkomster och utgifter för tobaksprodukter 1990–2013
- 21a–b. Detaljhandelsvärdet hos de för skattebelagd konsumtion levererade tobaksprodukterna och tobaksskatten 1980–2013
- 22a–d. Skatternas andel (%) av medelpriiset för tobaksprodukter 1998–2013

Appendix Tables

Smoking habits of the population

1. Proportion of daily smokers (%) by sex and age in 1979–2013
2. Proportion of elderly people smoking daily (%) by sex and age in 1985–2013
3. Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2000–2013
4. Daily smokers aged 14, 16 and 18 years; proportions (%) by age and sex, 1977–2013
5. Purchases of tobacco by daily smokers (%) at the age of 14 and 16 in 1977–2013
6. Mean of cigarettes smoked daily among smokers by sex and age in 1979–2013
7. Desire to quit daily smoking (%) by sex and age in 1979–2013
8. Proportion (%) of persons having attempted to give up daily smoking (%) during the past year by sex and age in 1985–2013
9. Proportion of people never having smoked regularly (%) by sex and age in 1979–2013
10. Proportion (%) of elderly people never having smoked regularly by sex and age in 1985–2011
11. Current users of snuff (%) by sex and age in 2000–2005 and 2008–2013

Exposure to the environmental tobacco smoke

12. Proportion (%) of non-smoking persons working outside home exposed to tobacco smoke at workplace daily by sex and age in 1985–2013
13. Organisation of smoking at work of persons working outside the home (%) by sex in 1995–2013

Annual consumption of tobacco

14. Consumption of tobacco products, 1980–2013 (December–November)
15. Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2013 (December–November)
16. Consumption of tobacco products per persons aged 15–64, 1981–2013 (December–November)
17. Consumption of tobacco products, 1940–2012 and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2013
18. Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1940–2013

Price statistics of tobacco

19. Indices of tobacco products, 1990–2013
20. Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2013
- 21a–b. Value of retail sales and amount of excise duty on tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2013
- 22a–d. Average price of tobacco products, proportions (%) accounted for by taxes, 1998–2013

Väestön tupakointitiedot – Finländarnas rökvanor – Smoking habits of the population

Liitetaulukko 1. Päivittäin tupakoivien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013

Tabellbilaga 1. Andelen dagliga rökare (%) enligt kön och ålder 1979–2013

Appendix Table 1. Proportion of daily smokers (%) by sex and age in 1979–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females						Kaikkiaan Sammanlagt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N				
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64						
1979	37	38	31	36	2 548	28	22	10	18	2 377	27			
1980	29	41	30	35	2 431	21	21	10	17	2 332	26			
1981	30	41	31	36	2 097	24	24	10	19	2 012	27			
1982	25	37	28	32	2 102	21	21	9	16	1 911	24			
1983	22	36	29	32	1 964	22	25	10	19	2 023	25			
1984	28	39	30	34	1 749	18	24	9	17	2 073	25			
1985	27	37	28	32	1 637	16	18	8	14	1 781	23			
1986	30	39	27	33	1 902	25	22	10	18	2 187	25			
1987	28	39	29	33	1 873	23	26	13	21	2 170	27			
1988	31	39	28	33	1 884	22	25	12	20	2 001	27			
1989	30	38	29	33	1 853	25	22	13	19	2 024	26			
1990	28	36	30	32	1 811	23	23	14	20	2 001	26			
1991	27	38	31	33	1 783	28	26	13	22	2 026	27			
1992	30	36	30	33	1 733	23	25	14	20	1 981	26			
1993	27	35	27	30	1 610	22	23	12	19	1 863	24			
1994	26	30	25	27	1 669	22	21	14	19	1 831	23			
1995	23	36	26	29	1 688	23	23	15	20	1 956	24			
1996	23	31	26	27	1 669	23	20	14	18	1 928	22			
1997	23	34	28	30	1 588	21	22	17	20	1 928	24			
1998	25	36	27	30	1 689	23	25	15	20	1 816	25			
1999	18	31	28	27	1 538	21	24	15	20	1 833	23			
2000	22	31	26	27	1 569	22	22	18	20	1 899	23			
2001	31	31	26	29	1 589	23	22	16	20	1 880	24			
2002	25	29	27	27	1 481	23	20	17	20	1 778	23			
2003	23	27	25	26	1 516	20	21	17	19	1 819	22			
2004	21	31	27	27	1 536	24	20	18	20	1 833	23			
2005	20	30	25	26	1 522	20	18	18	18	1 765	22			
2006	21	26	25	24	1 477	18	20	19	19	1 778	21			
2007	24	30	23	26	1 420	16	18	16	17	1 825	21			
2008	18	27	24	24	1 385	14	17	19	18	1 831	20			
2009	14	22	24	22	1 270	14	17	16	16	1 673	19			
2010	18	22	25	23	1 243	18	16	15	16	1 583	19			
2011	12	22	24	22	1 199	14	15	15	15	1 588	18			
2012	21	18	23	21	1 113	11	14	15	14	1 488	17			
2013	12	19	21	19	1 102	9	15	13	13	1 443	16			

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 2. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013

Tabellbilaga 2. Andelen dagliga rökare i pensionsåldern (%) enligt kön och ålder 1985–2013

Appendix Table 2. Proportion of elderly people smoking daily (%) by sex and age in 1985–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males							Naiset – Kvinnor – Females						
	Ikä – Ålder – Age				Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age				Yhteensä Totalt Total	N		
	65–69	70–74	75–79	80–84			65–69	70–74	75–79	80–84				
1985	17	15	10	..	15	648	6	5	3	..	5	683		
1987	17	20	14	..	17	786	6	5	4	..	5	783		
1989	18	16	11	..	16	783	7	6	3	..	6	779		
1993	20	10	9	7	14	784	8	8	4	3	7	760		
1997	17	11	8	4	12	953	6	7	3	1	5	933		
1999	12	11	13	5	11	858	7	5	4	4	5	936		
2001	13	16	6	7	12	993	7	3	6	4	5	956		
2003	18	13	8	3	13	914	7	5	8	2	6	949		
2005	12	11	7	3	9	924	6	4	2	3	4	939		
2007	17	10	6	5	11	903	10	5	3	2	5	944		
2009	16	9	4	3	10	853	8	6	2	2	5	888		
2011	14	9	7	4	10	853	9	7	3	2	6	870		
2013	12	8	6	0	8	875	13	8	3	1	7	885		

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäytätyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

Liitetaulukko 3. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2013

Tabellbilaga 3. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2000–2013

Appendix Table 3. Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2000–2013

Koulutyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön <i>Type of school and gender</i>	2000– 2001	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013
N %	143 255	152 006	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316
Peruskoulun 8.- ja 9. -luokkalaiset Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan							
<i>Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school</i>	24	21	18	15	15	15	13
Pojat – Pojkar – Boys	25	22	18	16	17	17	15
Tytöt – Flickor – Girls	22	20	17	14	14	14	12
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande i gymnasiet							
<i>Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school</i>	19	18	15	11	10	11	8
Pojat – Pojkar – Boys	18	17	14	11	10	10	8
Tytöt – Flickor – Girls	19	19	15	12	11	11	8
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter							
<i>Students in the 1st and 2nd grade of vocational school</i>	..	..	..	..	39	40	36
Pojat – Pojkar – Boys	..	..	..	..	39	40	35
Tytöt – Flickor – Girls	..	..	..	..	40	39	37

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. – Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. – Source: The School Health Promotion Study. THL.

Liitetaulukko 4. Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1977–2013

Tabellbilaga 4. Andelen dagligen rökande 14-, 16- och 18-åringar (%) enligt kön och ålder 1977–2013

Appendix Table 4. Daily smokers aged 14, 16 and 18 years; proportions (%) by age and sex, 1977–2013

Vuosi År Year	Pojat – Pojkar – Boys					Tytöt – Flickor – Girls					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N		
	14	16	18			14	16	18				
1977	11	30	41	27	1 078	15	27	32	25	1 044	26	
1979	9	25	33	22	1 616	9	25	26	20	1 626	21	
1981	15	30	36	27	1 542	12	25	26	21	1 601	24	
1983	15	27	34	25	1 331	13	23	25	20	1 500	23	
1985	13	28	32	24	1 248	10	25	25	20	1 393	22	
1987	14	33	37	28	3 445	10	28	32	23	3 887	26	
1989	16	36	38	30	1 051	13	29	29	24	1 218	27	
1991	14	32	36	27	3 097	15	27	28	23	3 712	25	
1993	15	29	35	26	3 400	13	26	25	21	3 953	24	
1995	12	30	35	26	3 480	13	26	28	22	4 083	24	
1997	14	26	33	24	3 382	17	27	28	24	4 141	24	
1999	12	28	34	25	3 408	17	30	30	26	3 962	25	
2001	13	29	33	25	2 917	15	31	31	26	3 599	25	
2003	7	23	35	22	2 665	11	29	35	25	3 338	24	
2005	7	23	34	21	2 579	10	27	33	23	3 111	22	
2007	5	21	30	19	2 169	7	23	29	20	3 029	19	
2009	8	21	28	19	1 962	8	22	26	19	2 872	19	
2011	4	19	25	16	1 579	6	19	23	16	2 341	16	
2013	3	13	19	12	1 212	5	14	18	12	1 860	12	

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen yksikkö: Nuorten terveystapaturkimus.

Källa: Institutionen för hälsovedenskap vid Tammerfors universitet: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT).

Source: Tampere University, School of Public Health: The Adolescent Health and Lifestyle Survey.

Liitetaulukko 5. Tupakoivien 14- ja 16-vuotiaiden tupakkaostot (%) 1977–2013

Tabellbilaga 5. De rökande 14- och 16-åringarnas inköp av tobaksprodukter (%) 1977–2013

Appendix Table 5. Purchases of tobacco by daily smokers (%) at the age of 14 and 16 in 1977–2013

Vuosi År Year	Tupakan ostopaikka – Inköpsställe – Place of purchasing tobacco									
	Kioski – Kiosk – Kiosk		Kauppa – Butik – Shop		Kaverit – Kamrater – Friends		Muu ¹⁾ – Annat ¹⁾ – Other ¹⁾		Yhteensä – Totalt – Total	
	Ikä – Ålder – Age 14	16	Ikä – Ålder – Age 14	16	Ikä – Ålder – Age 14	16	Ikä – Ålder – Age 14	16	N 14	N 16
1977	71	67	59	84	18	14	18	14	93	208
1979	64	84	52	78	30	12	9	13	100	276
1981	68	79	39	67	28	12	5	10	140	294
1983	69	90	40	78	22	13	11	13	124	228
1985	72	89	38	78	22	11	10	14	97	251
1987	76	88	37	78	22	10	9	15	247	741
1989	78	90	44	81	19	10	12	17	114	238
1991	79	88	45	86	29	13	24	21	364	663
1993	72	87	39	80	32	15	17	17	343	695
1995	73	86	39	76	38	21	14	15	301	743
1997	61	69	16	38	44	28	30	24	382	663
1999	49	61	17	35	45	34	29	38	360	703
2001	46	58	19	33	48	36	31	41	367	592
2003	36	43	14	27	48	32	27	31	212	616
2005	31	47	16	32	51	36	22	31	194	450
2007	32	43	18	34	45	32	15	24	113	348
2009	23	41	17	34	58	40	17	28	132	359
2011	30	37	26	44	74	69	29	32	46	188
2013	4	14	8	18	55	43	21	13	53	161

1) Vuosina 1999–2009 aikaisempia vuosia enemmän ostopaikkavaihtoehtoja. – Fler alternativa inköpsställen 1999–2009 än under tidigare år. – In 1999–2009 more alternatives for purchasing than in the previous years.

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen yksikkö: Nuorten terveystapaturkimus.

Källa: Institutionen för hälsovedenskap vid Tammerfors universitet: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT).

Source: Tampere University, School of Public Health: The Adolescent Health and Lifestyle Survey.

Liitetaulukko 6. Päivittäisten poltettujen savukkeiden keskiarvo päivittäin tupakoivilla sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013

Tabellbilaga 6. Medeltalet av dagligen röpta cigaretter hos personer som röker dagligen efter kön och ålder 1979–2013
 Appendix Table 6. Mean of cigarettes smoked daily among smokers by sex and age in 1979–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N		
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64				
1979	14	18	18	17	853	10	13	14	13	403	16	
1980	14	18	18	18	799	10	13	14	13	368	16	
1981	14	19	16	18	708	12	14	14	13	356	16	
1982	14	18	17	17	651	11	14	14	13	292	16	
1983	14	18	17	17	585	11	14	14	13	351	16	
1984	16	19	18	18	557	11	14	17	14	331	17	
1985	15	19	20	19	481	11	13	15	13	243	17	
1986	15	18	21	18	587	11	13	14	13	375	16	
1987	14	19	19	18	555	10	14	13	13	425	16	
1988	15	19	18	18	623	13	13	15	13	403	16	
1989	16	19	19	18	607	13	13	14	13	384	16	
1990	15	18	20	18	582	12	14	15	14	398	17	
1991	15	18	19	18	590	11	14	14	13	436	16	
1992	14	18	21	18	566	11	14	16	14	395	17	
1993	15	18	19	18	481	11	13	16	13	344	16	
1994	15	18	19	18	446	11	13	15	13	340	16	
1995	14	17	18	17	489	10	13	15	13	380	15	
1996	15	17	21	18	453	12	13	14	13	349	16	
1997	13	17	18	17	466	10	13	14	13	378	15	
1998	15	18	19	18	505	12	12	13	13	370	16	
1999	16	17	18	17	414	10	13	14	13	368	15	
2000	16	18	18	17	419	11	13	14	13	383	15	
2001	13	17	18	17	456	11	13	12	12	368	15	
2002	15	18	19	18	405	11	12	13	12	353	15	
2003	13	16	18	17	386	11	13	14	13	349	15	
2004	13	16	17	16	413	11	11	13	12	355	14	
2005	11	17	17	16	394	11	11	14	13	318	15	
2006	14	15	18	16	354	11	12	13	12	336	14	
2007	14	17	16	16	363	12	13	14	13	301	15	
2008	14	16	18	16	328	11	12	14	13	322	15	
2009	14	16	17	16	278	10	11	13	12	268	14	
2010	13	16	17	16	288	10	12	13	12	246	14	
2011	15	14	18	16	260	10	11	12	11	235	14	
2012	14	16	16	16	233	10	11	15	13	205	14	
2013	14	13	16	15	211	13	10	12	11	188	13	

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolkingens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 7. Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013

Tabellbilaga 7. De dagliga rökarnas vilja att sluta röka (%) enligt kön och ålder 1979–2013

Appendix Table 7. Desire to quit daily smoking (%) by sex and age in 1979–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age		15–24 25–44 45–64 Yhteensä Totalt Total			Ikä – Ålder – Age		15–24 25–44 45–64 Yhteensä Totalt Total				
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N		
1979	57	65	55	60	895	64	62	58	62	424	61	
1980	56	63	53	59	853	55	67	68	64	385	61	
1981	64	67	58	64	727	53	62	64	60	366	63	
1982	47	59	58	57	664	59	74	55	66	301	60	
1983	46	60	63	59	617	60	73	52	66	375	62	
1984	46	67	54	60	585	51	67	68	64	351	61	
1985	51	59	54	56	517	48	58	56	56	254	56	
1986	46	57	54	54	624	46	65	58	59	396	56	
1987	50	57	49	53	617	47	57	61	56	457	54	
1988	50	61	57	58	626	48	58	71	58	406	58	
1989	46	64	55	58	616	48	63	47	56	382	57	
1990	51	58	53	55	579	46	56	57	54	400	55	
1991	52	61	54	58	593	42	58	64	55	434	57	
1992	54	61	59	59	566	49	56	61	56	395	57	
1993	51	63	60	60	481	51	63	64	61	344	60	
1994	48	59	49	53	447	58	61	58	60	340	56	
1995	49	58	51	54	490	55	65	57	61	378	57	
1996	58	55	57	56	448	43	58	51	52	347	55	
1997	50	56	54	54	464	42	55	56	53	379	54	
1998	58	59	61	60	504	44	57	62	56	366	58	
1999	50	57	52	54	413	43	53	50	49	367	51	
2000	48	60	61	59	416	55	62	54	58	381	58	
2001	45	58	54	54	455	48	62	56	57	367	56	
2002	42	54	54	52	404	52	57	50	53	351	53	
2003	51	52	53	52	389	43	56	56	54	351	53	
2004	42	56	55	53	416	51	54	63	57	353	55	
2005	57	53	57	55	392	44	63	52	55	319	55	
2006	47	63	64	61	358	48	58	68	61	334	61	
2007	49	59	59	58	363	38	67	62	60	301	59	
2008	64	61	52	57	328	53	63	60	60	320	59	
2009	60	57	58	58	275	58	63	60	61	264	59	
2010	55	64	69	66	283	40	58	58	54	248	60	
2011	41	67	63	63	259	56	49	55	53	228	58	
2012	44	48	54	51	232	38	55	57	58	208	54	
2013	47	48	58	54	207	56	55	61	58	189	56	

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 8. Kuluneen vuoden aikana tupakoinnin lopettamisrytyksen tehneiden osuus (%) päivittäin tupakoivista sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013

Tabellbilaga 8. Andelen dagliga rökare som har försökt sluta röka under det senaste året (%) enligt kön och ålder 1985–2013

Appendix Table 8. Proportion (%) of persons having attempted to give up daily smoking during the past year by sex and age in 1985–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females						Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N				
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64						
1985	38	21	15	23	515	35	31	21	30	252	25			
1986	32	21	12	21	621	44	33	21	34	396	26			
1987	34	25	12	23	613	45	26	20	29	451	26			
1988	31	21	16	22	620	42	27	24	29	402	25			
1989	47	19	15	23	609	41	25	15	27	385	24			
1990	35	25	13	23	582	35	23	23	26	395	24			
1991	33	21	18	22	585	43	25	23	28	426	25			
1992	40	22	11	22	562	49	24	19	28	391	24			
1993	49	27	19	28	475	46	26	15	28	343	28			
1994	42	24	16	24	449	53	33	20	34	339	28			
1995	38	22	14	22	489	49	32	23	33	374	27			
1996	39	23	13	21	446	39	24	14	24	346	23			
1997	56	28	17	27	461	59	35	27	37	376	32			
1998	60	34	30	36	503	63	42	32	43	369	39			
1999	46	30	22	28	409	64	39	34	42	362	35			
2000	33	35	22	30	421	64	42	26	40	381	35			
2001	52	33	26	34	453	65	48	33	47	365	39			
2002	53	36	24	33	405	59	49	30	44	352	38			
2003	60	36	24	35	386	63	44	30	42	347	38			
2004	54	35	25	33	413	60	43	27	40	351	36			
2005	56	38	31	37	391	51	44	34	41	316	39			
2006	51	41	25	35	356	54	51	31	42	335	39			
2007	65	43	30	41	355	56	49	39	46	300	43			
2008	56	44	26	36	329	73	45	33	42	316	39			
2009	63	42	35	40	274	52	51	34	43	264	42			
2010	58	44	30	38	281	61	40	27	38	243	38			
2011	50	42	30	36	255	69	44	30	41	227	38			
2012	65	37	32	38	231	83	51	36	46	207	42			
2013	79	48	28	39	211	39	53	36	43	188	41			

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolknings hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 9. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2013

Tabellbilaga 9. Andelen personer som aldrig rökt regelbundet (%) enligt kön och ålder 1979–2013

Appendix Table 9. Proportion of people never having smoked regularly (%) by sex and age in 1979–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N		
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64				
1979	49	34	27	34	2 506	60	62	80	69	2 298	51	
1980	59	33	28	36	2 377	67	61	83	71	2 266	53	
1981	60	35	32	38	2 040	66	59	80	68	1 907	53	
1982	67	38	34	41	2 053	70	64	83	72	1 813	56	
1983	68	38	31	40	1 937	70	59	79	68	1 934	54	
1984	64	36	33	41	1 717	74	58	81	69	1 989	56	
1985	67	37	30	42	1 621	75	60	78	69	1 756	56	
1986	64	35	31	40	1 883	67	58	78	67	2 150	54	
1987	66	37	36	43	1 837	70	54	76	65	2 131	55	
1988	61	39	34	42	1 865	68	55	76	64	1 965	53	
1989	63	38	34	42	1 824	65	60	78	67	1 977	55	
1990	65	44	33	44	1 792	69	57	73	65	1 971	55	
1991	64	40	34	43	1 768	63	55	72	62	1 987	53	
1992	60	38	35	41	1 695	66	52	72	62	1 946	53	
1993	64	40	35	43	1 585	68	59	75	66	1 833	55	
1994	65	45	35	45	1 646	68	58	72	65	1 813	55	
1995	65	40	34	43	1 669	67	54	67	62	1 926	53	
1996	68	46	34	45	1 633	68	60	68	64	1 889	55	
1997	69	43	33	43	1 567	72	58	64	63	1 902	54	
1998	70	41	34	43	1 673	70	55	66	62	1 785	53	
1999	73	46	38	48	1 508	73	57	65	63	1 796	56	
2000	72	44	37	46	1 543	69	60	63	63	1 871	55	
2001	60	47	33	43	1 568	67	57	63	61	1 837	53	
2002	66	47	34	44	1 452	70	60	59	61	1 750	53	
2003	71	51	36	48	1 502	72	59	59	62	1 798	55	
2004	75	47	36	47	1 523	69	61	60	62	1 812	55	
2005	73	51	32	45	1 503	70	61	57	61	1 745	54	
2006	72	54	37	49	1 454	73	59	57	61	1 754	55	
2007	71	47	39	47	1 399	75	62	57	62	1 802	55	
2008	80	46	39	47	1 368	75	63	52	60	1 811	54	
2009	80	55	40	51	1 257	80	61	58	62	1 661	58	
2010	79	54	40	50	1 231	77	61	60	63	1 562	57	
2011	80	56	37	49	1 185	79	62	61	64	1 579	58	
2012	74	55	40	49	1 098	83	58	60	63	1 479	57	
2013	78	55	45	53	1 098	85	62	60	64	1 428	59	

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 10. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden eläkeikäisten osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2013

Tabellbilaga 10. Andelen personer i pensionsåldern som aldrig rökt regelbundet (%) enligt kön och ålder 1985–2013
 Appendix Table 10. Proportion (%) of elderly people never having smoked regularly by sex and age in 1985–2011

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females					
	Ikä – Ålder – Age				Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age				Yhteensä Totalt Total	N
	65–69	70–74	75–79	80–84			65–69	70–74	75–79	80–84		
1985	30	34	35	..	33	627	84	91	92	..	89	659
1987	23	29	36	..	28	738	85	87	91	..	87	737
1989	26	29	37	..	30	744	84	87	88	..	86	743
1993	27	27	32	44	30	990	82	83	85	92	85	946
1995	33	23	31	43	30	965	77	87	82	92	84	937
1997	32	33	24	32	31	890	82	80	83	92	83	878
1999	36	29	24	39	32	806	84	82	86	88	84	881
2001	39	37	28	36	36	944	78	79	80	86	80	900
2003	35	37	31	35	35	864	79	83	83	88	82	893
2005	40	38	40	36	39	894	78	80	84	82	81	901
2007	35	47	38	37	39	866	73	80	86	83	80	893
2009	37	41	40	45	40	817	73	81	87	85	81	855
2011	37	45	48	44	42	833	66	79	81	89	77	826
2013	37	40	47	57	42	855	67	74	82	87	75	857

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäytäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

Liitetaulukko 11. Nuuskaavien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 2000–2005 ja 2008–2013

Tabellbilaga 11. Andelen snusanvändare (%) enligt kön och ålder 2000–2005 och 2008–2013

Appendix Table 11. Current users of snuff (%) by sex and age in 2000–2005 and 2008–2013

Nuuskan käyttö Snusanvänd- ning <i>Using snuff</i>	Miehet – Män – <i>Males</i>				Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>				Yhteensä Totalt <i>Total</i>		
	Ikä – Ålder – <i>Age</i>				Ikä – Ålder – <i>Age</i>						
	Yhteensä Totalt <i>Total</i>			N	15–24	25–44	45–64	N	15–24	25–44	45–64
Päivittäin – Dagligen – <i>Daily</i>											
2000	3	2	0	1	1 554	0	0	0	0	1 890	1
2001	2	1	0	1	1 564	0	0	0	0	1 842	1
2002	3	2	0	1	1 454	1	0	0	0	1 745	1
2003	2	3	1	2	1 498	0	0	0	0	1 787	1
2004	4	5	0	3	1 529	0	0	0	0	1 808	1
2005	2	4	1	2	1 504	0	0	0	0	1 729	1
2008	2	4	1	2	1 329	0	0	0	0	1 725	1
2009	2	3	1	2	1 247	0	0	0	0	1 650	1
2010	2	3	1	2	1 161	0	0	0	0	1 477	1
2011	1	3	1	2	1 135	0	0	0	0	1 490	1
2012	4	3	1	2	1 071	0	0	0	0	1 436	1
2013	5	5	1	3	1 065	0	0	0	0	1 384	1
Satunnaisesti – Tidvis – <i>Occasionally</i>											
2000	5	2	0	2	1 554	1	0	0	0	1 890	1
2001	10	3	0	3	1 564	0	0	0	0	1 842	1
2002	6	3	0	2	1 454	1	0	0	0	1 745	1
2003	7	3	0	3	1 498	1	0	0	0	1 787	1
2004	6	4	0	3	1 529	1	0	0	0	1 808	1
2005	6	4	0	2	1 504	1	0	0	0	1 729	1
2008	6	6	1	4	1 329	1	0	0	0	1 725	2
2009	9	6	1	4	1 247	1	0	0	0	1 650	2
2010	11	6	1	4	1 161	2	0	0	0	1 477	2
2011	7	7	1	4	1 135	1	0	0	0	1 490	2
2012	8	6	1	4	1 071	3	0	0	1	1 436	2
2013	7	8	1	4	1 065	3	0	0	1	1 384	2

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolknings hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Altistuminen ympäristön tupakansavulle – Exponering för tobaksrök i omgivningen – Exposure to the environmental tobacco smoke

Liitetaulukko 12. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen

tupakansavulle työpaikalla päivittäin (%) sukupuolen ja iän mukaan¹⁾ 1985–2013

Tabellbilaga 12. Icke-rökande personer som arbetar utanför hemmet och som dagligen utsätts för tobaksrök på arbetsplatsen (%) efter kön och ålder¹⁾ 1985–2013

Appendix Table 12. Proportion (%) of non-smoking persons working outside home exposed to tobacco smoke at workplace daily by sex and age¹⁾ in 1985–2013

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N		
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64				
1985	34	58	44	48	791	18	31	32	28	997	37	
1986	31	56	51	49	919	20	29	31	28	1 176	37	
1987	37	57	42	48	874	20	23	29	25	1 134	35	
1988	32	57	43	48	897	19	25	28	24	1 084	35	
1989	22	58	41	44	899	19	25	27	24	1 078	34	
1990	33	52	46	46	889	18	23	24	22	1 103	33	
1991	29	44	41	40	864	17	19	21	20	1 115	28	
1992	28	45	38	39	816	13	20	25	21	1 078	29	
1993	25	43	41	38	783	13	22	21	20	1 016	28	
1994	22	37	38	34	864	12	15	15	14	990	24	
1995	18	25	22	22	801	11	9	15	12	1 023	16	
1996	22	28	26	26	818	12	10	10	10	1 039	17	
1997	16	24	18	20	796	11	6	13	9	1 040	14	
1998	23	23	24	23	854	14	11	12	12	971	17	
1999	16	23	21	21	813	8	7	8	7	1 054	13	
2000	19	20	20	20	834	10	9	9	9	1 044	14	
2001	14	18	19	18	835	11	10	10	10	1 052	13	
2002	12	15	19	16	789	10	7	5	7	988	11	
2003	13	13	15	14	831	11	7	6	7	980	10	
2004	11	12	14	13	810	9	6	6	6	991	9	
2005	11	16	13	14	808	9	4	5	5	971	9	
2006	12	12	15	13	777	12	4	3	5	996	9	
2007	17	13	11	12	754	9	7	5	6	1 038	9	
2008	10	8	12	10	769	10	2	3	4	1 039	7	
2009	10	6	7	7	703	10	2	4	4	993	5	
2010	6	6	7	7	707	5	3	4	4	935	5	
2011	11	8	6	7	669	9	2	4	4	967	5	
2012	8	5	5	5	650	7	3	3	3	907	4	
2013	14	5	5	5	647	4	3	2	3	869	4	

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. – Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. –
Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxnenbefolknings hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 13. Kodin ulkopuolella työskentelevien henkilöiden tupakoinnin järjestäminen työpaikalla (%) suku puolen mukaan¹⁾ 1995–2013

Tabellbilaga 13. Andelen personer med rökutrymme på sin arbetsplats utanför hemmet (%) enligt kön¹⁾ 1995–2013
 Appendix Table 13. Organisation of smoking at work of persons working outside the home (%) by sex in 1995–2013

Vuosi År Year	Järjestely – Arrangemang – Arrangement									
	Kukaan ei tupakoi Ingen rökare <i>No one smokes</i>		Sallittu vain erityisessä tupakkahuoneessa Rökning tillåten endast i särskilt rökrum <i>Permitted only in a separate smoking room</i>		Sallittu tupakkahuoneessa ja yksittäisissä työhuoneissa Rökning tillåten i rökrum och enskilda arbetstrum <i>Permitted in a separate smoking room and in private rooms</i>		Sallittu myös muualla sisätiloissa Rökning tillåten även i andra interiör <i>Permitted alsoelsewhere inside</i>		N	N
	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>
1995	30	41	42	47	17	9	11	3	1 164	1 328
1996	25	34	47	56	15	6	12	4	1 109	1 248
1997	26	35	48	56	14	6	13	4	1 096	1 259
1998	26	33	51	59	10	4	14	4	1 235	1 244
1999	29	41	50	53	9	4	12	3	1 126	1 326
2000	27	43	50	50	10	4	13	3	1 126	1 375
2001	26	41	54	53	8	3	12	3	1 181	1 346
2002	25	41	54	54	9	3	12	2	1 098	1 287
2003	30	42	54	53	7	4	10	2	1 170	1 277
2004	29	43	54	53	9	2	8	2	1 176	1 269
2005	28	44	56	51	7	2	9	2	1 105	1 225
2006	36	45	49	51	6	2	9	2	1 013	1 210
2007	32	51	53	46	6	2	9	1	997	1 249
2008	35	55	53	42	5	2	7	1	988	1 245
2009	36	54	53	44	5	1	7	1	867	1 171
2010	42	58	48	40	4	1	6	1	852	1 096
2011	44	63	45	36	5	0	6	1	844	1 117
2012	43	66	49	31	4	1	5	1	764	1 030
2013	48	65	43	34	5	1	4	0	766	1 001

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. – Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. –
 Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäytätyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökaningen Den finländska vuxenbefolkingens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL.

Tupakan kulutus vuosittain – Tobakskonsumtion per år – Annual consumption of tobacco

Liietaulukko 14. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1980–2013 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 14. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ 1980–2013 (december-november)

Appendix Table 14. Consumption of tobacco products¹⁾, 1980–2013 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter –		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak	Yhteensä – Totalt –	Totalt – Total
	Verolliset Skatbelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾					
	milj. kpl milj. st. mill. pcs	milj. kpl milj. st. mill. pcs	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ²⁾	1 000 kg ³⁾	milj. kpl ³⁾ milj. st. ³⁾ mill. pcs ³⁾
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)
1980	6 886	..	64	1 013	22	5 639	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	5 643	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	5 763	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	5 958	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	5 210	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	5 087	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	5 063	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14 ⁴⁾	4 523	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	4 239	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	4 312	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	4 332	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	4 242	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	4 255	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	4 257	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	4 293	6 428
2003 ⁷⁾	4 789	..	86	..	..	3 285	..
2004 ⁷⁾	4 941	..	89	..	..	3 389	..
2005 ⁷⁾	5 023	..	94	..	..	3 453	..
2006 ⁷⁾	5 050	781	98	..	..	3 478	3 986
2007 ⁷⁾	4 952	761	103	..	..	3 425	3 919
2008 ⁷⁾	4 898	764	110	..	..	3 404	3 900
2009 ⁷⁾	4 935	712	113	..	285 ⁶⁾	3 433	3 897
2010	4 715	616	123	657	332 ⁶⁾	3 968	4 368
2011	4 798	668	126	826	341 ⁶⁾	4 197	4 629
2012 ⁷⁾	4 665	610	125	..	446 ⁶⁾	3 282	3 679
2013 ⁷⁾	4 865	583	124	..	357 ⁶⁾	3 410	3 789

1) Vuosina 1980–1994: Tukkuauhan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994:

Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skatbelagd konsumtion. – 1980–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1980–1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989:
Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarette uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. The weight of
a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Joulukuu 1994 ja tammi-helmiukku 1995. – Dec. 1994 och jan.-feb. 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: TNS Gallups intervjuende sökning:
Resandeinförslan av tobaksprodukter. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products.

6) Nuuskasarjan painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen
har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

7) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabak ingår inte i kolumnen
"Totalt" år 2003–2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009
and 2012–2013 because the data are trade secrets.

Liittetaulukko 15. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2013 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 15. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15 år fyllt invånare 1980–2013 (december-november)

Appendix Table 15. Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2013 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter –		Sikarit Cigarretter Cigars	Irtotupakka Löstabok Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ^{b)} Untaxable ⁵⁾						
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾		
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	
1980	1 808	.	17	266	.	1 480	.	2 234
1985	1 804	.	16	216	.	1 428	.	2 154
1990	1 855	.	22	161	22	1 432	.	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	1 472	.	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 278	.	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 242	.	1 842
1994	1 392	.	16	272	23 ⁴⁾	1 230	.	1 825
1995	1 243	.	15	252	.	1 094	.	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 020	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 033	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 032	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 006	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 085	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 001	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 005	.	1 505
2003 ⁷⁾	1 116	.	20	..	..	765	.	..
2004 ⁷⁾	1 146	.	21	..	..	787	.	..
2005 ⁷⁾	1 159	.	22	..	..	797	.	..
2006 ⁷⁾	1 158	179	22	..	..	797	914	..
2007 ⁷⁾	1 128	173	23	..	..	780	893	..
2008 ⁷⁾	1 108	173	25	..	..	770	882	..
2009 ⁷⁾	1 109	160	25	..	64 ⁶⁾	772	876	..
2010	1 054	138	27	147	74 ⁶⁾	887	976	1 307
2011	1 066	148	28	183	76 ⁶⁾	933	1 029	1 377
2012 ⁷⁾	1 031	135	28	..	99 ⁶⁾	726	813	..
2013 ⁷⁾	1 070	128	27	..	79 ⁶⁾	750	834	..

1) Vuosina 1980–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994:

Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – 1980–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnon. – Åren 1980–1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarette uppskattas till 0,65 g och hos en cigar till 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Joulukuu 1994 ja tammi-helmikuu 1995. – December 1994 och januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning :- Resandeinförslan av tobaksprodukter. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products.

6) Nuuskasarjan painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

7) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabok ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012–2013 because the data are trade secrets.

Liietaulukko 16. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15–64 vuotta täyttäneită kohti 1981–2013 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 16. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15–64 år fylld invånare 1981–2013 (december-november)

Appendix Table 16. Consumption of tobacco products per persons aged 15–64, 1981–2013 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigarretter –		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabok Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä –	Totalt –	Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾						
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	kpl ³⁾ st. ³⁾ pcs ³⁾
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	
1981	2 165	..	19	293	8	1 745	..	2 633
1982	2 154	..	17	276	8	1 718	..	2 596
1983	2 198	..	18	273	8	1 745	..	2 636
1984	2 122	..	19	269	8	1 694	..	2 555
1985	2 135	..	19	256	8	1 690	..	2 548
1986	2 141	..	21	235	8	1 676	..	2 523
1987	2 210	..	23	226	7	1 714	..	2 579
1988	2 260	..	23	212	7	1 734	..	2 609
1989	2 284	..	26	204	5	1 745	..	2 623
1990	2 224	..	26	192	27	1 717	..	2 547
1991	2 252	..	24	219	31	1 768	..	2 623
1992	1 180	..	24	239	29	1 539	..	2 273
1993	1 743	..	19	299	27	1 498	..	2 222
1994	1 683	..	19	328	27 ⁴⁾	1 487	..	2 207
1995	1 508	..	18	305	4	1 327	..	1 996
1996	1 427	..	18	276	..	1 241	..	1 871
1997	1 399	..	20	310	..	1 258	..	1 895
1998	1 409	..	19	304	..	1 259	..	1 896
1999	1 376	..	21	291	..	1 228	..	1 845
	..	..	..	..	..	..	..	..
2000	1 372	..	23	290	..	1 228	..	1 842
2001	1 397	..	23	272	..	1 226	..	1 839
2002	1 408	..	24	270	..	1 234	..	1 848
2003 ⁷⁾	1 375	..	25	..	..	943	..	..
2004 ⁷⁾	1 416	..	26	..	..	971	..	..
2005 ⁷⁾	1 435	..	27	..	..	987	..	..
2006 ⁷⁾	1 440	223	28	..	..	992	1 136	..
2007 ⁷⁾	1 407	216	29	..	..	973	1 108	..
2008 ⁷⁾	1 385	216	31	..	..	962	1 099	..
2009 ⁷⁾	1 391	201	32	..	80 ⁶⁾	968	1 098	..
2010	1 328	174	35	185	94 ⁶⁾	1 118	1 234	1 648
2011	1 356	189	36	233	96 ⁶⁾	1 186	1 313	1 750
2012 ⁷⁾	1 323	173	35	..	127 ⁶⁾	931	1 042	..
2013 ⁷⁾	1 387	166	35	..	102 ⁶⁾	972	1 080	..

1) Vuosina 1980–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994:

Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – 1980–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonniin. – Åren 1980–1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989:

Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarrett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Joulukuu 1994 ja tammikuu–helmikuu 1995. – December 1994 och januari–februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.–Feb. 1995.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontisuranta. – Källa: TNS Gallup intervjuundersökning :- Resandeinförselet av tobaksprodukter. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products.

6) Nuuskasarjan painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

7) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä–sarakeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabok ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012–2013 because the data are trade secrets.

Liittäulukko 17. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1940–2013 sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet 1980–2013

Tabellbilaga 17. Konsument av tobaksprodukter¹⁾ 1940–2012 samt av tullen beslagtagna cigarrerter 1980–2013

Appendix Table 17. Consumption of tobacco products, 1940–2012 and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2013

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigarretter –		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabok Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak	Yhteensä – Totalt – Total	Tullin haltuunottamat savukkeet Av tullen beslagtagna cigarrerter Cigarettes confiscated by the customs		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁴⁾ Skattefria ⁴⁾ Untaxable ⁴⁾	milj. kpl milj. st. mill. pcs	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg milj. st. mill. pcs	1 000 kg ²⁾ 1 000 kg ³⁾ 1 000 kg ³⁾	milj. kpl ³⁾ milj. st. ³⁾ mill. pcs ³⁾		
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)		
1940	3 814	..	18	479	71	3 605	.	4 454	..
1945	2 040	..	5	187	24	1 815	.	2 288	..
1950	4 622	..	10	822	66	4 513	.	5 700	..
1955	5 686	..	13	428	65	4 957	.	6 255	..
1960	6 288	..	16	544	42	4 705	.	7 141	..
1965	6 519	..	40	802	28	5 147	.	7 793	..
1970	6 479	..	211	1 104	26	5 763	.	8 388	..
1975	8 140	..	143	812	27	6 416	.	9 532	..
1980	7 119	..	64	905	23	5 683	.	8 575	0,5
1985	6 829	..	66	851	27	5 449	.	8 204	0,1
1990	7 160	..	86	619	87	5 532	.	8 198	0,1
1995	5 192	..	65	929	.	4 434	.	6 686	1,4
2000	4 682	..	79	853	.	4 054	.	6 073	71,7
2001	4 833	..	83	946	.	4 253	.	6 371	27,8
2002	4 925	..	87	948	.	4 323	.	6 470	21,8
2003 ⁷⁾	4 799	..	86	..	.	3 291	.	..	19,4
2004 ⁷⁾	4 930	..	89	..	.	3 382	.	..	13,6
2005 ⁷⁾	5 078	..	95	..	.	3 490	.	..	28,3
2006 ⁷⁾	4 986	763	97	..	.	3 435	3 931	..	32,6
2007 ⁷⁾	4 928	812	104	..	.	3 411	3 939	..	22,8
2008	6 983 ⁵⁾	715	117	785	.	5 558	6 023	8 308	18,3
2009 ⁷⁾	3 522	738	116	..	287 ⁶⁾	2 521	3 001	..	16,0
2010	4 413	598	114	537	338 ⁶⁾	3 633	4 022	5 353	10,3
2011	6 370 ⁵⁾	665	153	1 049	368 ⁶⁾	5 496	5 928	8 137	12,5
2012 ⁷⁾	2 824	602	101	..	424 ⁶⁾	2 038	2 429	..	28,0
2013 ⁷⁾	6 928 ⁵⁾	589	137	..	348 ⁶⁾	4 778	5 161	..	3,8

1) Vuodet 1940–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1940–1994: Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – Years 1940–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–1959 ja 1990–1994 sisältävät tuonni, vuodet 1960–1989: pl tuonti. – Åren 1940–1959 och 1990–1994 inkluderar importen; Åren 1960–1989: exkl. import. – Years 1940–1959 and 1990–1994 incl. imports; 1960–1989: excl. imports.

3) Vuodet 1940–1959: Savukkeen paino 0,77 g ja sakin 6,59 g; Vuodesta 1960–: Savukkeen paino 0,65 g ja sakin 2 g – Åren 1940–1959: Cigaretterns vikt 0,77 g, cigarrerns vikt 6,59 g; Åren 1960–: Cigaretterns vikt 0,65 g, cigarrerns vikt 2 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 6,59 g; 1960–: The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatutkimusta. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning: Resandeinförslsen av tobaksprodukter. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products.

5) 1.1.2009, 1.1.2012 ja 1.1.2014 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin edellisen vuosien lopussa poikkeusellisen paljon kulutukseen. – Till följd av höjningarna av tobakssaccisen som trädde i kraft 1.1.2009, 1.1.2012 och 1.1.2014 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. – Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009, 1 January 2012 and 1 January 2014, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

6) Nuuskasarjan painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från

7) Irtotupaka ei sisälly vuosien 2003–2007, 2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabok ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, 2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligeter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, 2009 and 2012–2013 because the data are trade secrets.

Liitetaulukko 18. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti 1940–2013

Tabellbilaga 18. Konsument av tobaksprodukter¹⁾ per 15 år fyllt invånare 1940–2013

Appendix Table 18. Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1940–2013

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigarretter –		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabok Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottoma ⁴⁾ Skattefria ⁴⁾ Untaxable ⁴⁾						
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾ ³⁾ st. ³⁾ pcs ³⁾	
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	
1940	1 414	.	7	178	26	1 337	.	1 652
1945	744	.	2	68	9	662	.	834
1950	1 641	.	4	292	23	1 603	.	2 024
1955	1 937	.	4	146	22	1 689	.	2 131
1960	2 040	.	5	176	14	1 526	.	2 316
1965	1 967	.	12	242	8	1 553	.	2 352
1970	1 866	.	61	318	7	1 660	.	2 416
1975	2 215	.	39	221	7	1 746	.	2 594
1980	1 869	.	17	238	6	1 492	.	2 251
1985	1 729	.	17	215	7	1 379	.	2 077
1990	1 780	.	21	154	22	1 375	.	1 832
1995	1 255	.	16	225	.	1 072	.	1 494
2000	1 105	.	19	201	.	957	.	1 357
2001	1 136	.	20	222	.	1 000	.	1 424
2002	1 153	.	20	222	.	1 012	.	1 446
2003 ⁷⁾	1 119	.	20	..	..	767	.	..
2004 ⁷⁾	1 144	.	21	..	..	786	.	..
2005 ⁷⁾	1 171	.	22	..	..	805	.	..
2006 ⁷⁾	1 143	175	22	..	..	787	901	..
2007 ⁷⁾	1 122	185	24	..	..	778	897	..
2008	1 580 ⁵⁾	162	26	178	.	1 256	1 362	1 856
2009 ⁷⁾	792	166	26	..	65 ⁶⁾	567	675	..
2010	986	134	25	120	76 ⁶⁾	812	899	1 196
2011	1 416 ⁵⁾	148	34	233	82 ⁶⁾	1 221	1 317	1 808
2012 ⁷⁾	624	133	22	..	94 ⁶⁾	451	537	..
2013 ⁷⁾	1 524 ⁵⁾	130	30	..	77 ⁶⁾	1 051	1 135	..

1) Vuodet 1940–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995 – Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1940–1994: Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – Years 1940–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–1959 ja 1990–1994 sisältävät tuonnon, vuodet 1960–1989: pl tuonti. – Åren 1940–1959 och 1990–1994 inkluderar importen; Åren 1960–1989: exkl. import. – Years 1940–1959 and 1990–1994 incl. imports; 1960–1989: excl. imports.

3) Vuodet 1940–1959: Savukkeen paino 0,77 g ja sikarin 6,59 g; Vuodesta 1960–: Savukkeen paino 0,65 g ja sikarin 2 g – Åren 1940–1959: Cigarrettens vikt 0,77 g, cigarrens vikt 6,59 g; Åren 1960– Cigarrettens vikt 0,65 g, cigarrens vikt 2 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 6,59 g; 1960– The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning: Resandeinförselet av tobaksprodukter. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products.

5) 1.1.2009, 1.1.2012 ja 1.1.2014 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin edellisen vuosien lopussa poikkeuksellisen paljon kulutukseen. – Till följd av höjningenarna av tobaksaccisen som trädde i kraft 1.1.2009, 1.1.2012 och 1.1.2014 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. – Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009, 1 January 2012 and 1 January 2014, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

6) Nuuskarasiin painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från

7) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007, 2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabok ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, 2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, 2009 and 2012–2013 because the data are trade secrets.

Tupakan hintatilastot – Tobaksprisstatistik – Price statistics of tobacco

---

Liitetaulukko 19. Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2013

Tabellbilaga 19. Tobaksprodukternas prisindex 1990–2013

Appendix Table 19. Indices of tobacco products, 1990–2013

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksi Levnadskostnadsindex <i>Cost-of-living index</i> (1951:10=100)	Kuluttajahintaindeksi Konsumentprisindex <i>Consumer price index</i> (1990=100)	Tupakka yhteensä Tobak totalt <i>Tobacco total</i>	Savukkeet Cigaretter <i>Cigarettes</i>	Sikarit Cigarrer <i>Cigars</i>	Irtotupakka Löstabak <i>Loose tobacco</i>
1990	1 248	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	1 300	104,3	111,4	111,5	110,8	111,3
1992	1 333	107,4	118,3	118,3	110,8	123,1
1993	1 361	109,7	128,8	128,6	113,5	143,9
1994	1 376	110,9	131,4	131,2	114,1	149,5
1995	1 390	112,0	139,0	138,6	114,1	163,2
1996	1 398	112,6	147,3	146,8	119,8	179,5
1997	1 415	114,0	151,2	150,3	126,7	190,7
1998	1 435	115,6	155,5	153,9	128,5	204,1
1999	1 452	117,0	159,0	156,8	130,4	214,0
2000	1 501	120,9	163,8	160,4	136,4	233,4
2001	1 539	124,0	167,7	163,7	140,5	235,0
2002	1 563	126,0	169,3	165,3	144,4	234,9
2003	1 577	127,1	169,9	166,0	148,4	232,2
2004	1 580	127,3	167,7	163,5	149,9	232,4
2005	1 594	128,4	171,2	166,6	153,3	241,4
2006	1 622	130,7	175,4	171,0	155,1	244,3
2007	1 662	133,9	179,8	175,6	157,1	245,4
2008	1 730	139,4	183,2	179,2	159,9	247,3
2009	1 730	139,4	202,0	197,2	169,3	283,7
2010	1 751	141,1	211,7	205,8	179,5	310,4
2011	1 812	146,0	215,0	208,2	184,7	323,4
2012	1 863	150,1	228,8	220,0	197,8	366,0
2013	1 890	152,3	241,1	231,5	203,3	394,6
Muutos – Förändring – Change %	.	1,5	5,4	5,2	2,8	7,8

Lähde: Tilastokeskus. – Källa: Statistikcentralen. – Statistics Finland.

Liitetaulukko 20. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2014

Tabellbilaga 20. Hushållens disponibla inkomster och utgifter för tobaksprodukter 1990–2014

Appendix Table 20. Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2013

Vuosi År Year	Käytettävissä olevat tulot Disponibla inkomster <i>Disposable income</i>	Tupakkatuotemenot Utgifter för tobaksprodukter <i>Expenditure of tobacco products</i>	15 vuotta täyttänyttä kohti Per invånare år och över <i>Per capita aged 15 and over</i>	Tupakkatuotemenot käytettävissä olevista tuloista Utgifter för tobaks- produkter av disponibla inkomster <i>Expenditure on tobacco products in relation to disposable income</i>
	milj. € mn. € EUR million	milj. € mn. € EUR million	€	%
1990	44 950	913	227	2,0
1991	48 214	1 004	248	2,1
1992	49 102	1 056	259	2,2
1993	47 925	1 000	244	2,1
1994	46 385	977	237	2,1
1995	50 482	975	236	1,9
1996	50 752	990	238	2,0
1997	54 215	1 051	252	1,9
1998	57 092	1 053	251	1,8
1999	60 916	1 004	238	1,6
2000	63 038	1 041	246	1,7
2001	66 681	1 177	277	1,8
2002	70 072	1 207	283	1,7
2003	73 670	1 210	282	1,6
2004	77 142	1 221	283	1,6
2005	78 881	1 252	289	1,6
2006	81 988	1 279	293	1,6
2007	86 606	1 243	283	1,4
2008	91 423	1 246	282	1,4
2009	94 282	1 266	285	1,3
2010	98 413	1 286	287	1,3
2011	102 782	1 346	299	1,3
2012 ¹⁾	105 244	1 340	296	1,3
2013 ¹⁾	107 272	1 398	308	1,3

1) Uudistetun kansantalouden tilinpidoen ennakkotieto – Förhandsuppgift från den reviderade statistiken över nationalräkenskaperna –
Preliminary data from revised national accounts.

Lähde: Kansantalouden tilinpito. SVT. Tilastokeskus. – Källa: Nationalräkenskaper årsvis. FOS. Statistikcentralen. –
Source: Annual national accounts. OFS. Statistics Finland.

Liitetaulukko 21a. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo¹⁾ ja tupakkaveron määrä 1980–2013

Tabellbilaga 21a. Detaljhandelsvärdet¹⁾ hos de för skattebelagd konsumtion levererade tobaksprodukterna och tobaksskatten 1980–2013

Appendix Table 21a. Value of retail sales¹⁾ and amount of excise duty on tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2013

Vuosi År Year	Savukkeet ⁴⁾ Cigaretter ⁴⁾ Cigarettes ⁴⁾	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total	Tupakkaveron osuuks vähittäismyynnin arvosta Tobaksskattens andel av värdet av detaljhandels- försäljningen Tobacco excise duty as a % of the value of retail sales %
milj. € – mn. € – EUR million						
Vähittäismyyntiarvo – Detaljhandelsvärde – Value of retail sales						
1980	343,1	6,2	14,0	.	363,3	55,5
1981	363,0	6,5	16,1	.	385,6	56,1
1982	429,3	7,0	20,3	.	456,6	54,4
1983	500,4	8,1	22,3	0,5	531,3	51,9
1984	559,9	9,3	23,9	0,5	593,6	51,0
1985	539,8	11,2	23,9	0,6	575,5	50,3
1986	604,9	12,7	23,2	0,6	641,4	50,4
1987	681,5	14,6	24,2	0,6	720,9	50,5
1988	733,2	15,7	23,8	0,6	773,4	51,2
1989	832,7	17,9	25,3	0,6	876,5	51,5
1990	837,3	19,5	25,5	0,7	882,9	51,5
1991	896,3	19,3	33,1	0,7	949,3	51,5
1992	937,0	19,0	45,0	0,8	1 001,7	53,1
1993	858,9	17,2	60,2	0,8	937,1	54,4
1994	837,1	15,6	58,7	0,8	912,2	54,4
1995	823,6	23,9	61,4	0,1 ²⁾	909,1	56,5
1996	760,2	25,1	78,1	.	863,3	57,2
1997	821,7	25,6	80,0	.	927,3	57,0
1998	857,2	28,5	89,3	.	974,9	56,9
1999	873,8	31,7	104,8	.	1 010,3	56,5
2000	858,8	35,0	84,4	.	978,1	56,6
2001	912,3	37,8	93,5	.	1 043,6	56,4
2002	929,0	41,0	91,0	.	1 061,0	56,6
2003 ⁶⁾	901,2	41,5	..	.	942,7	52,2
2004 ⁶⁾	900,4	44,3	..	.	944,7	53,1
2005 ⁶⁾	946,2	47,3	..	.	993,5	52,3
2006 ⁶⁾	957,3	49,1	..	.	1 006,4	52,2
2007 ⁶⁾	968,7	51,2	..	.	1 019,9	56,4
2008 ⁶⁾	1 422,5 ⁵⁾	56,6	..	.	1 479,1	56,4
2009 ⁶⁾	744,2	60,0	..	.	804,2	57,8
2010	953,7	56,5	67,5	.	1 010,2	60,7
2011	1 433,8 ⁵⁾	77,5	130,3	.	1 641,6	59,3
2012 ⁶⁾	690,8	54,3	..	.	745,1	60,0
2013 ⁶⁾	1 734,9 ⁵⁾	73,3	..	.	1 808,2	60,3

Liietaulukko 21b. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyntiarvo¹⁾ ja tupakkaveron määrä 1980–2013

Tabellbilaga 21b. Detaljhandelsvärdet¹⁾ hos de för skattebelagd konsumtion levererade tobaksprodukterna och tobaksskatten 1980–2013

Appendix Table 21b. Value of retail sales¹⁾ and amount of excise duty on tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2013

Vuosi År Year	Savukkeet ⁴⁾ Cigarretter ⁴⁾ Cigarettes ⁴⁾	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstabak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total	Kaikkiaan ³⁾ Sammanlangt ³⁾ Total ³⁾
milj. € – mn. € – EUR million						
Tupakkavero – Tobaksskatt – Excise duty on tobacco						
1980	193,2	2,7	5,9	0,1	201,8	205,8
1981	206,3	2,9	7,1	0,1	216,4	220,7
1982	237,0	2,9	8,5	0,1	248,5	265,2
1983	264,5	2,5	8,6	0,1	275,8	283,6
1984	290,7	2,8	8,8	0,2	302,5	292,9
1985	277,6	3,3	8,6	0,2	289,7	306,1
1986	311,1	3,8	8,3	0,2	323,4	326,4
1987	350,5	4,4	8,7	0,2	363,7	356,9
1988	382,1	4,8	8,7	0,2	395,8	478,0
1989	436,5	5,5	9,3	0,2	451,5	448,0
1990	438,9	6,0	9,4	0,2	454,5	473,0
1991	470,5	5,9	12,2	0,3	488,8	492,0
1992	507,7	5,8	18,0	0,3	531,8	550,0
1993	478,0	5,3	26,5	0,3	510,0	532,0
1994	465,1	4,8	25,8	0,3	496,1	514,0
1995	479,1	4,8	29,5	0,1 ²⁾	513,4	532,0
1996	448,8	5,5	39,6	.	494,0	506,0
1997	482,4	5,6	40,4	.	528,5	540,0
1998	501,5	6,3	46,6	.	554,4	564,0
1999	509,7	7,0	54,7	.	571,3	580,0
2000	500,5	7,7	45,2	.	553,4	561,0
2001	530,5	8,3	50,2	.	589,1	599,0
2002	542,0	9,0	49,0	.	600,0	604,0
2003 ⁶⁾	528,7	9,1	..	.	537,8	593,0
2004 ⁶⁾	536,8	9,7	..	.	546,5	598,0
2005 ⁶⁾	555,3	10,4	..	.	565,8	613,0
2006 ⁶⁾	557,0	10,8	..	.	567,8	619,0
2007 ⁶⁾	562,7	12,3	..	.	575,0	622,0
2008 ⁶⁾	824,1 ⁵⁾	12,4	..	.	836,5	627,0
2009 ⁶⁾	450,2	14,4	..	.	464,6	693,0
2010	599,7	14,1	40,4	.	654,2	655,0
2011	874,1 ⁵⁾	19,4	78,9	.	972,9	718,0
2012 ⁶⁾	430,4	14,7	..	.	445,1	749,0
2013 ⁶⁾	1 066,1 ⁵⁾	19,8	..	.	1 085,9	852,0

1) Vuosina 1980–1994: Kotimaisten tupakkatuotteiden vähittäismyntiarvo. – Åren 1980–1994: De inhemska tobaksprodukternas detaljhandelsvärde. – Years 1980–1994: Value of retail sales of Finnish tobacco products.

2) Tammi-helmikuu 1995. – Januari-februari 1995. – Data on January-February 1995.

3) Valtion valmisteveromomentin koko verokertymä. – Hela beskattningsutfallet för statens punktskattmoment – State budget total tax revenue.

4) Ei sisällä savukepaperia. – Exklusive cigarettpapper. – *Excluding cigarette paper.*

5) 1.1.2009, 1.1.2012 ja 1.1.2014 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi t

– Till följd av höjningarna om tobakssäcken som trädde i kraft 1.1.2009, 1.1.2012 och 1.1.2014 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. – Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009, 1 January 2012 and 1 January 2014, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

6) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012–2013 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstabok ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012–2013, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012–2013 because the data are trade secrets.
 Lähete: Tulli: Kansantalojen tilinpö. Tilastokeskus. – Källor: Tullstvрlsen: Nationalräkenskaper. Statistikentralen. – Source

Liitetaulukko 22a. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskikhinnasta¹⁾ 1998–2013

Tabellbilaga 22a. Skatternas andel (%) av medelpriiset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2013

Appendix Table 22a. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1998–2013

Hinnanmuutos alkaan Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Dataljhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes			
		Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvoero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾	Yksikkövero Enhetsskatt Specific tax
	€	%	%	€	%
Savukkeet (20 kpl) – Cigarretter (20 st.) – Cigarettes (20 pcs)					
1.1.1998	3,70 ²⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,18
1.4.1999	3,78 ²⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,01
1.2.2000	3,78 ²⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,01
1.6.2000	3,87 ²⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	7,82
1.1.2001	4,00 ²⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2002	4,00 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2003	4,00 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2004	4,00 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2005	4,00 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2006	4,10 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,38
1.1.2007	4,20 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,20
1.1.2008	4,30 ²⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,04
1.1.2009	4,40 ²⁾	18,03	52,00	15,13 €/1 000 kpl	6,88
1.7.2010	4,40 ²⁾	18,70	52,00	17,50 €/1 000 kpl	7,95
1.1.2011	4,50 ⁶⁾	18,70	52,00	17,50 €/1 000 kpl	7,78
1.1.2012	4,89 ⁶⁾	18,70	52,00	22,50 €/1 000 kpl	9,20
1.1.2013	5,01 ⁶⁾	19,35	52,00	22,50 €/1 000 kpl	8,99

Liitetaulukko 22b. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskikhinnasta¹⁾ 1998–2013

Tabellbilaga 22b. Skatternas andel (%) av medelpriiset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2013

Appendix Table 22b. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1998–2013

Hinnanmuutos alkaan Prisändring från <i>Change in price</i>	Vähittäismyyntihinta Detaljhandelspris <i>Retail price</i>	Verot – Skatter – Taxes	Arvovero Värdeskatt <i>Ad valorem tax</i>	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ <i>Specific tax³⁾</i>
	€	%	%	€
Sikarit (10 kpl) – Cigarrer (10 st.) – Cigars (10 pcs)				
15.1.1998	4,71	18,03	22,00	..
1.4.1999	5,05	18,03	22,00	..
1.2.2000	5,28	18,03	22,00	..
1.6.2000	5,55	18,03	22,00	..
1.1.2001	5,55	18,03	22,00	..
1.1.2002	4,58	18,03	22,00	..
1.1.2003	4,63	18,03	22,00	..
1.1.2004	4,82	18,03	22,00	..
1.1.2005	4,75	18,03	22,00	..
1.1.2006	4,86	18,03	22,00	..
1.1.2007	6,54	18,03	22,00	..
1.1.2008	6,85	18,03	22,00	..
1.1.2009	8,33	18,03	24,00	..
1.7.2010	6,59	18,70	25,00	..
1.1.2011	6,37	18,70	25,00	..
1.1.2012	6,40	18,70	27,00	..
1.1.2013	6,75	19,35	27,00	..

Liitetaulukko 22c. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta¹⁾ 1998–2013

Tabellbilaga 22c. Skatternas andel (%) av medelpriiset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2013

Appendix Table 22c. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1998–2013

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från <i>Change in price</i>	Vähittäismyyntihinta Detaljhandelspris <i>Retail price</i>	Verot – Skatter – Taxes	Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ <i>Value added tax²⁾</i>	Arvovero Värdeskatt <i>Ad valorem tax</i>	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ <i>Specific tax³⁾</i>	Yksikkövero Enhetsskatt <i>Specific tax</i>
	€	%	%	%	€	%
Piippu-ja savuketupakka (40g) – Pip- och cigarettsbok (40g) – Pipe and cigarette tobacco (40g)						
15.1.1998	5,52 ³⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg	1,46	
1.4.1999	5,72 ³⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg	1,41	
1.2.2000	6,12 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,37	
1.6.2000	6,16 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35	
1.1.2001	6,16 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35	
1.1.2002	6,16 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35	
1.1.2003	6,56 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,21	
1.1.2004	6,70 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,16	
1.1.2005	6,70 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,16	
1.1.2006	6,12 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,37	
1.1.2007	7,08 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,05	
1.1.2008	8,20 ³⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	1,77	
1.1.2009	8,48 ³⁾	18,03	48,00	6,50 €/kg	3,07	
1.7.2010	8,57 ⁴⁾	18,70	48,00	8,50 €/kg	3,97	
1.1.2011	8,75 ⁴⁾	18,70	48,00	8,50 €/kg	3,89	
1.1.2012	9,70 ⁴⁾	18,70	48,00	13,50 €/kg	5,57	
1.1.2013	11,50 ⁴⁾	19,35	48,00	13,50 €/kg	4,70	

Liitetaulukko 22d. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskikhinnasta¹⁾ 1998–2013

Tabellbilaga 22d. Skatternas andel (%) av medelpriiset för tobaksprodukter¹⁾ 1998–2013

Appendix Table 22d. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1998–2013

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyntihinta Detaljhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes	Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾	Yksikkövero Enhetsskatt Specific tax
	€	%	%	€	%	
Savukkeiksi käännytävä tupakka⁶⁾ (30g) – Tobak för rullning av cigaretter⁶⁾ (30g) – <i>Tobacco for hand rolled cigarettes⁶⁾ (30g)</i>						
15.1.1998	2,52	18,03	50,00	2,02 €/kg	2,40	
1.4.1999	2,69	18,03	50,00	2,02 €/kg	2,25	
1.2.2000	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80	
1.6.2000	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80	
1.1.2001	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80	
1.1.2002	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80	
1.1.2003	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80	
1.1.2004	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81	
1.1.2005	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81	
1.1.2006	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81	
1.1.2007	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81	
1.1.2008	2,95	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,68	
1.1.2009	2,95	18,03	52,00	6,50 €/kg	6,61	
1.7.2010	3,50	18,70	52,00	10,00 €/kg	8,57	
1.1.2011	3,68 ⁶⁾	18,70	52,00	10,00 €/kg	8,15	
1.1.2012	4,41 ⁶⁾	18,70	52,00	16,50 €/kg	11,23	
1.1.2013	4,40 ⁶⁾	19,35	53,00	16,50 €/kg	11,25	

1) Tullin laskemat verotusarvot. – Av Tullsen beräknat beskattningsvärde. – *Taxable values calculated by the Customs.*

2) Kysytyimmän hintaluokan savuke. – Cigarrett i den mest efterfrågade priskategorin. – *The cigarette in the price class most in demand.*

3) Sisältää savukkeiksi käännytävän tupakan. – Inklusive tobak för rullning av cigaretter. – *Includes tobacco for rolled cigarettes.*

4) Lähde: Tulli. - Källa: Tull. - Source: Customs.

5) Kysytyimmän hintaluokan savukkeiksi käännytävä tupakka. – Tobak för rullning av cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin. – *Tobacco for hand rolled cigarettes in the price class most in demand.*

6) Vuoden 2011 alusta voimaan tulleessa tupakkaverodirektiivissä otettiin savukkeiden ja savukkeiksi käännytävän käännytävän hienoksi leikatun tupakan osalta käyttöön vähittäismyntihinnan painotetun keskiarvon (WAP) käsite. – The tobacco excise directive that entered into force on 1 January 2011 introduced the concept of weighted average retail selling price (WAP) for cigarettes and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.